

Raad van de gemeente Beverwijk / Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-20-51219 / Z-20-72085

team
Sociaal beleid

Beverwijk
9 november 2020

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
M. van Kruistum-Cappelle

verzonden
18 november 2020

onderwerp

Programma Tata Steel 2020 – 2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond

Geachte raadsleden,

Tata Steel is belangrijk voor de IJmond. Ruim honderd jaar staalindustrie heeft voor grote economische groei gezorgd, in de regio en in de rest van Nederland. De industrie is zelfs onderdeel geworden van de regionale identiteit. Tata Steel is belangrijk voor de werkgelegenheid en een innovatief staalbedrijf waar wij trots op zijn. De aanwezigheid van de industrie zorgt echter ook voor vervuiling en hinder. Hoewel de luchtkwaliteit in de IJmond de afgelopen jaren is verbeterd, veroorzaakt Tata Steel overlast en nadelige gezondheidseffecten in de omgeving, in het bijzonder in Wijk aan Zee.

De provincie Noord-Holland, de gemeente Beverwijk, de gemeente Heemskerk en de gemeente Velsen hebben als gezamenlijke overheden de verantwoordelijkheid om de balans tussen de industrie en de omgeving in de IJmond goed te bewaken. Economisch perspectief, een gezonde leefomgeving en duurzaamheid zijn immers begrippen die niet meer los van elkaar te zien zijn in de Nederlandse industrie en in de IJmond, waar op een steenworp afstand van elkaar gewoond, gerecreëerd en gewerkt wordt. In de IJmond is plaats voor Tata Steel. Wel moeten de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo veel mogelijk verminderd worden. Voor de huidige inwoners van de IJmond én voor toekomstige generaties.

Om dat te bereiken hebben wij het Programma Tata Steel 2020 – 2050 definitief vastgesteld. Hierin laten wij zien hoe wij samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond. We doen dat met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. We kijken daarbij naar de periode 2020 – 2050. De nadruk van onze concrete activiteiten ligt in dit programma op wat wij in de komende twee jaar doen. U vindt het programma als bijlage bij deze brief. In deze brief geven wij ook aan hoe de opmerkingen die u gemaakt heeft tijdens de IJmondcommissie terugkomen in het definitieve programma.

Van concept naar definitief programma

Op 19 mei 2020 hebben de colleges van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de colleges van burgemeester en wethouders van Beverwijk, Heemskerk en Velsen het Programma Tata Steel 2020-2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* in concept vastgesteld. Wij hebben u hierover per brief geïnformeerd (kenmerk UIT-20-49353).

Na het vaststellen van het programma in concept zijn wij in gesprek gegaan met de omgeving, dat wil zeggen met bewoners-en ondernemersorganisaties, en met Tata Steel zelf. Daarvoor hebben wij binnen de beperkingen rond Covid-19 bijeenkomsten georganiseerd en hebben wij daarnaast de mogelijkheid aan betrokkenen geboden om schriftelijk te reageren. Alle reacties zijn gepubliceerd op de website van de provincie Noord-Holland. Mede op basis van deze reacties is het Programma Tata Steel aangepast. Naast het programma zelf vindt u als bijlage een beantwoording van alle reacties die op het concept programma zijn ontvangen. Hierbij hebben we ook aangeven of een reactie tot een wijziging of aanvulling van het programma heeft geleid.

Het concept programma Tata Steel 2020-2050 is op 25 juni jl. ook besproken in de Provinciale Staten commissie en op 15 september jl. in de IJmondcommissie van de gemeenteraden.

Het Programma Tata Steel 2020 -2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond*

Het doel van het programma is het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond. Het Programma Tata Steel 2020 – 2050 is opgesteld langs vier sporen:

1. Gezondheid in beeld;
2. Versterken uitvoering VTH taken (Vergunningverlening, Toezicht- en handhaving);
3. Gezondere leefomgeving op de lange termijn: Innovatieve en duurzame staalproductie;
4. Samenwerking, omgeving en communicatie & informatie.

We hebben het programma ten opzichte van het concept van 19 mei 2020 op verschillende punten gewijzigd en aangevuld. De belangrijkste wijzigingen en aanvullingen lichten we hieronder toe.

Concrete acties en planning

Meerdere reacties op het concept vroegen om nadere concretisering van onze acties. Ten opzichte van de conceptversie hebben wij alle sporen aangescherpt waarbij we duidelijk hebben aangegeven wat wij gaan doen. Bovendien is nu aangegeven dat wij het grootste deel van de geformuleerde acties in de komende twee jaar willen uitvoeren.

Een afbakening van “gezondheid en veiligheid”

Er is meermaals gevraagd naar een nadere duiding van het begrip gezondheid. Wij hebben in het programma nu een duidelijke afbakening opgenomen.

Met het programma zetten wij in op het zoveel mogelijk verminderen van de volgende effecten:

- (Ultra)fijn stof ¹;
- Stikstofoxiden (NO_x /NO en NO₂);
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- Geur (in bijzonder H₂S en SO₂);
- Grof stof;
- Geluid;
- Externe veiligheid.

Verder zijn voor de gezondheid en het (mentale) welzijn van de inwoners in de IJmond ook andere zaken van belang. Dit betreft de mate waarin mensen geïnformeerd zijn en hun zorgen kwijt kunnen bij de overheid. Voor een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond willen wij daarom ook zorgen voor:

- Een goede afhandeling van klachten over Tata Steel door de overheid;
- Goede informatievoorziening voor omwonenden van Tata Steel;
- Voldoende mogelijkheden om in dialoog te gaan met de overheid.

Versterken uitvoering VTH taken Tata Steel: Apart Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020-2022 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

De grootste wijzigingen en aanvullingen zitten in het spoor “versterken uitvoering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)”. De uitvoering van de VTH taken bij Tata Steel is de bevoegdheid van de provincie. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voert deze taken namens de provincie uit. Zij heeft een “Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020-2022” opgesteld. De hoofdpunten hiervan zijn benoemd in het Programma Tata Steel 2020-2050. Het Uitvoeringsprogramma vormt een verdere uitwerking van het spoor versterken VTH-taken en deels van het spoor Samenwerking, omgeving en communicatie & informatie (waar het de taken van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied betreft). Dit Uitvoeringsprogramma heeft de Provincie tegelijk met het Programma Tata Steel 2020 – 2050 vastgesteld.

Voor dit Uitvoeringsprogramma willen Gedeputeerde Staten extra financiële middelen inzetten voor de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voor de periode tot en met 2022.

Bespreking IJmondcommissie 15 september

Bij de bespreking van het concept programma in de IJmondcommissie heeft u ons een aantal zaken meegegeven.

Er is gevraagd om een nadere concretisering van de acties en de planning hiervan. Zoals hierboven ook aangegeven, zijn de sporen aangescherpt en het grootste deel van de geformuleerde acties worden in de komende twee jaar uitgevoerd.

Ook is er een oproep gedaan om de dialoog tussen de omwonenden en de overheden te verbeteren. In hoofdstuk 7 van het programma is het belang van een goede dialoog tussen omwonenden en de overheid nu uitgebreider opgenomen. Bijvoorbeeld door het organiseren van het Omgevingsoverleg, het verbeteren van de informatievoorziening en door de aanstelling van een Omgevingsmanager bij de OD

¹ “Ultra” is tussen haakjes geplaatst omdat ultrafijn stof wel een onderwerp is, maar hier is enkel nog een verkennende meting naar uitgevoerd en er zijn geen normen voor zoals voor fijn stof. Van de acties die een bijdrage kunnen leveren aan het verminderen van fijn stof is niet bekend of en in hoeverre die ook bijdragen aan de vermindering van ultrafijn stof.

NZKG. Wij gaan met omwonenden in gesprek om te onderzoeken waar verder behoefte aan is naast de zaken die nu in hoofdstuk 7 zijn genoemd.

Het programma op de lange termijn tot 2050

Het is van belang om oog te hebben voor de lange termijn. Tata Steel heeft de ambitie om in 2050 CO2-neutraal staal te maken. Deze ambitie juichen wij toe en past goed in ons beeld van een gezondere IJmond. De ambities van Tata Steel voor 2050 hebben belangrijke voordelen voor de gezondheid, er zijn dan immers minder emissies. Hoewel nog niet formeel vastgelegd, richten de eerste voornemens van Tata Steel zich op het gefaseerd verdwijnen van verschillende fabrieken rond 2035, waaronder de Kooksfabriek 2. Om deze planning naar 2035 te halen moet Tata Steel op korte termijn investeringsbesluiten nemen. Tata Steel geeft aan dat hiervoor wel financiële hulp van de (Rijks)overheid nodig is.

Tot slot

Met de vaststelling van dit programma brengen wij meer samenhang in beleid en uitvoering van de overheden, ondersteund door de uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en GGD Kennemerland. Ieder vanuit zijn eigen rol en taak. Wij geven aan wat wij wanneer gaan doen. Hiermee is er een basis gelegd voor een toekomstgerichte dialoog met de omgeving en met Tata Steel.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n):

1. Programma Tata Steel 2020 – 2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond (INT-20-57843)
2. Beantwoording reacties op concept Programma Tata Steel 2020 -2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond (INT-20-57844)

Programma Tata Steel 2020-2050

Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond

Provincie Noord-Holland

Gemeente Beverwijk
Gemeente Heemskerk
Gemeente Velsen
(IJmondgemeenten)

Programma Tata Steel 2020 - 2050
17 november 2020

INHOUD

3	1	Voorwoord
5	2	Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond
9	3	Programma Tata Steel 2020-2050 in 4 sporen
10	4	Gezondheid in beeld
14	5	Versterken uitvoering Vergunningverlening, Toezicht en Handhavingstaken (VTH)
23	6	Gezondere leefomgeving op de lange termijn: innovatieve en duurzame staalproductie
28	7	Samenwerking, omgeving, communicatie & informatie
32	8	Monitoring en voortgang

VOORWOORD

Tata Steel is belangrijk voor de IJmond. Ruim honderd jaar staalindustrie heeft voor grote economische groei gezorgd. In de regio en in de rest van Nederland. De industrie is zelfs onderdeel geworden van onze regionale identiteit. Tata Steel is belangrijk voor de werkgelegenheid en een innovatief staalbedrijf waar we trots op zijn. De aanwezigheid van de industrie zorgt ook voor vervuiling en hinder. Hoewel de luchtkwaliteit in de IJmond de afgelopen jaren is verbeterd, veroorzaakt Tata Steel overlast en nadelige gezondheidseffecten in de omgeving. In het bijzonder in Wijk aan Zee. Wij, de provincie Noord-Holland, gemeente Beverwijk, gemeente Heemskerk en gemeente Velsen, hebben als gezamenlijke overheden de verantwoordelijkheid om de balans tussen de industrie en de omgeving goed te bewaken. Economisch perspectief, een gezonde leefomgeving en duurzaamheid zijn immers begrippen die niet meer los van elkaar te zien zijn in de Nederlandse industrie en in de IJmond, waar op een steenworp afstand van elkaar gewoond, gerecreëerd en gewerkt wordt. In de IJmond is plaats voor Tata Steel. Wel moeten de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zoveel mogelijk verminderd worden. Voor de huidige inwoners van de IJmond én voor toekomstige generaties. Met dit Programma Tata Steel 2020 – 2050 laten wij zien hoe wij samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond. We kijken daarbij naar de periode 2020 – 2050. De nadruk van onze concrete activiteiten ligt in dit programma op wat wij in de komende twee jaar doen.

De zogenoemde grafietregens en het RIVM-onderzoek naar de gezondheidsrisico's van grafiet zorgen sinds de zomer van 2018 voor hernieuwde aandacht voor Tata Steel en voor zorgen over de effecten van de activiteiten van het bedrijf op de gezondheid. Het aantal klachten over geluid, geur en stof is toegenomen. Tata Steel kondigde in juni 2019 maatregelen aan met de Roadmap 2030. Deze maatregelen richten zich op het tegengaan van hinder en overlast. Maar in onze ogen zijn deze maatregelen nog onvoldoende opgesteld vanuit het oogpunt van gezondheid. De effecten van de activiteiten van Tata Steel op de gezondheid zijn nog niet altijd volledig in beeld, daarvoor is onafhankelijk onderzoek nodig. Het gezamenlijke meerjarige RIVM-gezondheidsonderzoek is hier al een goed voorbeeld van. Maar het gaat vervolgens vooral om het anticiperen op en vervolg geven aan de uitkomsten van deze onderzoeken. Bijvoorbeeld door het verder aanscherpen van de vergunning, of door meer aandacht te vragen voor nieuwe gezondheidsinzichten op landelijk niveau. Ook binnen het instrumentarium van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) willen wij gezondheid meer nadruk geven.

Tata Steel heeft de ambitie om in 2050 CO₂-neutraal staal te maken. Deze ambitie ondersteunen wij van harte en past goed in ons beeld van een gezondere IJmond. De nieuwe technologie zal voor minder uitstoot (emissies) zorgen. De economie van de toekomst is een schone economie. Wij zien graag een staalindustrie in de IJmond die sterk, toekomstbestendig en houdbaar is. In de IJmond, in Nederland en in de wereld. Denk aan de werkgelegenheid die dat oplevert. Hier moet wel wat voor gebeuren. De staalindustrie moet CO₂-neutraal worden. Daarnaast moet de schadelijke uitstoot zoveel mogelijk verminderen. Net als de overlast van stof, geur en geluid. Maar duidelijke toezeggingen en een concrete planning van deze ambities van Tata Steel ontbreken nog grotendeels. Staalindustrie is onderdeel van de IJmond, nu en in de toekomst. De aanwezigheid van industrie nabij een woonomgeving brengt altijd een vorm van hinder en negatieve effecten op de gezondheid met zich mee, maar onze inzet is een gezondere leefomgeving. Zowel als het gaat om Tata Steel in de huidige vorm (oude technologie) als in de toekomst (nieuwe technologie).

Is alles wat in dit programma Tata Steel staat dan nieuw? Nee, dat is zeker niet het geval. Sommige onderdelen zijn al gestart of zijn reguliere werkzaamheden. Maar met dit programma brengen wij meer samenhang in beleid en uitvoering van de overheden. Ondersteund door onze uitvoerende diensten: de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. Ieder vanuit zijn eigen rol en bevoegdheid. En we leggen hiermee een basis voor een toekomstgerichte dialoog met het Rijk en de Europese Unie. Dit programma dient voor ons daarnaast als de leidraad voor het gesprek met Tata Steel zelf. Tata Steel moet keuzes maken en investeringen doen. Het programma geeft een gezamenlijke structuur en een richting voor de toekomst. Deze toekomst staat voor ons op hoofdlijnen vast. De weg ernaartoe nog niet. Op die weg gaan wij vraagstukken en dilemma's tegenkomen. Met dit programma hebben wij er vertrouwen in hier in goede dialoog mee om te kunnen gaan, met de omgeving en met Tata Steel.

We beseffen dat de staalindustrie onder druk staat en dat Tata Steel roerige tijden doormaakt. Na de coronacrisis is deze druk niet minder. Daarmee nemen mogelijk ook de investeringsmogelijkheden van het bedrijf zelf af. Een duurzame toekomst van de staalindustrie in balans met gezondheid vraagt echter wel om een transitie van het bedrijf naar schoner produceren, met bijbehorende investeringen. Tata Steel is voor de regio van groot belang. Wij ondersteunen deze transitie waar mogelijk zodat we in gezamenlijkheid, met hernieuwde trots naar een duurzaam Tata Steel in de IJmond kunnen kijken.

Jeroen Olthof, gedeputeerde provincie Noord-Holland
Haydar Erol, wethouder gemeente Beverwijk
Marieke van Dijk, wethouder gemeente Heemskerk
Sebastian Dinjens, wethouder gemeente Velsen

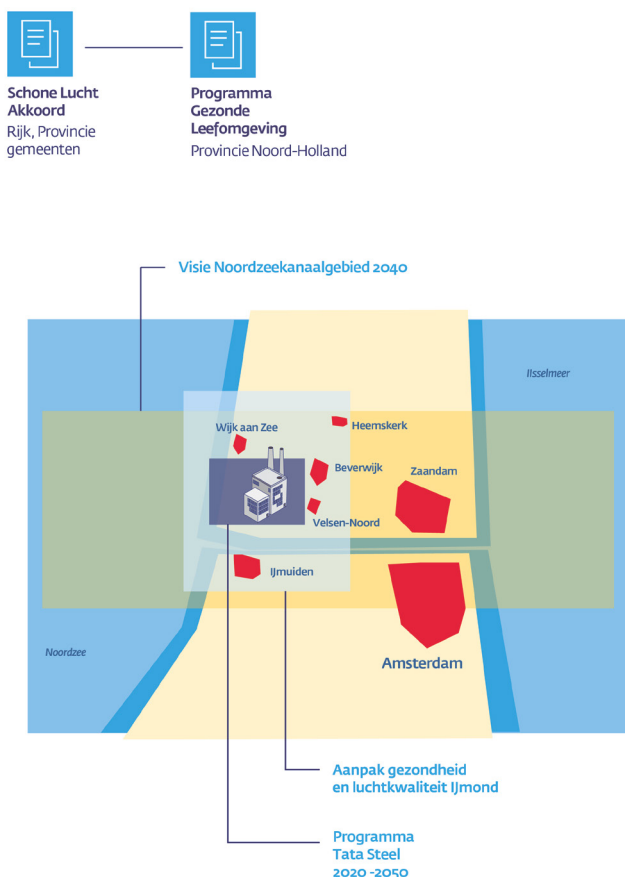
SAMENWERKEN AAN EEN GEZONDERE EN VEILIGE IJMOND

De provincie Noord-Holland heeft een vitale en veelzijdige economische structuur. Tata Steel maakt daar een essentieel onderdeel van uit. Ruim honderd jaar staalindustrie heeft voor grote economische groei gezorgd in de IJmond en daarbuiten. Het bedrijf is ook belangrijk voor de werkgelegenheid in de regio. Veel inwoners zijn in meer of mindere mate economisch afhankelijk van het bedrijf. Het behoud van een sterke staalindustrie in de regio is dan ook om meerdere redenen belangrijk. Tegelijkertijd heeft Tata Steel de grootste emissie in de IJmond en daarmee een belangrijke invloed op de luchtkwaliteit. Daarnaast zijn de scheepvaart, het vliegverkeer, de uitstoot van auto's en woningen en emissies van andere bedrijven relevant. Desondanks is de luchtkwaliteit in Noord-Holland de afgelopen jaren sterk verbeterd. Auto's worden schoner en steeds vaker elektrisch, de elektrische fiets is in opmars, steeds meer energie komt uit zon en wind. En ook bij Tata Steel zijn verschillende soorten emissies door de jaren heen afgenomen.

Toch kunnen we ook de komende jaren en decennia nog veel milieu- en gezondheidswinst behalen. Het gaat er daarbij niet enkel om de wettelijke normen te halen. Sterker nog, in de IJmond wordt aan de formele immissienormen voor bijvoorbeeld fijn stof en stikstofdioxide voldaan. Ons doel is om het leefmilieu in de IJmond voortdurend te blijven verbeteren. Voor het nieuwe Ontwerp Nationaal Milieukader is dit geformuleerd in het principe “[voldoen aan milieunormen is geen eindstation, maar het startpunt](#)”. Of om het volgens een uitgangspunt van de GGD te formuleren: iedere verbetering van luchtkwaliteit (en vermindering van hinder) geeft gezondheidswinst.

De provincie Noord-Holland en de gemeenten werken samen met het Rijk aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Begin januari 2020 is daarvoor het landelijke [Schone Lucht Akkoord](#) (SLA) ondertekend. Doel van dit akkoord is gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren. Door kansen en knelpunten met elkaar aan te pakken, in te zetten op innovaties en elkaar te inspireren bij beleidsontwikkeling. De regionale uitwerking van het SLA krijgt vorm in de “aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond” waar de IJmondgemeenten en provincie samen aan werken (dit is de opvolger van de “[Visie Luchtkwaliteit Ruimte voor Schone Lucht](#)” van de IJmond gemeenten), en de provincie Noord-Holland heeft voor de gehele provincie het “[Programma Gezonde Leefomgeving](#)” opgesteld. Het Programma Tata Steel 2020-2050 is een nadere uitwerking hiervan. Tot slot is voor het Noordzeekanaalgebied de [Visie Noordzeekanaalgebied 2040](#) vastgesteld. Samen met de hieruit volgende Ontwikkelstrategie Energietransitie NZKG geeft dit de inhoudelijke kaders van de overheden om de energietransitie in de hele NZKG regio randvoorwaardelijk mogelijk te maken.

Samenhang tussen de verschillende beleidsdocumenten in de IJmond

STAALINDUSTRIE IN DE IJMOND

Het staalbedrijf wordt opgericht in 1918 als Koninklijke Nederlandse Hoogovens en Staalfabrieken NV. In 1999 fuseert het bedrijf met British Steel en gaat het verder onder de naam Corus. Sinds 2007 maakt het staalbedrijf deel uit van Tata Steel. Tata Steel is begonnen als een handelsfirma in India en uitgroeit tot een wereldspeler met bedrijven in meer dan 100 landen op 6 continenten en een werkgever voor 695.000 mensen. Binnen Tata Steel in Europa werken in 2019 ongeveer 21.000 werknemers, waarvan 10.000 in Nederland.

Met het Programma Tata Steel 2020-2050 richten we ons op de effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond. Met “Tata Steel” bedoelen we Tata Steel en Harsco Metals. Beide bedrijven zijn zeer nauw met elkaar verbonden en zitten fysiek op hetzelfde terrein. Voor het leesgemak hanteren we daarom “Tata Steel”.

Door nieuwe inzichten, gebeurtenissen en veranderende wet- en regelgeving wijzigen ambities en plannen door de jaren heen. Dit brengt een dynamiek met zich mee die maakt dat een bedrijf als Tata Steel en de inzet van de overheid niet volledig planbaar en voorspelbaar zijn. We kiezen daarom voor een adaptieve aanpak die we periodiek monitoren en waar nodig aanpassen. Met dit programma maken wij duidelijk wat de houding is van de provincie en de IJmondgemeenten richting Tata Steel en wat onze gezamenlijke inzet is om een bijdrage te leveren aan een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond. En we leggen hiermee een basis voor een toekomstgerichte dialoog met het Rijk en “in het verlengde daarvan met” de Europese Unie.

DOEL PROGRAMMA TATA STEEL 2020-2050

Het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond. Dat doen we door het formuleren en uitvoeren van een samenhangend pakket aan bestaande en nieuwe acties, zowel voor de korte als de lange(re) termijn. Daarmee draagt het programma bij aan een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond.

De provincie en de IJmondgemeenten streven naar een balans tussen het economische belang van de maakindustrie en het belang van een gezonde en veilige leefomgeving in de IJmond. Economisch perspectief, een gezonde leefomgeving en duurzaamheid zijn begrippen die niet meer los van elkaar te zien zijn in de Nederlandse industrie en in de IJmond. Een veilige en gezondere leefomgeving in de IJmond is nodig. Tata Steel heeft daar – naast andere factoren - als grootste bedrijf in de regio invloed op. Het Programma Tata Steel 2020-2050 richt zich daarom op de bijdrage van Tata Steel hieraan. De negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en de leefomgeving willen we zoveel mogelijk verminderen.

Met deze “negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond” bedoelen wij in dit Programma Tata Steel 2020 -2050 de volgende zeven effecten:

- (Ultra)Fijn stof
- Stikstofoxiden (NOx /NO en NO₂)
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Geur (in bijzonder H₂S en SO₂)
- Grof stof
- Geluid
- Externe veiligheid

Deze van Tata Steel afkomstige effecten in de leefomgeving in de IJmond willen wij zoveel mogelijk doen verminderen. Verder zijn voor de gezondheid en het (mentale) welzijn van de inwoners in de IJmond ook andere zaken van belang. Dit betreft de mate waarin mensen geïnformeerd zijn en hun zorgen kwijt kunnen bij de overheid. Voor een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond willen wij daarnaast de volgende drie zaken realiseren:

- Een goede afhandeling van klachten over Tata Steel door de overheid
- Goede informatievoorziening voor omwonenden van Tata Steel
- Voldoende mogelijkheden om in dialoog te gaan met de overheid.

Deze tien onderdelen vormen de afbakening van “gezondheid en veiligheid” waar dit programma op is gericht.

ADAPTIEF PROGRAMMA

Het Programma Tata Steel 2020-2050 richt zich op zowel de korte termijn (periode 2020-2022) voor wat wij concreet gaan doen als op de langere termijn (tot 2050). De tijdshorizon van 2050 sluit aan bij de ambitie op de lange termijn van Tata Steel om CO₂-neutraal staal te maken en bij de horizon van de provinciale [Omgevingsvisie NH2050](#). De provincie en verschillende gemeenten hebben de [Visie Noordzeekanaalgebied 2040](#) vastgesteld. Onderdeel van deze visie is de Ontwikkelstrategie Energietransitie NZKG. Hierin hebben bedrijven en overheden die actief zijn in het Noordzeekanaalgebied de langetermijnambitie uitgesproken om in 2050 een bijna volledig CO₂-neutrale en circulaire economie te hebben. Deze ontwikkelstrategie is essentieel als randvoorwaarde voor de ambities van Tata Steel in 2050.

De acties die wij in dit programma beschrijven vallen grotendeels in de korte termijn tot en met 2022, dat is de focus van het programma. Op deze kortere termijn kunnen we concreter aangeven wat we gaan doen dan in de periode daarna. De daadwerkelijk effecten van onze acties tot 2022 kunnen we in verschillende gevallen pas na 2022 verwachten. Na deze 2 jaar maken we opnieuw de balans op om te bepalen welke acties dan wenselijk zijn.

Op de korte termijn richten we ons op het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid binnen de kaders van de huidige installaties en technieken. Met “huidige technologie” bedoelen wij de fabrieken zoals die er nu staan bij Tata Steel. Binnen die huidige technologie zijn verbeteringen mogelijk. Recente voorbeelden van verbetering zijn de hal voor Rozaslak bij Harsco Metals en de ingebruikname van de filterinstallatie bij de sinterkoelers in 2021. Aanscherpingen van de vergunning en bijvoorbeeld de minimalisatie van ZZS hebben ook betrekking op de huidige fabrieken en dus op de huidige technologie.

Naar mate de tijd verstrijkt komen de uitdagingen van de energietransitie steeds prominenter naar voren. Voor het realiseren van de ambities van Tata Steel is nieuwe technologie nodig. Concrete stappen van Tata Steel op het gebied van CO₂ afvang zijn er naar verwachting tussen 2025 en 2030. HIsarna (een nieuwe technologie voor het maken van ijzer) en waterstof als vervanger van Kooks verwacht Tata Steel geruime tijd daarna te realiseren. De ambities van Tata Steel voor 2050 (en de ontwikkelstrategie NZKG 2040) hebben belangrijke voordelen voor de gezondheid, er zijn dan immers minder emissies. Met de eerste voornemens van Tata Steel zouden rond 2035 Kooksfabriek 2, Hoogoven 6 en de Sinterfabriek gefaseerd kunnen verdwijnen. Hoewel deze nog niet formeel zijn vastgelegd, kunnen we daarmee in 2035 belangrijke positieve effecten voor de gezondheid van de ambitie voor de lange termijn en technologische ontwikkeling van Tata Steel verwachten. Om deze planning naar 2035 te halen moet Tata Steel op kortere termijn investeringsbesluiten nemen. Tata Steel geeft hierbij aan dat financiële hulp van de overheid hiervoor nodig is.

PROGRAMMA TATA STEEL 2020-2050 IN 4 SPOREN

Het doel van ons programma is een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond zoals uitgewerkt in hoofdstuk 2. Met de aanwezigheid van grootschalige staalindustrie kan de leefomgeving altijd schoner en gezonder. Dat zal zo blijven, maar we streven wel naar een zo optimaal mogelijke en duurzame balans. Economisch perspectief, een gezonde leefomgeving en duurzaamheid zijn begrippen die niet meer los van elkaar te zien zijn in de Nederlandse industrie en in de IJmond. Voor een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond hebben we een brede aanpak nodig. Dat doen we via vier samenhangende sporen:

1 GEZONDHEID IN BEELD

Allereerst is het belangrijk om te weten welke stoffen – zoals genoemd in hoofdstuk 2 - voorkomen in de IJmond en in hoeverre deze stoffen ongezond zijn. Tata Steel is daarbij niet de enige maar wel een belangrijke bron. Er is in het verleden al veel onderzoek gedaan en verschillende onderzoeken lopen nog of hebben een continu karakter. Op basis van de uitkomsten bezien we welke samenhangende gezondheid bevorderende maatregelen we kunnen nemen en waar we onderzoeksresultaten op kunnen nemen in regelgeving en beleid.

2 VERSTERKEN UITVOERING VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVINGSTAKEN (VTH)

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) vormen de wettelijke kaders en begrenzing voor wat Tata Steel mag doen. We intensiveren de uitvoering van de VTH-taken. Ook nemen we gezondheid meer mee bij de nadere invulling van deze taken. We onderscheiden hier wat met VTH instrumenten wettelijk en afdwingbaar is, en wat aanvullende bestuurlijke- en beleidsmatige acties zijn. Voor de uitvoering van de VTH taken heeft de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied een eigen Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 opgesteld. De hoofdpunten hiervan zijn in dit programma (hoofdstuk 5) opgenomen. Dit Uitvoeringsprogramma wordt door de provincie Noord-Holland tegelijk met het programma Tata Steel 2020 – 2050 vastgesteld en vormt de verdere uitwerking van het spoor versterken van de VTH-taken.

3 GEZONDERE LEEFOMGEVING OP DE LANGE TERMIJN: INNOVATIEVE EN DUURZAME STAALPRODUCTIE

De ambitie van Tata Steel om in 2050 op een geheel nieuwe manier CO₂-neutraal staal te maken sluit goed aan bij de ambities van de overheden voor een gezondere IJmond. Deze ambitie van Tata Steel brengt niet alleen een flinke reductie van de CO₂ emissies met zich mee, maar is ook van belang voor een gezondere leefomgeving in de toekomst. De transitie naar deze duurzame en innovatieve technologie en de daarbij behorende energietransitie vraagt om keuzes en investeringen van zowel Tata Steel als de overheden.

4 SAMENWERKING, OMGEVING EN COMMUNICATIE & INFORMATIE

De gezamenlijke overheden, ondersteund door hun uitvoerende diensten, bundelen hun krachten door als één overheid te opereren richting Tata Steel en de omgeving. Dat vereist verdere samenwerking, een goede klachtenafhandeling en publieksinformatie, oog en oor voor de bewoners en een dialoog met de omgeving over onder andere de voortgang van dit programma.

4 GEZONDHEID IN BEELD

HUIDIGE SITUATIE

In het verleden zijn door het RIVM en de GGD Kennemerland [diverse onderzoeken](#) gedaan naar gezondheid in de IJmond. De luchtkwaliteit in de IJmond monitoren we voortdurend met het vaste [luchtmeetnet](#). Ook de emissie van Tata Steel brengen we op verschillende manieren in kaart. Bijvoorbeeld in 2010 met het [onderzoek naar fijn stof](#) in de IJmond (DCMR). En in 2020 met de inventarisatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Het RIVM-onderzoek naar de inschatting van de gezondheidseffecten van de grafietregens in 2019 riep de vraag op in hoeverre uitkomsten van onderzoeken kunnen doorwerken in beleid en regelgeving van de overheden en in het handelen van Tata Steel. Het is daarom van belang effecten op de gezondheid goed in beeld te hebben. Er worden al diverse onderzoeken en inventarisaties uitgevoerd (zie overzicht op bladzijde 12 en 13).

AMBITIE

We willen inzicht geven in welke onderzoeken er zijn, welke functie die hebben, wat de planning is en hoe de onderzoeken zich tot elkaar verhouden. De gezamenlijke overheden willen met alle onderzoeken een goed beeld krijgen van de gezondheidssituatie in de IJmond. De focus ligt daarbij op de in hoofdstuk 2 genoemde effecten ((ultra) fijn stof, stikstofoxiden, ZZS, geur, grof stof en geluid). Mede op basis daarvan kunnen de overheden de gezondheid bevorderen.

We vinden het van groot belang dat onze inwoners de onderzoeken vertrouwen. Dit kunnen we realiseren op verschillende manieren. Door transparant te zijn over de zienswijze van belanghebbenden over de manier waarop een onderzoek wordt uitgevoerd [zoals bij het RIVM gezondheidsonderzoek](#). Of door het verzamelen van gegevens en het opstellen van rapportages anders te organiseren. Zo wordt de betrokkenheid van Tata Steel bij het opstellen van het jaarlijkse Datarapport luchtkwaliteit IJmond (luchtmeetnet) aangepast.

Daarnaast verzamelt Tata Steel zelf veel gegevens die zij rapporteert aan de OD NZKG (en in een aantal gevallen andere overheden) conform afspraken hierover die voortvloeien uit wet – en regelgeving.

WAT GAAN WE DOEN?

Alle beschikbare onderzoeken en metingen presenteren we op een overzichtelijke manier. Zowel reeds afgeronde als lopende onderzoeken. Waar nodig doen we dit in afstemming met de ontwikkeling van de aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond. We maken onderscheid tussen verschillende vormen van onderzoek:

- Onderzoek naar de uitstoot (emissie) door Tata Steel
- Onderzoek en monitoring naar de aanwezigheid van stoffen en effecten in de leefomgeving
- Onderzoek naar de gezondheid van omwonenden

Gezondheid in beeld brengen en op basis daarvan de gezondheid bevorderen betekent dat we de onderzoeken naar de gezondheid en inventarisaties zo goed mogelijk moeten laten doorwerken in beleid, uitvoering en regelgeving. Dit begint met het in beeld hebben van de blootstelling en gezondheidseffecten inclusief hinderbeleving en bezorgdheid. Met de reeds afgeronde en gestarte onderzoeken hebben we hier al veel aan gedaan. Daar waar er aanleiding is om aanvullend of nieuw onderzoek te doen, doen we dit ook. Door actief samen te werken ontstaat meer samenhang.

Een belangrijk onderdeel van het Programma Tata Steel is om als gezamenlijke overheden te reageren op resultaten die uit de onderzoeken naar voren komen. Per onderzoek gaan de gezamenlijke overheden met elkaar beoordelen wat het beste traject is. De GGD Kennemerland betrekken we hier nauw bij. Soms zullen er mogelijkheden zijn in de uitvoering van VTH-taken (zie ook [hoofdstuk 5](#)), maar vaak ook niet. Beleidsaanpassing of het onder de aandacht brengen van gezondheidsaspecten bij bijvoorbeeld het Rijk kunnen dan mogelijkheden zijn, of het aanspreken van Tata Steel op de eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid. De GGD Kennemerland of het RIVM kunnen aangeven in hoeverre er gezondheidseffecten zijn en in sommige gevallen handelingsperspectief geven aan inwoners. De samenwerking binnen het Programma Tata Steel kan aanleiding zijn om opdrachten te verlenen voor nieuwe aanvullende onderzoeken. Ieder vanuit zijn eigen taak of rol.

Acties en gewenste resultaten			
Wat	Wie	Wanneer	Gewenst resultaat
Alle onderzoeken overzichtelijk presenteren	Provincie	Q1 2021	Inzicht in de functies, onderlinge samenhang en planning van de verschillende onderzoeken
Gezamenlijk reageren op resultaten onderzoeken om beste traject te beoordelen	Provincie en gemeenten, Omgevingsdiensten en GGD	Vanaf Q1 2021 "per onderzoek"	Gezamenlijke afgestemde reactie en vervolg op resultaten onderzoeken
Aanvullend of nieuw onderzoek als daar aanleiding voor is	Afhankelijk van het onderzoek	Wanneer nodig	Extra inzicht wanneer nodig

OVERZICHT ONDERZOEKEN, MONITORING EN INVENTARISATIES

ONDERZOEKEN NAAR DE UITSTOOT (EMISSION) VAN TATA STEEL

Emissiebronnen fijn stof en NO₂

We hebben de staatssecretaris gevraagd om de IJmond in het kader van het Schone Lucht Akkoord (SLA) aan te wijzen als “hoog blootgestelde locatie”, zodat het in aanmerking kan komen voor een gebiedsgerichte aanpak op grond van het SLA. Onderdeel van die gevraagde aanwijzing is een onderzoek om meer inzicht te krijgen in de bronnen van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂). Dit betreft zo wel bronnen van Tata Steel als andere bronnen in de IJmond. In de loop van 2021 moet duidelijk worden welke gebieden worden aangewezen voor een gebiedsgerichte aanpak.

Inventarisatie (potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

De basis van het overheidsbeleid voor ZZS is vastgelegd in het Activiteitenbesluit. Iedere 5 jaar moeten bedrijven informatie aanleveren over ZZS en de mogelijkheden voor minimalisatie. Het Activiteitenbesluit verplicht bedrijven uitstoot van ZZS te voorkomen. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). Via een uitvraag aan bedrijven worden de emissies van (potentieel) ZZS geïnventariseerd, ook bij Tata Steel. De uitvraag is nodig om te toetsen of de vergunning moet worden aangepast.

Afhankelijk van de mogelijkheden voor minimalisering verwachten we dat de minimalisatie van ZZS een belangrijke bijdrage kan leveren aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Onder ZZS vallen bijvoorbeeld ook polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) en benzeen. De inventarisatie moet 1 januari 2021 zijn afgerond, hierover zijn afspraken gemaakt tussen de OD NZKG en Tata Steel.

Geurbronnen Hoogoven 6 en Kookfabrieken

Tot het najaar van 2020 loopt een onderzoek naar de geuremissie van Hoogoven 6 en de Kookfabrieken. Dit onderzoek is nodig om een definitief besluit over geur van Tata Steel goed te onderbouwen. De OD NZKG is opdrachtgever van dit onderzoek.

ONDERZOEK EN MONITORING NAAR DE AANWEZIGHEID VAN STOFFEN EN EFFECTEN IN DE LEEFOMGEVING

Luchtmeetnet

In de IJmond staat een [luchtmeetnet](#) van vijf vaste luchtmeetstations met hoogwaardige meetapparatuur. Onder meer fijn stof, geur (waterstofsulfide/H₂S en zwaveldioxide/SO₂), stikstofoxiden (NO/NO₂) en verschillende zware metalen worden doorlopend gemeten. De gegevens van het luchtmeetnet zijn voortdurend live in te zien op de website van [luchtmeetnet.nl](#). Jaarlijks wordt een datarapportage opgesteld, het Datarapport Luchtkwaliteit IJmond. Het luchtmeetnet IJmond is gestart in de jaren '90 en in de loop der jaren aangepast en uitgebreid. De metingen hebben een continu karakter, het luchtmeetnet blijft. Verschillende partijen leveren een financiële bijdrage aan het luchtmeetnet maar de belangrijkste opdrachtgever is de provincie Noord-Holland. De GGD Amsterdam is de beheerder van het luchtmeetnet in opdracht van de OD NZKG. Onderzocht wordt of een meting voor grofstof (groter dan PM₁₀) kan worden toegevoegd aan het luchtmeetnet in de IJmond.

Meetstation Bosweg luchtmeetnet

Tata Steel heeft tot en met het Datarapport luchtkwaliteit IJmond 2019 een rol gehad bij het luchtmeetnet en de jaarlijkse rapportage daarvan. Eén van de meetstations (locatie Bosweg) is namelijk in eigendom van Tata Steel, en Tata Steel levert jaarlijks meetdata van dit meetstation aan. De provincie Noord-Holland wil de onderdelen van het meetstation aan de Bosweg van Tata Steel die gegevens verzamelen voor de jaarlijkse rapportage overnemen om zo het vertrouwen in het luchtmeetnet en in de jaarlijkse rapportage te vergroten. De betrokkenheid van Tata Steel bij het jaarlijkse Datarapport luchtkwaliteit IJmond kan daarmee worden beëindigd.

Hollandse Luchten

[Hollandse Luchten](#) is een experimenteel project van de provincie Noord-Holland waarbij met *citizen sensing* wordt onderzocht hoe tegen lage kosten luchtkwaliteit in kaart kan worden gebracht. De meetresultaten worden als open data gepubliceerd. Het is ook een experiment om ervaring op te doen met samenwerking tussen bewoners, lokale initiatieven en overheden. De proeffase liep tot juni 2020 en is met in ieder geval een jaar verlengd.

Verkennde meting ultrafijn stof RIVM

Het RIVM heeft verkennde metingen gedaan naar ultrafijn stof in de IJmond, de resultaten zijn voor de zomer van 2020 [gepresenteerd](#). Deze inventarisatie gaf alleen waarden weer, geen gezondheidkundige duiding. In 2021 worden de eerste resultaten verwacht van een gezondheidsonderzoek naar ultrafijn stof van het RIVM rond Schiphol. Dat ultrafijn stof kan worden gemeten is een relatief nieuwe ontwikkeling. Er bestaan geen normen voor. Als er grenswaarden voor ultrafijn stof moeten komen zullen die op Europees niveau moeten worden bepaald.

Geurgegevens eNose netwerk Tata Steel en provincie

De provincie Noord-Holland en Tata Steel zijn een pilot gestart om gegevens uit te wisselen van de verschillende elektronische neuzen (eNoses) die in de omgeving staan. Dit helpt om geurbronnen op te sporen zodat meer gerichte maatregelen genomen kunnen worden om geuroverlast te voorkomen. De pilot is 1 mei 2020 gestart en duurt een jaar.

Geluidmeetstations en geluidzonebeheermodel

De maximale geluidsproductie van Tata Steel is vastgelegd in de vergunning, de OD NZKG houdt daar toezicht op. Om de geluidsproductie van Tata Steel te monitoren zijn er drie vaste geluidmeetstations. Geluid wordt daarmee continu gemeten.

Geluidzonebeheermodel

Het geluidzonebeheermodel is een (reken)hulpmiddel om de geluidruimte voor nieuwe ontwikkelingen objectief te toetsen. Er zijn regelmatig twijfels bij sommige bewoners over de werking van het geluidzonebeheermodel. In overleg met bewoners wordt daarom een onafhankelijke deskundige gevraagd dit geluidzonebeheermodel te bekijken.

ONDERZOEK NAAR DE GEZONDHEID VAN OMWONENDEN

Gezondheidsonderzoek RIVM

De provincie en de IJmondgemeenten hebben het RIVM gezamenlijk opdracht gegeven voor een breed gezondheidsonderzoek in de IJmond. De onderzoeksopzet is gebaseerd op ongeveer 300 vragen van bewoners die zijn gesteld na het eerste RIVM onderzoek naar de zogenoemde grafietregens. Een groot deel van die vragen is [reeds beantwoord](#). Voor vragen die nader onderzoek vereisen heeft het RIVM opdracht gekregen voor een gezondheidsonderzoek. Het onderzoek bestaat uit opeenvolgende fases, de totale doorlooptijd is van 2020-2022. Voor de uitvoering van het onderzoek wordt gewerkt met een klankbordgroep met bewonersvertegenwoordiging.

Gezondheidsmonitor IJmond

In 2012 en 2016 heeft de GGD Kennemerland een [Gezondheidsmonitor IJmond](#) uitgevoerd samen met het RIVM. De derde ronde is najaar 2020 gestart. De rapportage wordt begin 2022 verwacht.

De gezondheidsmonitor brengt trends in gezondheid in relatie tot de luchtkwaliteit in kaart en vraagt onder meer naar chronische aandoeningen, medicatiegebruik, ervaren hinder en gezondheidsbeleving.

Kanker Incidentie en prevalentie Onderzoek (KIO) door GGD Kennemerland

Het [KIO onderzoek van GGD Kennemerland](#) is voor de zomer van 2020 gepubliceerd. Het onderzoek gaat over de incidentie en prevalentie van kanker in de 9 gemeenten van GGD regio Kennemerland van 2004 – 2018.

In 2007 is een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd voor de periode 1989 – 2003. Uit dit onderzoek komt naar voren dat bepaalde vormen van kanker vaker voorkomen dan gemiddeld, waaronder longkanker in Beverwijk. Eén van de aanbevelingen uit het onderzoek is om onderzoek te doen naar maatregelen om de luchtkwaliteit verder te verbeteren en de blootstelling aan luchtverontreiniging te verminderen.

VERSTERKEN UITVOERING VERGUNNINGVERLENING, TOEZICHT EN HANDHAVINGSTAKEN (VTH)

HUIDIGE SITUATIE

Binnen het VTH-stelsel is de provincie het wettelijk bevoegde gezag (vergunningverlener, toezichthouder en handhaver) voor Tata Steel op het gebied van het omgevingsrecht. Het VTH-stelsel is zo ingericht dat de uitvoering van de milieutaken wordt gedaan door omgevingsdiensten. Voor Tata Steel doet de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) dit namens de provincie in mandaat. Tata Steel heeft een vergunning en moet zich aan de vergunning en andere wet- en regelgeving houden. Daar wordt met toezicht op gecontroleerd en zo nodig op gehandhaafd. De OD NZKG voert haar werkzaamheden uit binnen de wettelijke kaders van Europese en landelijke wet- en regelgeving in opdracht en mandaat van de provincie Noord-Holland. De gemeenten hebben een adviesrol bij belangrijke vergunningen die aan Tata Steel worden verleend. Deze adviesrol wordt voor de IJmondgemeenten vervuld door de Omgevingsdienst IJmond.

Bij de uitvoering van de VTH-taken is de OD NZKG gebonden aan wet- en regelgeving. Hierin is opgenomen wat wettelijk en afdwingbaar is. Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn effectieve instrumenten om – indien nodig – maatregelen van bedrijven te kunnen afdwingen. Aanvullend kunnen overheden bestuurlijke en beleidsmatige acties inzetten. Dit kan bijvoorbeeld door middel van het bestuurlijke gesprek met Tata Steel. De bouw van de Rozaslakhal is daarvan een goed voorbeeld. De bouw van deze hal was niet afdwingbaar via het reguliere VTH-spoor, maar is onder andere door aanvullende bestuurlijke gesprekken uiteindelijk wel door Tata Steel gebouwd.

AMBITIE

Het VTH-instrumentarium versterken en intensiveren we verder. gezondheid willen we meer nadruk geven in de uitvoering van de VTH taken. Wettelijke kaders vormen hierbij het uitgangspunt. Dit betekent dat we moeten prioriteren binnen de werkzaamheden. Hinder bijvoorbeeld heeft grote gezondheidseffecten. Toezicht en handhaving hierop dient prioriteit te krijgen, maar mag niet ten koste gaan van een belangrijke basisvoorwaarde: externe veiligheid. Gezondheid is ook belangrijk bij de nadere uitwerking van het verder intensiveren van de taken. De reeds ingezette inventarisatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is hier een goed voorbeeld van. Verder actualiseren en digitaliseren we de vergunning van Tata Steel.

Als regionale overheden beschikken wij soms niet over de instrumenten om zaken af te kunnen dwingen. We zijn beperkt tot de kaders van wet- en regelgeving. Soms kunnen andere overheden, zoals het Rijk of de Europese Unie, dit wel. Wij zullen met hen samenwerken en hen zo nodig aanspreken en stimuleren wanneer wij kansen zien voor verbetering. Maar ook blijven wij door middel van het bestuurlijke gesprek Tata Steel in beweging brengen richting schonere productie.

WAT GAAN WE DOEN?

We maken in de uitvoering onderscheid tussen wat wettelijk en afdwingbaar is en wat aanvullende bestuurlijke en beleidsmatig onderdelen zijn van onze VTH-aanpak. Met “wettelijk en afdwingbaar” bedoelen we de uitvoering van de VTH-taken door de OD NZKG zoals dat nu al mogelijk is binnen de bestaande kaders. Met “bestuurlijk en beleidsmatig” bedoelen we de aanvullende acties waar (nog) geen formele (afdwingbare) basis voor is in wet- en regelgeving. Een resultaat van deze bestuurlijke en beleidsmatige acties wordt wel vaak geborgd in de VTH uitvoering. Afspraken met Tata Steel over aanvullende maatregelen, zoals eerder bijvoorbeeld de bouw van de Rozaslakhal, leggen we formeel vast in een vergunning. De vergunning actualiseren we voortdurend op basis van nieuwe regelgeving van de Europese Unie of het Rijk. Aangezien Europa en het Rijk met name gaan over de wet- en regelgeving kan de bestuurlijke rol van provincie en gemeenten zijn om bij het Rijk of Europa aan te dringen op betere wet- en regelgeving. Wettelijk en afdwingbaar of bestuurlijke en beleidsmatig – het doel is gelijk: een krachtiger uitvoering van de VTH taken.

UITVOERINGSPROGRAMMA VTH TATA STEEL 2020 - 2022: OMGEVINGSDIENST NOORDZEEKANAALGEBIED

De OD NZKG heeft voor de versterking van de VTH-taken een eigen uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 van de OD NZKG bestaat uit 2 onderdelen:

- A. Reguliere uitvoering bestaande VTH-taken
- B. Intensiveren VTH-taken Tata Steel

De OD NZKG gaat haar taken met het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 integraal uitvoeren. Die integraliteit heeft tot doel om vergunningverlening, toezicht en handhaving meer in samenhang uit te voeren. De provincie Noord-Holland is het bevoegde gezag voor de uitvoering van de VTH taken bij Tata Steel. Het Uitvoeringsprogramma wordt door de provincie Noord-Holland tegelijk met het programma Tata Steel 2020 – 2050 vastgesteld en vormt de verdere uitwerking van het spoor versterken VTH-taken.

ONDERZOEK RANDSTEDELIJKE REKENKAMER

In de uitvoering van de VTH taken richting Tata Steel door de OD NZKG worden de aanbevelingen van het Randstedelijke Rekenkamer onderzoek meegenomen. Dit onderzoek wordt in opdracht van Provinciale Staten uitgevoerd. Het onderzoek (naar verwachting gereed begin 2021) zal aanbevelingen bevatten over de uitvoering van de VTH-taken door de OD NZKG.

ONDERDEEL A: REGULIERE UITVOERING BESTAANDE VTH-TAKEN

Ook zonder benoeming in dit Programma Tata Steel 2020 -2050 kunnen VTH-taken gewoon worden uitgevoerd. Een vergunningaanvraag moet in behandeling worden genomen, op een handhavingsverzoek wordt gereageerd. Ook voor onderwerpen die in dit document niet specifiek worden genoemd of voor zaken die niet binnen de afbakening van gezondheid en veiligheid (zie hoofdstuk 2) vallen zoals die wordt gehanteerd in dit programma. De reguliere werkzaamheden gaan continu door.

ACHTERGROND: REGULIERE UITVOERING VTH-TAKEN TATA STEEL

De verantwoordelijkheid om te voldoen aan geldende wet- en regelgeving ligt in eerste instantie bij Tata Steel zelf. Een vergunning begint bijvoorbeeld bij een goede vergunningaanvraag. De totale vergunning van Tata Steel bestaat uit een basisvergunning met daarbij een groot aantal deelvergunningen. Tata Steel, bestaande uit circa 18 verschillende werkeenheden, dient met enige regelmaat aanvragen in voor wijzigingen op de vergunning. In 2019 behandelde de OD NZKG 48 milieuvergunningen en 40 bouwvergunningen voor Tata Steel. Het actueel houden van de vergunningen aan de gewijzigde regelgeving, zoals de gewijzigde BBT-conclusies (Best Beschikbare Technieken) is een continu proces.

De OD NZKG houdt toezicht op basis van inschatting van de risico's. Binnen het toezicht heeft (externe) veiligheid een hoge prioriteit. Tata Steel valt onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo). Bij Tata Steel wordt gewerkt met relatief grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen waardoor het risico op ongevallen en milieurisico's potentieel groter is. Met Brzo-inspecties krijgt externe veiligheid voortdurend aandacht. Deze inspecties gaan altijd door en hebben hoge prioriteit, waarbij (externe) veiligheid continu een belangrijke basisvoorwaarde is. Andere onderwerpen zijn emissies naar de lucht, geur, stof, geluid, bodem en bouw.

Het reguliere toezicht wordt uitgevoerd op basis van een vastgestelde risicoanalyse, waarin de belangrijke onderwerpen toezichtsfrequentie en type toezicht zijn. In het toezicht wordt naast het beoordelen van aangeleverde rapportages fysiek op locatie de situatie getoetst aan de vergunning. Bij thematisch toezicht wordt de diepte ingegaan. Ook klachten en ongewone voorvallen kunnen aanleiding zijn om het toezicht te intensiveren. Als bij toezicht overtredingen worden geconstateerd volgt handhaving. De OD NZKG kan meerdere handhavingsinstrumenten inzetten, waarbij het primaire doel het oplossen van de overtreding is. De OD NZKG werkt volgens de vastgelegde [Landelijke Handhavingsstrategie](#). Bij zware overtredingen worden vaak instrumenten vanuit strafrecht en bestuursrecht gecombineerd.

ONDERDEEL B: INTENSIVEREN VTH-TAKEN TATA STEEL

Tata Steel bestaat uit 18 verschillende werkeenheden, die een verschillende bijdrage hebben aan de risico's voor, emissie naar en hinder in de omgeving. Om de inzet te kunnen prioriteren op de belangrijkste bronnen is op basis van emissiegegevens bepaald welke werkeenheden van Tata Steel de grootste bronnen zijn van geur, geluid en stof, de uitstoot van stikstofoxiden en ZZS-stoffen. Daaruit volgt dat de Kooksfabrieken voor geur de belangrijkste hinderbronnen zijn. Stof komt bij diverse opslaglocaties en de daken van de hoogovens en de Oxystaalfabriek vrij. Lood en stikstofoxiden komen voor een belangrijk deel vrij bij de Pelletfabriek.

In dit onderdeel B komen de onderdelen terug die naar aanleiding van dit Programma Tata Steel 2020-2050 extra worden uitgevoerd, boven op de reguliere uitvoering van de VTH-taken. In het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 zijn de volgende onderdelen opgenomen.

De vergunning van Tata Steel aanscherpen binnen bestaande wet- en regelgeving

De vergunning van Tata Steel actualiseren we voortdurend op een risico-gestuurde wijze. De vergunning is nooit voor 100% af, actualisaties en vernieuwen gaan altijd door.

Met verschillende trajecten lichten we de vergunning van Tata Steel door en waar mogelijk scherpen we deze aan. Door deze trajecten te versnellen en strakker op elkaar te laten aansluiten brengen we bovendien een versnelling hiervan aan. Binnen twee jaar moet dit leiden tot aanscherping van de vergunning. Er is gekozen voor een parallelle aanpak per werkeenheid (fabriek) zodat resultaten sneller zichtbaar zijn. De focus ligt op de emissies naar de lucht en op stof, dit in lijn met het doel om de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de leefomgeving van de IJmond zoveel mogelijk te verminderen. De trajecten voor de vergunning betreffen op hoofdlijnen:

- **Actualiseren:** De actualisatie is bedoeld om voorschriften van de vergunning langs te lopen om na te gaan of deze aan de meest actuele wet- en regelgeving voldoet en of de vergunningvoorschriften kunnen worden aangescherpt. Actualiseren van de vergunning blijft altijd een continu proces, ook na de komende twee jaar. In de toekomst zullen er immers opnieuw wijzigingen in wet- en regelgeving plaatsvinden die we weer in de vergunning verwerken.
- **Opvolging onderzoek vergunningen belangrijkste fabrieken:** Recent is de vergunning van beide Kooksfabrieken, beide Hoogovens, Pelletfabriek, Sinterfabriek en Oxystaalfabriek in opdracht van de OD NZKG onderzocht door een extern bureau (SPPS). De aanbevelingen van dit onderzoek voeren we uit.
- **Digitalisering:** Via digitalisering maken we de vergunning overzichtelijk en beter raadpleegbaar. Met het digitaliseringsproces lopen we vergunningvoorschriften ook meteen door om na te gaan of deze actualisatie behoeven.
- **Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS):** Zoals in hoofdstuk 4 is aangegeven inventariseren we de uitstoot van ZZS. Iedere 5 jaar moeten bedrijven informatie aanleveren over ZZS en de mogelijkheden voor minimalisatie. Op basis van de inventarisatie volgt een overzicht van de emissie-eisen in de vergunning die aangescherpt moeten worden omdat deze stoffen de gestelde grenswaarden overschrijden buiten het terrein van Tata. Indien dit het geval is scherpen we de vergunning aan. Een deel van deze ZZS aanscherpingen volgt later omdat de minimalisatieverplichting voor verschillende stoffen pas vanaf 2025 van kracht wordt. In 2025 nemen we die aanscherpingen mee in de reguliere continue actualisatie van de vergunning.
- **Stof:** De grootste bijdrage aan stof komt van zogenoemde open bronnen op het terrein. Dit zijn de menhopen, opslagen en de wegen. Hier is winst mogelijk door “good housekeeping”. Dit betreft niet zo zeer uitstoot normen voor bijvoorbeeld een filterinstallatie, maar voorschriften over gedrag en goede werkwijzen waardoor stofverspreiding tegen wordt gegaan. Specifiek voor stof gaan we gedrag- en werkvoorschriften in de vergunning opnemen om stofverspreiding tegen te gaan.
- **Geur:** In het [provinciaal geurbeleid](#) zijn grens- en richtwaarden opgenomen. Voor complexe bedrijven als Tata Steel, waarbij sprake is van meerdere geurbronnen, kan de provincie afwijken van deze grens- en richtwaarden om een zogenaamd aanvaardbaar hinderniveau vast te stellen. Uitgangspunt van het provinciaal geurbeleid ten aanzien van Tata Steel is voldoen aan de BBT eisen voor geur. We moeten nog een definitief besluit nemen over geur bij Tata Steel op basis van het provinciaal geurbeleid. De planning is om dit besluit begin 2021 te nemen. Bij het besluit over geur maken we een afweging tussen verschillende onderdelen: de BBT's, maar ook de geurklachten, het klachtenpatroon en gegevens van eNoses (elektronische neuzen). Met het besluit over geur creëren we een beter handhaafbare situatie. Ook nemen we een onderzoeks- en inspanningsverplichting op met als doel een steeds verdere verbetering.
- **Geluid:** De scherpe toename van geluidsklachten in 2019 is vooral toe te schrijven aan het in september 2019 geopende schrootveld 3. De OD NZKG gaat werk- en handeling voorschriften in de vergunning vastleggen om geluid van schrootveld 3 te beperken. Het gaat dan om het vastleggen van de wijze van handelen waarbij de minste geluidsoverlast ontstaat. De OD NZKG gaat dergelijke voorschriften ook bij andere geluidsbronnen in de vergunning opnemen.

Kaders en grenzen bij aanscherping van de vergunning

De vergunning scherpen we met bovenstaande punten op alle manieren aan waar de wet- en regelgeving dat mogelijk maakt. Dat doen we bovendien versneld, namelijk binnen twee jaar. De provincie en de OD NZKG doen daarmee wat binnen de grenzen van de bevoegdheid ligt om de vergunning aan te scherpen.

Er zijn dus grenzen aan de bevoegdheid van de provincie. De omgeving vraagt de overheid met enige regelmaat om de vergunning dusdanig aan te scherpen dat in het bijzonder de Kooksfabriek 2 gesloten wordt. En dat Tata Steel in de vergunning een productieplafond heeft terwijl de daadwerkelijke productie lager ligt. Het verzoek is dan om deze “ruimte in de productie” met een aangepaste vergunning weg te nemen. Die bevoegdheid heeft de provincie echter niet, een vergunning is namelijk ook een verkregen recht. Met de actualisatie en aanscherping van de vergunning sturen we op zaken als emissieplafonds en maximale uitstoot. Kortom, op het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en de veiligheid in de IJmond.

DE KOOKSFABRIEKEN

Van de twee Kooksfabrieken is bekend dat deze een belangrijke bron van NOx uitstoot zijn en dat ze bovendien geuroverlast geven. Van alle fabrieken van Tata Steel weten we dat met name Kooksfabriek 2 verouderd is en problemen geeft. De Kooksfabrieken verdienen bijzondere VTH aandacht. In de trajecten voor de actualisatie van de vergunning hebben de Kooksfabrieken daarom de eerste prioriteit. Verder zet de OD NZKG de handhaving op rauwe Kooks voort.

Extra Toezicht & handhaving Tata Steel

Toezicht is bedoeld om te controleren of Tata Steel zich houdt aan de vergunning. Als dit niet het geval blijkt volgt handhaving. We zetten extra toezicht en handhaving in voor Tata Steel. Intensiever toezicht hebben we reeds ingezet op de Kooksfabrieken. De extra inzet bestaat uit:

- **Extra toezicht op met name de fabrieken van Tata Steel met de meeste invloed op de gezondheid en veiligheid:** De komende jaren houden we extra toezicht met extra inspecteurs. Waar nodig volgt handhaving.
- **Toezicht dichterbij Tata Steel:** Wij willen dat de toezichthouders letterlijk dichterbij Tata Steel zitten. We openen een OD NZKG loket in Wijk aan Zee. Hiermee kunnen we beter toezicht houden en kan sneller worden gereageerd op klachten.
- **Innovatie en versterken van het toezichtinstrumentarium:** De OD NZKG gaat onderzoeken welke vernieuwende manieren voor toezicht er zijn en of die bij Tata Steel toegepast kunnen worden. Voorbeelden zijn diepere data analyses om gericht toezicht op te baseren en onderzoeken onder welke (juridische) voorwaarden vormen van cameratoezicht mogelijk zijn.

BESTUURLIJK EN BELEIDSMATIG

Aanvullende op het wettelijk en afdwingbare zetten we ook een aantal bestuurlijke en beleidsmatige acties in.

- **Pelletfabriek**

Voor de Pelletfabriek is door Tata Steel vrijwillig een kosteneffectiviteitsonderzoek uitgevoerd, onder andere na overleg met de provincie. Dit onderzoek gaat over een technische maatregel voor het terugdringen van NOx-uitstoot. Het kosteneffectiviteits-onderzoek voor NOx wordt beoordeeld door de OD NZKG. Afhankelijk van de uitkomst kan dit binnen het VTH-spoor tot een wijziging van de vergunning leiden. Nog in 2020 nemen wij een standpunt in over het vervolgtraject op basis van het kosteneffectiviteitsonderzoek.

De Pelletfabriek is de belangrijkste NOx bron van Tata Steel en verantwoordelijk voor ongeveer 90% van de loodemissies. De Pelletfabriek is ook een bron van cadmium (een ZZS) en van fijn stof. De provincie heeft Tata Steel begin 2020 een brief gestuurd met het verzoek in het kosteneffectiviteitsonderzoek breder te kijken dan enkel NOx en ook ZZS in het onderzoek mee te nemen. In de toekomstplannen van Tata Steel blijft de Pelletfabriek nog lang in gebruik. Wij vinden het daarom extra belangrijk dat bij deze fabriek maatregelen worden genomen.

- **Europese wetgeving voor vergunningverlening: Best Beschikbare Technieken**

De Best Beschikbare Technieken (BBT) referentiedocumenten (BREF's) vormen een belangrijk kader voor de vergunningverlening bij Tata Steel. BREF's worden opgesteld onder leiding van de Europese Commissie. Actuele BREF's zijn van belang om via vergunningverlening nieuwe technieken toe te laten passen. Op grond van de Richtlijn Industriële Emissies (RIE) moet de Europese Commissie ernaar streven de BREF's uiterlijk acht jaar na de publicatie van de vorige versie bij te werken. Verschillende voor Tata Steel relevante BREF's zijn ouder dan 8 jaar. De voor Tata Steel meest relevante is de BREF IJzer en Staal van 2012. De provincie en gemeenten zullen op basis van het Programma Tata Steel er bij de verantwoordelijke minister of staatssecretaris op aan dringen om de Europese Commissie te bewegen het proces om deze BREF te actualiseren in gang te zetten.

Om stofoverlast bij de mengvelden volledig te voorkomen is feitelijk maar één oplossing denkbaar en dat is overkapping. Dit is een dure maatregelen en niet voorgeschreven in de conclusies van de betreffende BREF op- en overslag (2006). In Taranto (Italië) is wel een vergelijkbare maatregel genomen. De maatregel kan bij de herziening van de BREF op- en overslag mogelijk als een nieuwe Europese BBT voor grondstoffenopslag opgevoerd worden. Bij het verzoek aan de minister of staatssecretaris om de Europese regelgeving te actualiseren zullen wij daarom ook vragen om inzet voor de actualisatie van de BREF op- en overslag.

- **Technische maatregelen stofreductie versnellen: Smidse kappen, tertiaire afzuiging**

Tata Steel heeft zelf het initiatief genomen voor verschillende technische maatregelen om de verspreiding van stof tegen te gaan. Dit vinden wij een goede ontwikkeling. Dit betreft de “smidse kappen” bij beide Hoogovens. Hiermee kunnen de zichtbare stofemissies bij de Hoogovens worden verminderd. Voor de Oxystaalfabriek onderzoekt Tata Steel de realisatie van een tertiaire afzuigingsinstallatie. Hiermee kunnen de zichtbare stofemissies uit het dak van de Oxystaalfabriek die met enige regelmaat voorkomen worden verminderd. De Smidse kappen zijn voor Hoogoven 6 voorsien voor 2022 (met een renovatie). Voor Hoogoven 7 is nog geen voorgenomen planning bekend. Voor de tertiaire afzuiging is ook nog geen planning bekend. De OD NZKG onderzoekt of de realisatie van “smidse kappen” ambtshalve in de vergunning kan worden opgenomen. Dit betreft echter nog niet het tijdstip van realisatie. De provincie en de IJmondgemeenten gaan daarom in overleg met Tata Steel om te onderzoeken of een snellere realisatie van deze maatregelen mogelijk is.

- **Onderzoek naar stofschermen en overkappingen**

In overleg met Tata Steel willen wij onderzoeken of bij Harsco Metals verdere overkapping of afscherming (net als met de Rozaslakhal) mogelijk en zinvol is. Daarnaast gaan wij onderzoeken of de in het eerdere onderzoek “Vervolgonderzoek fijn stof emissies IJmond fase 3” (september 2011) onderzochte maatregelen op dit moment wel opportuun zijn om uit te voeren. Dit betreft stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van de grote opslagen bij de grondstoffenlogistiek. Specifiek wordt onderzocht of er in de provinciale uitvoeringsregeling van het Programma Gezonde leefomgeving subsidiemogelijkheden zijn voor dit soort bovenwettelijke maatregelen bij de industrie (BBT+).

De doelstelling van dit onderdeel overlapt deels met de paragraaf over stofoverlast bij “Europese wetgeving voor vergunningverlening: Best Beschikbare Technieken”. Het is de verwachting dat een herziening van de BREF op- en overslag meerdere jaren in beslag neemt. Bovendien is de uitkomst niet op voorhand bekend. Door zelf met Tata Steel in overleg te gaan en naar de eigen provinciale subsidiemogelijkheden te kijken is naar verwachting eerder resultaat mogelijk.

- **Pilot Industrie Schone Lucht Akkoord**

Bij de beschrijving van BBT's wordt een bandbreedte weergegeven waarbinnen prestaties van een bedrijf en/of toegepaste techniek moet vallen. In het kader van het Schone Lucht Akkoord (SLA) verkennen de 12 provincies gezamenlijk of het mogelijk is om scherper te vergunnen bij industriële bedrijven. Met andere woorden, of het mogelijk is te sturen op de onderkant BBT-bandbreedte (zo min mogelijk uitstoot). Dit richt zich op nieuwe of geactualiseerde vergunningen die vanaf 2021 worden afgegeven. Om te sturen op de onderkant van de BBT-bandbreedte is het in ieder geval nodig dat de provincie Noord-Holland hier beleid voor vaststelt. De provincie onderzoekt de resultaten van de pilot industrie zodra deze bekend zijn, en besluit op basis daarvan of het nodig en nuttig is om hier aanvullend beleid voor vast te stellen.

- **Roadmap 2030 Tata Steel**

De [Roadmap 2030](#) is van Tata Steel zelf, het is geen verplichting op grond van de wet of een vergunning. De overheid kan de voortgang van de Roadmap 2030 daarom niet afdwingen. De provincie en de IJmondgemeenten hebben medio 2019 in een [reactie](#) laten weten dat de Roadmap 2030 te veel is geformuleerd in termen van overlast, terwijl de maatschappelijke zorg is gericht op gezondheid. In de Roadmap 2030 is gezondheid als thema onderbelicht omdat Tata Steel zich richt op het voldoen aan milieuwetgeving. Vanuit de provincie en de IJmondgemeenten biedt deze insteek onvoldoende perspectief op de lange termijn omdat inwoners meer duidelijkheid willen krijgen over de gezondheidseffecten van Tata Steel, en er steeds meer waarde wordt gehecht aan een duurzame toekomst. Los van deze kritische reactie is de Roadmap 2030 een gegeven. De provincie en de gemeenten zullen de voortgang van de Roadmap 2030 monitoren en Tata Steel waar nodig aanspreken op de voortgang. Aan verschillende onderdelen van de Roadmap 2030 zit een VTH-traject vast, bijvoorbeeld bij de aanvraag voor een nieuwe vergunning. Wij vragen Tata Steel om bij de uitvoering van de Roadmap 2030 de maatregelen die voor de gezondheid het meest relevant zijn als eerste uit te voeren.

- **Overig: Structureel overleg met Tata Steel**

Naast bovenstaande specifieke punten is er altijd een zekere wisselwerking tussen het wettelijk en afdwingbare enerzijds en het bestuurlijk en beleidsmatige anderzijds. We nemen bijvoorbeeld een formeel besluit voor geur (wettelijk en afdwingbaar). Dat neemt niet weg dat we daarnaast met Tata Steel het gesprek voeren over aanvullende maatregelen om overlast door geur te reduceren. Bijvoorbeeld op basis van de resultaten van de gegevens uit het gezamenlijke eNose netwerk van de provincie en Tata Steel. Aanvullende maatregelen en mogelijkheden om de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond zoveel mogelijk te verminderen zijn voortdurend onderwerp van gesprek. In het bijzonder voor de aspecten die veel klachten en overlast opleveren, te weten geur, geluid en stof.

SCHONE LUCHT AKKOORD: FIJN STOF EN STIKSTOFDIOXIDE

Begin januari 2020 is het [Schone Lucht Akkoord](#) (SLA) ondertekend, ook door de provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten. Vanuit het SLA wordt gestreefd naar een permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst te realiseren. Het SLA richt zich daarbij op het behalen van de advieswaarden van de World Health Organization (WHO) voor fijn stof (pm₁₀, pm_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂) in 2030.

Fijn stof

De vergunning normeert de uitstoot van stoffen, en die stoffen kunnen ook in de vorm van fijn stof voorkomen. Zo is er bijvoorbeeld voor de emissie van lood een norm, en loodemissie kan als fijn stof naar buiten komen. Als emissies in het algemeen afnemen, zal ook de fijnstofemissie afnemen. Verschillende in dit hoofdstuk genoemde maatregelen zullen daarom bijdragen aan de reductie van fijn stof. Het traject voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is bijvoorbeeld van belang. In de praktijk kan het verminderen van ZZS bijdragen aan vermindering van de emissie van fijn stof. Daarnaast kunnen de in dit hoofdstuk genoemde maatregelen om het aandeel van (grof)stof te verminderen in het bijzonder bijdragen aan de vermindering van fijn stof omdat (grof)stof doorgaans ook een fijnstofelement in zich heeft. Tot slot wordt begin 2021 de filterinstallatie bij de Sinterkoelers in gebruik genomen met reductie van fijnstofemissie tot gevolg.

Stikstofoxiden (NO_x)

Vermindering van NO_x-uitstoot is sinds de Raad van State uitspraak over de Programmatische Aanpak Stikstof in 2019 extra urgent geworden. NO_x of stikstofoxiden is de verzamelnaam voor stikstofmonoxide (NO) en stikstofdioxide (NO₂). In het eerste advies van het Adviescollege Stikstofproblematiek wordt de provincies geadviseerd in beeld te brengen in hoeverre verschillende industriële sectoren een negatieve bijdrage leveren aan de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Dit is een aanvullende reden, los van gezondheid, om de uitstoot van NO_x zo veel mogelijk te beperken. Binnen de huidige VTH-kaders zijn bij Tata Steel optimalisaties mogelijk om de NO₂ uitstoot te verminderen. Dit is onderdeel van verschillende in dit hoofdstuk genoemde trajecten en maatregelen.

Tata Steel grenst aan twee stikstofgevoelige natuurgebieden (Noord-Hollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid). De provincie werkt voor deze en andere stikstofgevoelige gebieden aan een gebiedsgerichte aanpak. Tata Steel wordt net als andere belanghebbenden in deze gebiedsgerichte aanpak betrokken. Verder wordt door de Rijksoverheid gewerkt aan verschillende oplossingsrichtingen voor de stikstofproblematiek.

ACTIES EN GEWENSTE RESULTATEN

Wat	Wie	Wanneer	Gewenst resultaat
Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022: a. Regulier uitvoering VTH-taken b. Intensivering VTH-taken: Versneld aanscherpen vergunning Tata Steel Extra toezicht & Handhaving Tata Steel	OD NZKG	Vaststellen programma: 2020 Uitvoering: 2020-2022 2020 - 2022 2020 – 2022	Een integrale uitvoering van de VTH-taken bij Tata Steel Aangescherpte vergunning waar mogelijk binnen wet- en regelgeving Betere naleving vergunning
Kosteneffectiviteits-onderzoek NOx Pelletfabriek	Provincie /OD NZKG	2020 standpunt over vervolgtraject. Duur vervolgtraject nog niet bekend.	Minder NOx, lood en ZZS-emissies
EU/Rijk verzoeken actualiseren BREF's/BBT's	Provincie en gemeenten	Q1 2021 brief aan het Rijk versturen, traject daarna nog niet bekend.	Geactualiseerde BBT's met aanvullende mogelijkheden in de vergunning
Inzet voor afspraken over snellere realisatie technische maatregelen stofreductie	Provincie/OD NZKG	Q3 2021	Afspraak over realisatie technische maatregelen stof
Onderzoek stofschermen en overkapping	Provincie/OD NZKG	Q4 2021	Inzicht in mogelijkheden stofreductie
Pilot Industrie Schone Lucht Akkoord	Provincie	2020 (onderzoek) en 2021 (besluit beleidsregel)	Meer mogelijkheden om in de vergunning te sturen op minder emissies
Monitoren voortgang Roadmap 2030 Tata Steel	Provincie en gemeenten	Doorlopend tot 2030	Zicht houden op implementatie aangekondigde maatregelen Roadmap 2030
Structureel in overleg met Tata Steel	Provincie	Afspraak voor structureel overleg in 2020, daarna doorlopend	Aanvullende maatregelen voor de gezondheid en veiligheid in de IJmond

GEZONDERE LEEFOMGEVING OP DE LANGE TERMIJN: INNOVATIEVE EN DUURZAME STAALPRODUCTIE

HUIDIGE SITUATIE

De ambitie van Tata Steel is om in 2050 CO₂-neutraal staal te maken. Dit wil Tata Steel bereiken met CO₂-opslag van de emissies uit hoogovens en HIsarna, door staal te recyclen (meer schroot in te zetten) en, mogelijk, door in een “Direct Reduced Iron-installatie” (DRI) ijzererts te verwerken met waterstof. De exacte mix aan maatregelen en processen voor de lange termijn ligt nog niet vast en zal gaandeweg vorm moeten krijgen. Het is primair de verantwoordelijkheid van Tata Steel zelf hoe zij dit precies vorm willen geven. De CO₂-opslag van de hoogovens en HIsarna wil Tata Steel in de verdere toekomst afbouwen door de CO₂ niet op te slaan maar te gebruiken voor nuttige chemische producten.

De ambities van Tata Steel (zie kader) omvatten een nieuw en innovatief bedrijf. Voor de economische levensvatbaarheid van Tata Steel op de langere termijn is deze ambitie van belang. Tata Steel zal gedurende de energietransitie de omslag moeten maken naar minder tot geen uitstoot van CO₂. De reductie van CO₂ is een belangrijke beweegreden voor de ambitie van Tata Steel. Gezien de Klimaatwet en de Europese doelstelling voor CO₂ reductie is dit logisch. CO₂ reductie leidt op zichzelf niet tot gezondheidswinst voor de omgeving van Tata Steel. Wel is de opgave voor CO₂ de belangrijkste aanjager voor algehele verduurzaming en innovatie. Die zelfde verduurzaming en innovatie leidt tot nieuwe technologie waarmee Tata Steel in de toekomst beduidend minder emissies en daarmee minder impact op de gezondheid in de IJmond heeft. Strak vergunnen en handhaven is belangrijk. Maar de echte gezondheidswinst kan Tata Steel behalen met forse innovatie.

AMBITIE TATA STEEL RICHTING 2050

Tata Steel heeft een langetermijnstrategie tot 2050 voor een duurzame toekomst in IJmuiden waarbij vanaf 2050 CO₂-neutraal staal wordt geproduceerd. De ambitie van Tata Steel voor een duurzame toekomst en CO₂-neutraal staal is op hoofdlijnen:

CO₂ opslag en hergebruik: Voor de middellange termijn (2030) wil Tata Steel CO₂ opslag & hergebruik inzetten om aan de CO₂ doelstellingen te voldoen: Gasunie, EBN, Port of Amsterdam en Tata Steel hebben in 2019 een haalbaarheidsstudie naar afvang, transport, opslag en hergebruik van CO₂ afgerond. Voor dit zogenaamde Athos project is inmiddels een marktverkenning uitgevoerd en de resultaten hiervan zijn positief. Vervolgens zal eind 2020 duidelijk worden welke partijen gaan samenwerken omdat dit project uit te voeren (<https://athosccus.nl>).

Hlsarna: Staal produceren met de Hlsarna technologie. Dit is een eerste stap in het produceren van staal zonder dat ertsvoorbereiding en kooksproductie nodig zijn. Op dit moment staat in IJmuiden een proeffabriek van Hlsarna. Tata Steel is voornemens om een eerste Hlsarna op industriële schaal (circa 1 miljoen ton) rond 2030-2035 in IJmuiden te realiseren. Dat zou betekenen dat de Kooksfabrieken, Pelletfabriek en/of Sinterfabriek op termijn terug kunnen in productie waardoor de emissies van deze fabrieken omlaag gaan.

Waterstof: Op de langere termijn (na 2035) verwacht Tata Steel dat waterstof beschikbaar komt om de opslag van CO₂ uit te faseren. Met waterstof kan in een zogenaamde “Direct Reduced Iron” installatie van ijzererts staal worden gemaakt. Ook kan met waterstof CO₂ worden omgezet in chemische producten. Hier zijn grote hoeveelheden waterstof voor nodig en daarmee grote hoeveelheden (wind)energie. Tata Steel heeft in samenwerking met chemiebedrijf Nouryon en Port of Amsterdam aangekondigd om te werken aan de ontwikkeling van een waterstofcluster. Deze bedrijven onderzoeken de haalbaarheid van een waterelektrolyse-installatie voor de productie van waterstof en zuurstof op het terrein van Tata Steel in IJmuiden (project Hermes). Tevens wordt ingezet op het ontwikkelen van faciliteiten waarmee waterstof kan worden aangeleverd uit andere delen van Nederland en Europa, bijvoorbeeld uit Groningen.

Zie voor meer informatie over de ambities van Tata Steel op [de website](#).

De regionale overheden hebben de [Visie Noordzeekanaalgebied 2040](#) vastgesteld. Samen met de hieruit volgende Ontwikkelstrategie Energietransitie NZKG geeft dit de inhoudelijke kaders van de overheden om de energietransitie in de hele regio randvoorwaardelijk mogelijk te maken. Gemeenten, energienetwerkbeheerders, Rijk en provincie werken in het Bestuursplatform Energietransitie samen om zo snel mogelijk de benodigde infrastructuur op orde te krijgen. Wetgeving en subsidie vanuit het Rijk zijn er nog niet of niet voldoende. Vanuit het Bestuursplatform Energietransitie wordt hierover gesproken met de verantwoordelijke ministeries. Concreet inzicht in het tijdspad en vooral in de investeringen van Tata Steel voor de ambities van 2050 ontbreekt nog. De overheden hebben dit concrete inzicht nodig om het gesprek over de benodigde financiën beter te kunnen voeren met het Rijk en Europa, om zo in 2050 daadwerkelijk CO₂ neutraal te zijn.

VISIE NOORDZEEKANAALGEBIED 2040 EN ONTWIKKELSTRATEGIE ENERGIETRANSITIE NZKG

De raden van de gemeenten Amsterdam, Beverwijk, Haarlemmerliede Spaarnwoude (nu gemeente Haarlemmermeer), Velsen en Zaanstad en Provinciale Staten van Noord-Holland hebben in 2018 de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 vastgesteld en aangenomen als richtsnoer voor toekomstig beleid. Doel van deze visie is om met het Noordzeekanaalgebied een bijdrage te leveren aan het versterken van de internationale concurrentiepositie van de MRA (Metropoolregio Amsterdam). Hierbij spelen energietransitie en leefbaarheid een belangrijke rol. Inmiddels is er ook de Ontwikkelstrategie Energietransitie NZKG, met als doel om in 2050 een bijna volledig CO₂-neutrale en circulaire economie te hebben. De belangrijkste maatregelen die nodig zijn:

- De elektriciteitsinfrastructuur in het gebied moet worden verzwakt. De vraag naar elektriciteit groeit door bijvoorbeeld elektrificatie in de industrie en elektrisch vervoer.
- De aardgasinfrastructuur moet geleidelijk worden omgebouwd naar een waterstofinfrastructuur, inclusief een aansluiting op een landelijk waterstoftransportnetwerk.
- Er is een CO₂-net nodig. Dit netwerk kan gerealiseerd worden door het bestaande CO₂-net van OCAP uit te breiden naar Afval Energiebedrijf Amsterdam (AEB) en naar Tata Steel, en met een afvoermogelijkheid vanuit het NZKG naar ondergrondse opslag in lege aardgasvelden onder de Noordzee.

Inmiddels is op basis van de klimaattaal Industrie een koploperstafel opgezet waar de vijf Nederlandse Industrieclusters en de overheden gezamenlijk werken aan de acties die het mogelijk moeten maken om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. Vanuit het ministerie van Economische Zaken is een Task Force infrastructuur opgericht die voor versnelling moet zorgen in de aanleg van de infrastructuur. Bedrijven zijn immers op dit moment niet in staat om minder fossiele brandstoffen te gebruiken omdat er geen alternatieven voorhanden zijn. Het elektriciteitsnetwerk is hiervoor nog onvoldoende, elektrificeren van bedrijven kan 15 jaar duren. Er is ook nog geen waterstofnetwerk.

AMBITIE

De provincie en de IJmondgemeenten juichen de door Tata Steel geformuleerde ambities voor 2050 toe. De ambitie is gericht op een duurzaam en innovatief Tata Steel waarin de economische belangen van Tata Steel op de lange termijn zijn geborgd. De ambitie past bij de maatschappelijke opgave van een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond omdat de innovaties voor duurzaamheid gepaard gaan met minder emissies en dus met minder negatieve gevolgen voor de gezondheid: De economie van de toekomst is een schone economie. CO₂-neutraliteit, de energietransitie en het zoveel mogelijk reduceren van schadelijke emissies en geluid zijn bewegingen die de positie en de gedragenheid van de staalindustrie en de daarbij behorende werkgelegenheid in de IJmond, in Nederland en in de wereld sterk, toekomstbestendig en houdbaar maken. Dit is een proces van de lange adem en dit zal investeringen vergen van alle betrokken partijen.

Een ambitie is mooi, maar dit betekent nog niet dat er daadwerkelijk investeringsbesluiten zijn genomen. Niet voor niets is in de [reactie op de Roadmap 2030](#) verwoord dat de Roadmap 2030 onvoldoende perspectief lijkt te bieden op de uitdagingen voor duurzame staalproductie. Ons doel is om Tata Steel te bewegen tot het maken van concretere plannen, in termen van tijd en investeringen tot 2050. De tijdsplanning van Tata Steel is in de 2de helft van 2020 iets concreter geworden. Met de eerste voornemens van Tata Steel zouden rond 2035 de Kookfabriek 2, Hoogoven 6 en de Sinterfabriek gefaseerd kunnen verdwijnen. Dit is echter nog niet formeel vastgelegd en met name op de benodigde investeringen is onvoldoende zicht. Tata Steel geeft hierbij bovendien aan dat financiële hulp van de overheid hiervoor nodig is. Als overheden blijven wij ons met de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 en

de ontwikkelstrategie energietransitie NZKG inspannen om de ambities van Tata Steel om in 2050 CO₂ neutraal staal te produceren randvoorwaardelijk mogelijk te maken. Ook hiervoor is een concreet pad noodzakelijk om de goede dialoog te kunnen voeren over een duurzame en gezonde toekomst.

WAT GAAN WE DOEN?

In gesprek met Tata Steel over tijdspad en investeringen richting 2035 en 2050

Wij blijven met Tata Steel in gesprek met het doel duidelijkheid te krijgen over de planning en de investeringen voor de realisatie van de ambities van Tata Steel richting 2035 en 2050. Punten daarbij zijn:

- Op de weg naar 2050 komen het belang van de aandacht voor gezondheid die nu nodig is en de benodigde investering voor het Tata Steel van 2050 elkaar tegen. Hoelang worden de Kooksfabrieken bijvoorbeeld nog gebruikt? Als Kooksfabriek 2 tot uiterlijk 2035 in gebruik blijft moet aan alle regels worden voldaan en vinden wij dat de overlast moet verminderen.
- Oude en nieuwe technologieën zullen tot 2050 een bepaalde periode tijdelijk naast elkaar bestaan. Dit brengt met zich mee dat er tijdelijk juist meer milieu- en veiligheidsruimte nodig is. Een grote waterstofopslag stelt bijvoorbeeld eisen aan veiligheidscontouren, en een compressorstation voor CO₂ kan nieuwe geluidsbelasting met zich meebrengen. Dit stelt de provincie en de IJmondgemeenten voor een opgave in de wijze waarop vergunningen worden verstrekt en met bestemmingsplannen wordt omgegaan. Hier moet tijdig op ingespeeld kunnen worden. Vanuit de Visie NZKG 2040 en Ontwikkelstrategie Energietransitie wordt gewerkt aan een digitale tool om dit soort zaken inzichtelijk te maken. Deze moet ook door Tata Steel worden gevuld.
- Wij hebben behoefte aan concreter uitgewerkte plannen van Tata Steel om de ambities van 2050 te bereiken: concreet zicht op nieuwe technologieën (Hlsarna, waterstof) met een planning en investeringsvoornemens die duidelijk maken hoe lang oude technologieën in gebruik blijven. Specifiek voor de Kooksfabriek 2 willen wij weten of gebruik tot 2035 wel verantwoord kan.

Wij willen eind 2022 op deze drie punten duidelijkheid van Tata Steel en daar op hoofdlijnen afspraken over hebben gemaakt.

In gesprek met de Rijksoverheid

Tata Steel is zelf in gesprek met de Rijksoverheid over wat er nodig is voor de toekomst. De inzet van de Rijksoverheid is een duurzaam, economisch levensvatbaar en innovatief Tata Steel. CO₂ reductie en de energietransitie zijn daarbij belangrijke leidende principes. Het is goed dat dit gebeurt, zoals in dit hoofdstuk eerder is aangegeven leidt dit op lange termijn ook tot minder negatieve effecten voor de gezondheid. De provincie en gemeenten zoeken de Rijksoverheid ook zelf op. Inzet daarbij is:

- De lange termijn beweging en investering voor CO₂ reductie en energietransitie is goed. Wij vinden het van belang om gezondheid daar als belangrijk aandachtspunt aan toe te voegen. Op de lange termijn, maar ook op de kortere termijn. We moeten als gezamenlijke Nederlandse overheden – IJmond gemeenten, provincie Noord-Holland en de Rijksoverheid - afgestemd met Tata Steel het gesprek voeren. Alle belangen – en daarvoor benodigde investeringen – moeten in beeld zijn.
- Bij de energietransitie van Tata Steel (en van het gehele NZKG gebied) zullen milieudilemma's ontstaan: Zoals gezegd kunnen de benodigde ruimte voor externe veiligheid en geluid bijvoorbeeld knelpunten op gaan leveren. Het gesprek met het Rijk moet tijdig worden gevoerd om deze knelpunten in beeld te hebben en problemen voor te zijn.

Onderdeel van het gesprek met de Rijksoverheid zijn ook het in hoofdstuk 4 (Gezondheid in beeld) genoemde verzoek om de IJmond aan de te wijzen als “hoog blootgestelde locatie” in het kader van het SLA en de in hoofdstuk 5 (Versterken uitvoering VTH) genoemde inzet voor actualisatie van BBT's.

Wij willen vanaf de vaststelling van het Programma Tata Steel 2020 – 2050 met het Rijk op structurele basis het gesprek voeren over deze punten.

ACTIES EN GEWENSTE RESULTATEN

Wat	Wie	Wanneer	Gewenst resultaat
In gesprek met Tata Steel over tijdspad en investeringen richting 2035 en 2050	Provincie en gemeenten	Start in 2020, duidelijkheid en afspraken op hoofdlijnen in 2022	- Zicht op realisatie ambities Tata Steel 2035 en 2050. - Beter gesprek met Rijk (en Europa) over financiële middelen - Duidelijkheid over de levensduur van Kooksfabriek 2 - Zicht op de dilemma's van de toekomst
In gesprek met de Rijksoverheid	Provincie en gemeenten	Start in 2020	- Gezondheid onderdeel van gesprek tussen de Rijksoverheid en Tata Steel - Milieudilemma's energietransitie Tata Steel onder de aandacht

SAMENWERKING, OMGEVING, COMMUNICATIE & INFORMATIE

HUIDIGE SITUATIE

De provincie en de IJmondgemeenten trekken in het Tata Steel dossier in het belang van de omgeving en de inwoners op als één overheid. Deze beweging hebben we reeds ingezet na de gezamenlijke bijeenkomsten rondom de grafietregens en bestuurlijk door het starten van het Bestuurlijk Overleg Industrie & Gezondheid IJmond eind 2019. De gezamenlijk uitwerking van dit Programma Tata Steel versterkt de samenwerking verder.

Eind 2018 hebben we naar aanleiding van de grafietregens twee bewonersavonden georganiseerd. Daar kwam onder meer naar voren dat inwoners goede publiekscommunicatie en een juiste afhandeling van klachten belangrijk vinden. En ook bij het opstellen van dit programma zochten we met bijeenkomsten de dialoog op met de omgeving en met Tata Steel.

AMBITIE

Voor een gezondere leefomgeving in de IJmond vinden we samenwerking tussen alle betrokken overheden en Tata Steel én contact met de omgeving van groot belang. Die samenwerking kan nog veel beter. Het Programma Tata Steel vormt de basis om die samenwerking verder vorm te geven. Werken als één overheid maakt de dialoog met Tata Steel effectiever en de activiteiten van de verschillende overheden worden beter op elkaar afgestemd. Ook met bewoners wordt als één overheid de dialoog aangegaan over Tata Steel. Dit krijgt structureel vorm in een Omgevingsoverleg Industrie & Gezondheid IJmond. Daarnaast wordt de omgeving op verschillende manieren meer centraal gesteld. De OD NZKG speelt hier een belangrijke rol in. Ook dit is onderdeel van het in hoofdstuk 5 genoemde Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022. Voor de dialoog met de omgeving is goede en toegankelijke informatie een basisvoorwaarde. De overheden en de uitvoerende diensten zetten daarom in op het verder verbeteren en ontsluiten van goede, eenduidige en vindbare informatie.

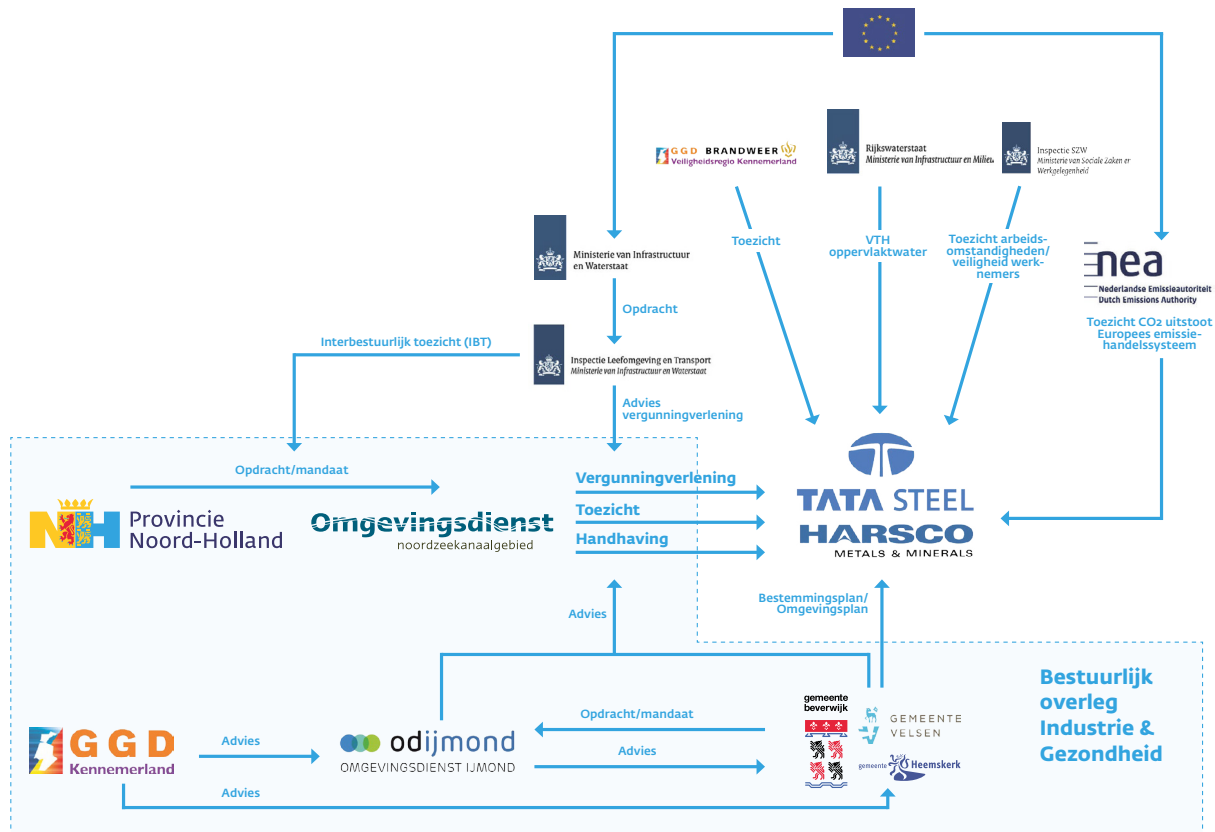
WAT GAAN WE DOEN?

Optreden als één overheid

Sinds november 2019 overleggen de provincie Noord-Holland, de IJmondgemeenten, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), de Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland periodiek in het Bestuurlijk Overleg Industrie & Gezondheid IJmond. Tata Steel is daarbij niet het enige, maar wel een zeer belangrijk onderwerp. Via dit overleg, en via een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordiging vanuit alle betrokken partners, houden wij elkaar op de hoogte en maken we waar nodig afspraken. Het optreden naar buiten als één overheid krijgt met dit overleg op bestuurlijk niveau vorm. Het overleg wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

Samenwerking partijen buiten het Programma Tata Steel

Naast de bij dit programma betrokken overheden zijn er meer overheden met een rol of bevoegdheid richting Tata Steel. Met deze partijen wordt nader contact gelegd om te onderzoeken waar we elkaar kunnen versterken. Dit wordt in eerste instantie in ieder geval gedaan met de Brzo-partners: Rijkswaterstaat en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW). Voor een overzicht van de rollen en bevoegdheden van de bij Tata Steel betrokken overheden, zie de weergave op de volgende pagina.

Samen voorbereid op de Omgevingswet

De samenwerking in het kader van het Programma Tata Steel is ook nodig ter voorbereiding op de Omgevingswet. Onder meer de bevoegdhedenverdeling tussen provincie en de gemeenten wordt op onderdelen aangepast, ook richting Tata Steel. Gezondheid komt met de Omgevingswet explicieter als belang naar voren waardoor gezondheidsaspecten en de GGD meer betrokken kunnen worden. De Omgevingswet is daarmee een goede kans om het onderwerp gezondheid niet alleen specifiek inzake Tata Steel maar in zijn algemeenheid meer over het voetlicht te brengen. Vooruitlopend daarop wordt de samenwerking tussen de OD NZKG en de GGD Kennemerland verbeterd, bijvoorbeeld bij de beoordeling van de resultaten van het eerder genoemde ZZS-traject.

De Omgevingswet biedt kansen om de samenwerking verder te versterken in samenhangende plannen en instrumenten. Met de komst van de Omgevingswet worden de gemeentelijke bestemmingsplannen vervangen voor de Omgevingsplannen. Gemeenten krijgen ruimte om de omgevingsplannen “globaler en flexibeler” in te richten dan de bestemmingsplannen. Bij de voorbereiding op de Omgevingswet wordt ook gekeken wat er in de Omgevingsplannen nodig is om de ontwikkeling naar de lange termijn ambities van Tata Steel mogelijk te maken.

De omgeving meer centraal stellen: OD NZKG

Onderdeel van het in hoofdstuk 5 genoemde Uitvoeringsprogramma VTH taken Tata Steel 2020 – 2022 van de OD NZKG zijn verschillende stappen waarmee de omgeving meer centraal wordt gesteld. Dit betreft:

- **Omgevingsmanager:** De OD NZKG heeft een omgevingsmanager aangesteld om gestructureerd in gesprek te gaan met de omwonenden van Tata Steel. Belangrijke onderdelen daarbij zijn in dialoog verbanden leggen tussen de zorgen en klachten van omwonenden enerzijds en de inzet van de OD NZKG anderzijds. En de wensen en behoeften van omwonenden mee laten wegen in de prioriteiten en inzet van de OD NZKG.
- **Centraal klachtenloket Tata Steel:** De OD NZKG is het primaire loket voor klachten over Tata Steel. Deze functie wordt verbeterd door het klachtenproces te verbeteren en door meer inzicht te geven in het aantal klachten en wat daarmee wordt gedaan. Ook is er een klachtencoördinator aangesteld. Verder zijn afstemming met andere organisaties en waar nodig een goede doorverwijzing onderdeel van een goed klachtenloket.
- **OD NZKG loket ter plaatse (Wijk aan Zee):** Het in hoofdstuk 5 genoemde OD NZKG loket in Wijk aan Zee maakt de OD NZKG niet alleen effectiever in toezicht en handhaving, maar maakt daarnaast het contact in de omgeving laagdrempeliger.

De Omgeving in beeld

Klachten en vragen geven een beeld van de ervaring van de omgeving over Tata Steel. Aanvullend hierop gaan wij in de vorm van een “opiniepanel” monitoren hoe de leefomgeving van Tata Steel wordt ervaren. Waar mogelijk wordt aangesloten op reeds bestaande onderzoeken of monitors.

Publiekscommunicatie: van reactief naar proactief

Bij Tata Steel gaat het vaak om complexe informatie die vragen en zorgen op kunnen roepen. Het is van belang op een duidelijke manier te communiceren naar de omgeving. Goed vindbare informatie draagt positief bij aan de gezondheidsbeleving. We verbeteren de informatievoorziening op de websites van in het bijzonder de OD NZKG en de provincie. Bepaalde informatie of adviezen over gezondheid kunnen in overleg met de GGD Kennemerland worden opgesteld. Op de website van de OD NZKG plaatsen we, in het verlengde van de werkzaamheden van de omgevingsmanager en het functioneren als centraal klachtenloket voor Tata Steel, informatie over onder andere ingediende klachten, resultaten van inspecties en (milieu)meldingen.

Hiermee zetten we de stap van reactief informeren naar aanleiding van vragen en Wob-verzoeken naar zo veel mogelijk proactief informatie beschikbaar stellen.

Omgevingsoverleg

Een belangrijke maatschappelijke discussie in de IJmond is de vraag welke balans wenselijk is tussen industrie en gezondheid. Om voor deze discussie een platform te creëren organiseren we twee keer per jaar een Omgevingsoverleg Industrie & Gezondheid. In dit brede overleg gaan overheden, het regionale bedrijfsleven en inwoners onder leiding van een onafhankelijk voorzitter met elkaar in gesprek over de dilemma's en vraagstukken die ontstaan als industriële activiteiten en andere functies zoals wonen en recreëren dicht bij elkaar bestaan. Tata Steel plaatsen we als onderwerp op de agenda van dit overleg.

OMGEVINGSOVERLEG: PLATFORM VOOR DIALOOG

In het Omgevingsoverleg gaan wij als overheden met de omgeving – bewoners en bedrijven – in dialoog over Industrie & Gezondheid in de IJmond. De voortgang van dit programma Tata Steel zal in ieder geval een terugkerend onderwerp zijn op het Omgevingsoverleg. Ook kan worden gedacht aan de verdere uitwerking en vraagstelling van onderzoeken. Bijvoorbeeld het in dit hoofdstuk genoemde onderdeel Omgeving in beeld (“opiniepanel”). Verder is het Omgevingsoverleg een platform om te bespreken of er ergens aanvullend behoefte aan is voor een goede dialoog tussen de omgeving en de overheden.

Tata Steel kan worden uitgenodigd voor het Omgevingsoverleg. Dat geeft de kans om wensen en acties die beter bij Tata Steel passen, denk bijvoorbeeld aan afspraken uit 2019 over het schoonmaken van speeltoestellen, ook meteen bij Tata Steel neer te leggen.

Het Omgevingsoverleg is bedoeld om de dialoog tussen overheden en de omgeving meer structuur te geven. In de praktijk kunnen we deelonderwerpen in kleiner verband verder uitwerken. En sommige (deel)onderwerpen passen wellicht beter bij het gesprek dat de omgevingsmanager van de OD NZKG met de omgeving voert. Of blijken beter te passen bij een eigen overleg tussen Tata Steel en de omgeving. Dit soort zaken werken we gaandeweg in overleg met elkaar uit.

Informeren raden en Staten

Provinciale Staten en de gemeenteraden informeren we over ontwikkelingen en de voortgang van de het Programma Tata Steel, ieder vanuit zijn rol, taak en bevoegdheid. Provinciale Staten en raden krijgen over Tata Steel de informatie die nodig is om hun kaderstellende en controlerende taak goed uit te blijven voeren.

ACTIES EN GEWENSTE RESULTATEN

Wat	Wie	Wanneer	Gewenst resultaat
Bestuurlijk overleg Industrie & Gezondheid IJmond (incl. ambtelijke samenwerking)	Overheden en uitvoerende diensten	Iedere 8 weken	Samenhangende actie en optreden als één overheid
Contact en samenwerking andere overheden	Provincie en gemeenten	Q4 2020	Afgestemd optreden met meer overheden dan provincie en IJmondgemeenten
Omgevingswet & Omgevingsplannen	Provincie, gemeenten, Omgevingsdiensten en GGD	2021	- Voorbereid op de nieuwe Omgevingswet: Duidelijkheid over ieders rol en taak. - Zicht op wat nodig is in de Omgevingsplannen voor ambities Tata Steel 2050
De omgeving meer centraal stellen	OD NZKG	2020-2022	- OD NZKG en omgeving in overleg (omgevingsmanager) - Ingericht klachtenloket - Loket in Wijk aan Zee
De Omgeving in beeld ("opiniepanel")	Provincie en gemeenten	2021 -2022 (Voor- en najaar)	Zicht op ervaring leefomgeving Tata Steel
Verbeteren websites en proactieve informatievoorziening	OD NZKG en provincie	Q1 en Q2 2021	Betere publiekscommunicatie
Tata Steel als onderwerp voor het Omgevings-overleg Industrie & Gezondheid IJmond	Provincie en gemeenten	Voor en najaar vanaf 2021	Podium voor de dialoog met de omgeving onder leiding van onafhankelijk voorzitter
Informatievoorziening naar gemeenteraden en Provinciale Staten	Provincie en gemeenten	Doorlopend	Raden en Staten kunnen hun controlerende en kaderstellende rol blijven uitvoeren

MONITORING EN VOORTGANG

Het Programma Tata Steel 2020 -2050 bestaat uit vier sporen met ambities en verschillende acties en gewenste resultaten. Het BO Industrie & Gezondheid IJmond (ondersteund door een ambtelijke werkgroep) monitort periodiek de voortgang. Provinciale Staten en de gemeenteraden informeren we jaarlijks over de voortgang, voor het eerst met de zomer van 2021. Informatie over de voortgang maken we daarnaast publiek via de websites van de provincie en de gemeenten. De voortgang van het Programma Tata Steel 2020 – 2050 stellen we ook periodiek aan de orde in het Omgevingsoverleg Industrie & Gezondheid IJmond. In de monitoring van de voortgang laten we zien hoe ver we zijn met de geformuleerde acties uit hoofdstuk 4, 5, 6 en 7. De acties die wij in dit programma beschrijven zijn grotendeels gepland voor de komende 2 jaar. Na deze 2 jaar maken we daarom opnieuw de balans op om te bepalen welke acties dan wenselijk zijn.

Met het Programma Tata Steel spreken we over en weer af wie wat gaat doen om zo alle acties van de vier sporen op elkaar af te stemmen en de samenwerking vorm te geven. De verantwoording van verschillende onderdelen heeft veelal een eigen reeds bestaand traject. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) rapporteert bijvoorbeeld regelmatig over de voortgang van de werkzaamheden aan de provincie. Het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 wordt daar onderdeel van. De rapportage over het Programma Tata Steel zal daarom deels een herhaling/verwijzing zijn van dergelijke andere documenten.

Het is belangrijk om samen te werken, maar wel met respect voor elkaars rol: De OD NZKG rapporteert aan de provincie omdat de uitvoering van de VTH taken de verantwoordelijkheid en bevoegdheid is van de provincie, niet van de gemeenten. De monitoring van de voortgang van het Programma Tata Steel is vervolgens van belang om te zien hoe het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 in het gehele Programma Tata Steel past.

Het Programma is adaptief: er zullen nieuwe ontwikkelingen en daarbij behorende acties ontstaan. Het Programma staat, naar verloop van tijd zal de uitvoering er anders uit gaan zien. De monitoring van de voortgang is mede bedoeld om dat soort wijzigingen inzichtelijk te maken.

Tot slot: Alle acties moeten bijdragen aan het in hoofdstuk 2 geformuleerde doel van het programma met de daarbij behorende uitwerking van “gezondheid en veiligheid”. Uiteindelijk moet het zo zijn dat de uitvoering van het programma ook zichtbaar wordt in een deel van de in hoofdstuk 4 genoemde onderzoeken, monitoring en inventarisaties. Dat betreft de onderzoeken met een meer continu karakter. Hier kunnen wel meerdere jaren over heen gaan en het verloop zal grillig zijn. Specifiek het aspect externe veiligheid is alleen in de vergunning terug te vinden omdat het effect hier van buiten Tata Steel niet te meten is. Als we de in hoofdstuk 2 genoemde onderdelen samenvoegen met de onderzoeken van hoofdstuk 4 en de acties van hoofdstuk 4, 5, 6 en 7 ziet dat er samengevat uit zoals op de volgende bladzijden is weergegeven.

[illegible]

ALGEMEEN, NIET SPECIFIEK AAN EEN ONDERDEEL TE KOPPELEN

gezamenlijk reageren op resultaten onderzoeken om beste traject te beoordelen (gezondheid in beeld)

Nieuw of aanvullend onderzoek (gezondheid in beeld)

Actualisatie BBT's (versterken uitvoering VTH)

structureel overleg met Tata Steel (Versterken uitvoering VTH)

Waar op termijn terug te zien	Fijn stof ^o	Stikstofoxiden	Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	Geur (H ₂ S/SO ₂)	Grof stof	Geluid	Externe veiligheid
(Herhaling) inventarisatie ZZS			✓				
Luchtmeetnet [*]	✓	✓	✓	✓			
Geurgegevens eNose netwerk				✓	**		
Geluidmeetstations						✓	
Vergunning							✓

* Voor ultrafijn stof bestaan geen normen en het is niet bekend of de acties voor fijn stof ook effect hebben op Ultrafijn stof. Ultrafijn stof is niet meetbaar met het luchtmeetnet, er is wel een keer een verkennende meting gedaan. Zie ook Verkennende meting Ultrafijn stof RIVM op blz. 13.

** In onderzoek of dit kan worden toegevoegd.

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

In samenwerking met

Gemeente Beverwijk
Gemeente Heemskerk
Gemeente Velsen

Eindredactie

Provincie Noord-Holland

Grafische verzorging

Xerox Mediaservices

Haarlem, november 2020

Beantwoording reacties op concept programma Tata Steel 2020 – 2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* (19 mei 2020)

17 november 2020

Inleiding en verantwoording

Het concept programma Tata Steel 2020 – 2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* is op 19 mei 2020 door het college van GS van Noord-Holland en door de colleges van B&W van de drie IJmondgemeenten vastgesteld. Daarna bestond de mogelijkheid de mogelijkheid om een reactie, suggesties en opmerkingen op het concept te geven. Hier zijn verschillende bijeenkomsten voor georganiseerd: Met bewoners- en ondernemersorganisaties en met Tata Steel. Aanvullend was er de mogelijkheid om schriftelijk te reageren.

Hieronder staan de ontvangen reacties (alle ingekomen reacties zijn [hier](#) volledig (geanonimiseerd) terug te vinden). De reacties zijn in tabelvorm gegroepeerd op basis van de inhoud van de verschillende reacties. De beantwoording door de colleges van GS en/of B&W staat ook in de tabel. Het ophalen van reacties, suggesties en opmerkingen op het concept programma Tata Steel had als belangrijkste doel om het programma te verbeteren en aan te vullen. De beantwoording door de colleges van GS en/of B&W gaat daarom vooral in op de reacties die over het concept programma gaan.

Verschiede reacties bevatten daarnaast stellingen en standpunten over Tata Steel of de betrokken overheden in meer algemene zin. In deze beantwoording ligt de nadruk echter op de reacties die gaan over hoe het programma er uit moet komen te zien. Andere stellingen en standpunten kunnen wel besproken worden in bijvoorbeeld het Omgevingsoverleg. Verder bevatten verschillende reacties (gedetailleerde) technische vragen over specifieke onderwerpen. Dergelijke vragen lenen zich beter voor beantwoording in een gesprek of met bijvoorbeeld informatie of een Q&A op de website.

Ontvangen reacties

1. Bijeenkomst met bewoners- en ondernemersorganisaties (17 juni 2020, verslag).
2. Gesprek met omwonenden van Tata Steel (11 juni 2020, verslag).
3. Reactie van de Stichting IJmondig op het concept Programma Tata Steel (6 juni 2020).
4. Reactie Dorpsraad Wijk aan Zee (WaZ) op het concept Programma Tata Steel (1 augustus 2020). Inclusief 4 bijlagen:
 - 4.1. Reactie per bladzijde
 - 4.2. Overzicht gezondheidsonderzoeken
 - 4.3. Scenario's voor Tata Steel en doorrekenen milieukosten
 - 4.3.1. Aanvullend Dorpsraad WaZ over de gezondheidskosten van luchtverontreiniging (28 juli 2020).

- 4.4. Verklaring van de Dorpsraad Wijk aan Zee (WaZ) op het rapport over ultrafijnstof van het RIVM (10 juli 2020).
5. Reactie Milieuplatform IJmuiden-Noord op concept Programma Tata Steel (26 juni 2020).
6. Reactie van een individueel persoon (11 juni 2020).
7. Reactie Ban de Brom op concept Programma Tata Steel (31 juli 2020). Inclusief 2 bijlagen:
 - 7.1. Addendum over piekgeluid
 - 7.2. Motie Schonis en de WHO-richtlijnen voor Omgevingsgeluid (2018)
8. Reactie Westertuinen-Warande op concept programma Tata Steel (16 juli 2020).
9. Reactie Tata Steel op concept Programma Tata Steel (bijeenkomst 4 juni 2020, verslag). Inclusief 1 bijlage:
 - 9.1. Sheets presentatie Tata Steel tijdens bijeenkomst 4 juni 2020

Indeling tabel beantwoording reacties op concept programma Tata Steel 2020 - 2050

- **Nr. Hoofdvraag/opmerking:** Dit is het overkoepelende thema of de overkoepelende vraag van een verzameling opmerkingen/reacties/inbreng. Dit overkoepelende vraag of thema is door de colleges afgeleid op basis van de inbreng.
- **Beantwoording:** Beantwoording van de hoofdvraag/opmerking.
- **Indiener:** Organisatie of persoon die de opmerking/reactie/inbreng naar voren heeft gebracht
- **Opmerking/zienswijze/inbreng:** De opmerking/reactie of inbreng van de indiener. In de meeste gevallen is deze letterlijk overgenomen. In sommige gevallen is voor de leesbaarheid gekozen voor een samenvoeging van verschillende teksten uit de reactie van één en dezelfde indiener omdat op verschillende plaatsen in een reactie over hetzelfde onderwerp wordt gesproken “samengevoegd”). In sommige gevallen is voor de leesbaarheid een reactie samengevat in dit overzicht. In dat geval is dit aangegeven (“samengevat”). Teksten of passages uit meegestuurde bijlagen zijn alleen (samengevat) overgenomen voor zo ver dit niet reeds benoemd werd in de bovenliggende hoofdreactie (doorgaans zijn de bijlagen ter verdere toelichting en verduidelijking).
- **Aanpassing in programma:** Heeft de reactie tot een wijziging van het conceptprogramma geleid (ja/nee) en zo nee waarom niet?

Nr. Hoofdvraag/onderwerp ALGEMEEN	Beantwoording	Indiener (nummer indiener)	Opmerking/reactie/inbreng	Aanpassing in programma
1. Meer belangen dan Gezondheid	Doel van het programma Tata Steel is het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond. Tegelijkertijd is het van belang dat er in de IJmond voldoende werk is. Tata Steel is daarvoor van groot belang. Economisch perspectief, een gezonde leefomgeving, duurzaamheid en innovatie zijn begrippen die niet meer los van elkaar te zien zijn in de Nederlandse industrie en in de IJmond, waar op een steenworp afstand van elkaar gewoond, gerecreëerd en gewerkt wordt.	Ondernemersvereniging IJmond/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Tata Steel moet je niet wegdenken. Er zijn veel bedrijven die samenwerken met Tata Steel. We moeten elkaar vinden, en samen een actieprogramma opstellen en werkbaar houden. Gezondheid gaat ons allemaal aan, we moeten kijken naar de continuïteit en de mogelijkheid om programma te realiseren. Als je dit richt op Tata Steel, dan moet je ook kijken naar het hele gebied en waar we voor staan.	Ja
	De economie van de toekomst is een schone economie. Wij zien graag een staalindustrie in de IJmond die sterk, toekomstbestendig en houdbaar is. In de IJmond, in Nederland en in de wereld. Hier moet wel wat voor gebeuren. De staalindustrie moet CO ₂ -neutraal worden. Daarnaast moet de schadelijke uitstoot zoveel mogelijk verminderen. Net als de overlast van geur en geluid.	Zeehaven IJmond/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Goede aanpak. Zou willen aanvullen dat het om een discussie om welzijn gaat. Dat moet voorop staan. Maar er is ook welvaart. De economische betekenis van Tata Steel voor de regio is belangrijk. Tata moet blijven.	
	Bovenstaande is in het definitieve programma duidelijker verwoord. Zie blz. 3 en 7).	Vondelkwartier/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Tata moet blijven. Als Tata verdwijnt wordt het staal elders in de wereld vaker geproduceerd. Tata moet	

			blijven maar dan wel schoon. Het is frustrerend dat de winst van Tata naar het buitenland gaat en niet hier geïnvesteerd wordt.	
		Tata Steel (9)	• Goed dat er een totaal overzicht is van alles wat er speelt. • Gezondheid in relatie tot economie. • Dialoog is nodig om de dilemma's aan te pakken.	
2. Ambities en (gezondheids)doelen programma niet concreet genoeg.	Zoals de indieners aangeven kan het programma inderdaad concreter. Wij hebben aan het eind van hoofdstuk 4, 5, 6 en 7 het overzicht "Acties en gewenste resultaten" concreter uitgewerkt. Aan het eind van hoofdstuk 8 is een algemeen overzicht opgenomen. "Gezondheidsdoelen" of wat wij bedoelen met "gezondheid en veiligheid" in het kader van het programma Tata Steel is in hoofdstuk 2 afgebakend. Zie blz. 7.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	"Geen woorden, maar daden": Samenvattend veel genoemd. Vooral behoefte aan echte maatregelen waardoor emissies en gevolgen voor gezondheid afnemen. Daar is geen extra onderzoek voor nodig, het is nu al duidelijk dat dit nodig is.	Ja
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat/samengevoegd: In het programma ontbreken concrete gezondheidsmaatregelen/gezondheidsdoelen. Doelen en prioriteiten met betrekking tot de volksgezondheid indachtig de emissies van Tata Steel zijn niet meetbaar.	

			Voornemens zijn te vaag geformuleerd.	
		Individueel persoon (6)	In deze tijd waarin goed opgeleide bewoners in staat zijn zelf met data en informatie om te gaan is het wollige en politieke karakter van het concept jammer en niet nodig. Even wachten op de rapporten, die naar het schijnt ook wachten op een goed moment voor publicatie (GGD) lijkt zinvol.	
		Ban de brom (7)	Wij zijn absoluut teleurgesteld in het concept programma Tata Steel 2020-2050. Na de alarmerende uitkomsten van allerlei onderzoeken, de vele gesprekken, klachten, talrijke artikelen en het inspreken bij provincie, gemeente en IJmondcommissie hoopten we echt dat het tot U doorgedrongen was dat onze gezondheid niet langer in de schaduw van onze buurman mag staan.	

			Maar, helaas: in het programma ontbreken handvatten, die instaan voor onze gezondheid. Sterker nog: het plan roept grote vraagtekens op en een nog grotere ongerustheid. Waarom? Omdat concrete punten, die wijzen op het borgen van onze gezondheid, ontbreken. <i>Vrijbrief</i> U helpt uzelf en Tata hiermee aan een vrijbrief om nog tientallen jaren 'rustig' door te gaan met vervuilen. Wat vooral naar voren komt, is dat U Tata blijft faciliteren en ondersteunen en dat de omwonenden wederom in de kou blijven staan. U neemt geen verantwoordelijkheid voor uw burgers, maar kiest nog steeds voor de afgod economie en Tata. Dat, terwijl Tata, zoals u weet, de grootste veroorzaker is voor de lokale uitstoot in de IJmond.	
--	--	--	--	--

		Ban de Brom (7) Er staat bovendien <i>geen enkel meetbaar gezondheidsdoel</i> in. Uw belangrijkste doel lijkt: de burgers sussen en 'geruststellen' en ons het idee geven dat U met onze gezondheid bezig bent. Terwijl er concreet niets verandert aan de zorgwekkende toestand van de inwoners van de IJmond. Dit programma wekt slechts de schijn dat de burger wordt beschermd. Het is een wassen neus. U houdt dit concept (nu al) omhoog met de boodschap: "Kijk toch hoe goed wij bezig zijn." Dat bent u niet. <i>Integrale visie op gezondheid</i> U spreekt vaak over het vertrouwen van de burger willen terugwinnen. Wat daarbij helpt, is dat u zorgt voor een integrale visie op gezondheid en dus ook voor een standvastige visie op Tata in relatie tot ónze gezondheid.	
--	--	--	--

			Ook de huidige pandemie laat weer zien dat gezondheid veel breder moet worden opgevat en gedragen. Helaas doet u dat - verbazingwekkend genoeg - nog steeds niet.	
2a. Planning/tijdspad gekoppeld aan acties ontbreekt	Zie 2.	IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Op zoek naar concrete engagement (deadline en plan) rondom de input van de inwoners.	Zie 2.
		Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Concrete ambities (doelen/emissienormen) en een planning/tijd worden gemist. Er moet nu actie ondernomen worden om fijnstofemissies te verminderen.	
		Zeehaven IJmond/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Nog niet smart, maar dat komt in de volgende fase. Goede aanpak. Wil je resultaten met elkaar bereiken dan moeten de acties smart geformuleerd worden.	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Maak het programma smart. Leg acties vast, ook in tijd en ambitie (prioriteiten).	
		Vondelkwartier/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het conceptprogramma staat vol met voornemens. Punten waarop getoetst wordt,	

			worden gemist, net als beoogde resultaten en een planning. Tijdspad korter maken.	
		Westertuinen - Warande/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Een tijdspad wordt gemist.	
		Westertuinen / Warande (8)	Blz. 12. Ik mis in dit deel de tijdspad: welke planning hoort erbij, wanneer gebeurt wat, wanneer is wat gereed, etc. De prioriteit is er alleen van 2020 tot 2021, is dan alles gereed?	
2b. Verbeteringen huidige technologie	Met "huidige technologie" bedoelen wij de fabrieken zoals die er nu staan bij Tata Steel. Binnen die huidige technologie zijn verbeteringen mogelijk, zie hiervoor hoofdstuk 5, Versterken VTH.	Milieuplatform IJmuiden Noord (5)	Wat kan er dan "binnen de huidige technologie " worden verbeterd?	Nee, reeds opgenomen
2c. Doelstelling 2050 naar voren halen	Het programma Tata Steel gaat over de periode 2020 – 2050. 2050 is het eindpunt. Het pad daar naar toe wordt nu – in 2020 - ingezet en er zijn veel acties die op kortere termijn – binnen twee jaar - worden uitgevoerd. In het definitieve programma is concreet aangegeven welke acties in deze kortere termijn vallen. Zie blz. 8, 11, 22, 27 en 31.	Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Haal doelstellingen op het gebied van gezondheid naar voren, niet pas in 2050.	Ja
		Milieuplatform IJmuiden-Noord/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Gezondheid is in programma op langere termijn geschoven, pas in 2050. Dat moet naar de korte termijn.	
2d. Nadere uitwerking en toewerken naar WHO-norm 2030 als leidraad	De ambitie van het Schone Lucht Akkoord is om naar 2030 met allerlei maatregelen richting die WHO-advieswaarden te bewegen (voor fijn stof en stikstofdioxide). Doel is	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	De gezondheidsnormen van de WHO stellen wij voor als voorlopig doel voor uiterlijk 2030. 2030 is tien jaar vanaf	Nee, reeds opgenomen

	jaarlijks minder emissies in alle sectoren dus ook de industrie. Ten aanzien van Tata Steel is in het programma opgenomen wat wordt gedaan om de uitstoot van fijnstof en stikstofdioxide te verminderen.		nu; dat is ruim genoeg voor aanpassing door een groot bedrijf als Tata Steel. Mits u helder maakt wat de grenzen zijn. laat in het Tata Steel beleidsplan de WHO-norm hand aan hand gaan met een duidelijk stappenplan, monitoring en wenselijke acties.	
		IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Hoe gaan wij in de komende 10 jaar in 10 stappen naar de WHO gezondheidsnormen (geluid, geur, stof)? Daar zou het over moeten gaan.	
3. IJmond is meer dan Tata Steel	De IJmond en druk op het milieu/de gezondheid in IJmond gaat inderdaad niet enkel over Tata Steel. Het programma Tata Steel 2020 – 2050 richt zich echter wel alleen op Tata Steel (en Harsco Metals). Zoals bij 2 vermeld is in het programma afgebakend wat wij in het programma bedoelen met “gezondheid en veiligheid”. Wel kunnen deze andere onderwerpen worden ingebracht in de “aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond” waar nu aan wordt gewerkt (dit is de opvolger van de “Visie luchtkwaliteit”).	Westertuinen - Warande/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	De IJmond is meer dan alleen Tata Steel.	Nee, valt buiten het programma
		Westertuinen Warande (8)	Blz.3. Het is niet alleen de industrie, ook verkeer (scheepvaart, luchtvaart, autoverkeer) veroorzaakt hinder zoals geluid, stof (ultra fijn, zeer fijn, fijn), geur/stank. In algemene zin is de IJmond meer dan alleen Tata Steel.	
		Wijkplatform Velsen-Noord/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het verkeer in de IJmond en de bereikbaarheid van Tata Steel veroorzaakt ook luchtvervuiling. De files veroorzaken uitstoot.	

		Stichting IJmondig (3)	Kustgebied Kennemerland, De IJmond, de belangen van haar inwoners inclusief de werknemers van Tata Steel/Harsco, hun veiligheid, leefomgeving en gezondheid, het milieu, de Natura2000-gebieden, en bestaande en mogelijke duurzame recreatie, heeft de provincie Noord-Holland nagelaten concreet te benoemen en in beeld te brengen in haar programma Gezonde leefomgeving d.d. 20 mei jl. En in haar conceptprogramma Tata Steel 2020-2050, medeondertekend door de IJmond-gemeenten.	
		Stichting IJmondig (3)	Het belangrijke adviesorgaan van de overheid, het RLI, gaat wel uit van het belang van de inwoners, hun leefomgeving, gezondheid, milieu en (beschermde) natuurgebieden in deze regio. En noemt in haar advies van februari 2020 veiligheid voor mens en milieu een voorwaarde.	
3a. Meer bedrijven dan Tata steel en Harsco? Bijvoorbeeld Linde.	Ja er zijn meerdere bedrijven. Zoals in het programma Tata Steel aangegeven moet "Tata Steel" worden gelezen als "Tata Steel en	Westertuinen Warande (8)	Blz.4. Zijn er niet nog andere bedrijven op het terrein die effecten op de gezondheid en	Nee, valt buiten het programma

	Harsco Metals". Linde Gas is inderdaad een BRZO bedrijf, maar er is geen aanleiding om Linde Gas onderdeel te maken van het programma. Andere bedrijven op het Tata Steel grondgebied vallen onder de gemeentelijke bevoegdheid (zoals Pelt en Hooykaas). Deze zullen worden meegenomen in de "aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond" waar nu aan wordt gewerkt (dit is de opvolger van de "Visie luchtkwaliteit").		veiligheid hebben? Bijv. Linde is volgens de risicokaart een BRZO-inrichting	
3b. Hoe verhoudt dit Programma zich tot Visie Gezondheid en Luchtkwaliteit	De Visie Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond was een werktitel voor de opvolger van de "Visie Luchtkwaliteit" van de IJmondgemeenten. De benaming is nu "aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond" en gaat over gezondheid en luchtkwaliteit in de gehele IJmond. Tata Steel is daar een belangrijk onderwerp in. In de "aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond" wordt voor zo ver het Tata Steel betreft verwezen naar dit programma Tata Steel.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Samengevat: Hoe verhouden het programma Tata Steel en de Visie Gezondheid en Luchtkwaliteit zich tot elkaar?	Nee, antwoord op vraag
4. Weinig vertrouwen in onafhankelijke overheid en diensten. En beïnvloeding door Tata Steel	Met het programma maken wij duidelijk hoe we tegen Tata Steel aankijken en wat wij gaan doen. Daar zijn wij transparant over en wij willen in gesprek blijven met de bewoners in de omgeving van Tata Steel. Op die manier wordt gewerkt aan het herstel van vertrouwen.	Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Een onafhankelijke doorlichting van de systemen van de omgevingsdienst en de verwevenheid van Tata Steel. Dit zal vertrouwen terug kunnen winnen.	Nee, antwoord op vraag/stelling

	De inhoud van onderzoeksrapporten moet onafhankelijk tot stand komen, ook de schijn van belangenverstrengeling moet worden voorkomen. Waar het de OD NZKG betreft, de Randstedelijke Rekenkamer voert reeds een onafhankelijk onderzoek uit naar de uitvoering van de VTH taken bij Tata Steel.	Vondelkwartier/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Er is een grote afhankelijkheid van de medewerking van Tata.	
		Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Er is wantrouwen ten aanzien van de reacties/ argumentatie van Tata Steel.	
		Milieuplatform Ijmuiden-Noord/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het vertrouwen is met het verschijnen van het KIO rapport alweer verdwenen.	
		Milieuplatform Ijmuiden-Noord/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het woord Tata Steel is bij gemeentes synoniem voor porseleinkast, dat is het verkeerde standpunt. Tata wordt nauwelijks gecorrigeerd op het gebied van stof, geluid en geur. Pijnpunten worden op de lange baan geschoven. Aantal geurklachten nam in 2019 weer zeer toe.	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Toets of gebruikte methodes/ systemen/rekenmethodes op een goede manier worden toegepast: transparantie en navolgbaarheid van acties.	
		Dorpsraad WaZ /bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Wie waakt er over de gezondheid? De GGD krijgt nu namelijk opdrachten van de overheid. Zij moet onafhankelijk zijn en	

			rapporten moeten niet beïnvloed worden.	
		Ijmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	het RIVM en de GGD moeten onafhankelijk werken. De GGD is te beïnvloedbaar.	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Beïnvloeding door Tata Steel: Tata Steel beïnvloedt overheden door bijvoorbeeld mee te schrijven aan de eigen vergunning en de GGD onderzoeken. De band tussen Tata Steel en de overheden is te nauw. In verschillende procedures wordt een tactiek van vertragen en traineren gehanteerd.	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Onvoldoende eigen overheidsactie: De overheid (OD NZKG) komt pas in actie na klachten, handhavingsverzoeken, foto's e.d. LOD voor rauwe kooks is er pas gekomen omdat het na vele klachten en verzoeken echt niet anders kon.	
		Julianaweg en omstreken/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Onvoldoende bescherming van de burgers door de overheid. Wij moeten als burgers voor bewijs zorgen door dossiers door te spitten. Onze gezondheid moet geborgd worden, en de	

			overheid krijgt dat niet voor elkaar.	
		Stichting IJmondig (3)	En wordt ook nog eens druk uitgeoefend op de omgeving en overheid om niets te veranderen aan deze zwaar verouderde staalfabriek, ten koste van gezondheid, veiligheid, leefomgeving en milieu en het (kunnen) nakomen van wettelijke verantwoordelijkheden. Zoals het handelen in het belang van het kind, artikel 3, VN-Kinderrechtenverdrag.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Met het programma zien we een overheid die Tata Steel op geen enkele wijze – bijvoorbeeld met milieumaatregelen – in de weg wil zitten.	
5. Wacht met vaststellen van programma tot onderzoeken gereed zijn	Er zullen de komende jaren vaker nieuwe onderzoeksresultaten, inzichten en bijvoorbeeld wijzigingen in wet- en regelgeving zijn. Die kunnen steeds leiden tot koerswijzigingen. Dit is een doorlopend proces, het programma moet daar waar nodig steeds op worden aangepast. Het programma is zoals in het concept al was opgenomen adaptief. Het is daarom niet nodig om nu te wachten met vaststelling.	Individueel persoon (6)	Voor bewoners zal “gezondheid, een gezonde leefomgeving” het uitgangspunt zijn. Daaraan komt dit concept niet tegemoet. Het zal bovendien verstandig zijn de concept status te handhaven tot de wel degelijk genoemde onderzoeken (o.a. GGD, RIVM) en experimenten	Nee, reeds opgenomen/ ondervangen

			(Hollandse luchten) tot conclusies over de huidige situatie hebben geleid. Dat is, blijkens het gestelde in dit concept immers dit jaar nog.	
6. Breng de kosten in beeld en betaal waar nodig mee als overheid.	Tata Steel is in de eerste plaats zelf aan zet om investeringen te betalen ("de vervuiler betaalt"). Op Europees en Rijksniveau zijn er verschillende financieringsmogelijkheden waar Tata Steel een beroep op kan doen. Bijvoorbeeld de SDE++ regeling. Op die manier betaalt de overheid reeds mee. Voor de lange termijn ambities van de energietransitie ligt er een taak voor de overheden om de daarvoor benodigde randvoorwaarden te scheppen in termen van infrastructuur (CO2, waterstof, elektriciteit). Ook hier betaalt de overheid aan mee.	Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Soms moet je als overheid meebetalen.	Nee, antwoord op vraag/stelling
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Breng in beeld wat het kost.	
		Tata Steel (9)	Aandacht voor gesprekken met Den Haag en Brussel (ook met betrekking tot ZZS).	
7. Overheid heeft zorgplicht volksgezondheid richting haar inwoners	Gemeenten hebben volgens de Wet Publieke Gezondheid de taak om de gezondheid van hun inwoners te bevorderen. Een gezondere leefomgeving gaat ook over schonere lucht en hinder van bijvoorbeeld stof en geur. Ten aanzien van Tata Steel wordt met dit programma aangegeven hoe de provincie en de IJmondgemeenten gaan werken aan een gezondere IJmond.	Stichting IJmondig (3)	De provincie Noord-Holland en betrokken gemeenten zullen hun zorgplicht na dienen te komen en dienen te handelen in het belang van haar/hun inwoners, waaronder onze minderjarige kinderen en hun mensenrechten dienen te beschermen.	Nee, antwoord op vraag/stelling
		Stichting IJmondig (3)	Handelen in het belang van omwonenden (waaronder minderjarige kinderen) en de omgeving en het milieu	

			gezien haar/hun wettelijke zorgplicht.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Zorgplicht, de volksgezondheid moet worden geborgd.	
		Ban de brom (7)	<i>Uw zorgplicht is niet leidend</i> U talmt en stelt uit. De gezondheid van de omwonenden is al jaren in het geding. Er liggen veel relevante onderzoeken die voor zích spreken, maar U kiest ervoor om daar geen conclusies uit te trekken. Erger nog: U oppert telkens weer een nieuw onderzoek (...). Zo laat U door uw politieke keuze - willens en wetens - vele burgers in de steek. De verantwoordelijkheden van gemeenten op het beleidsterrein voor gezondheid zijn eind jaren 80 wettelijk vastgelegd in de Wet collectieve preventie volksgezondheid. Deze wet verplicht alle Nederlandse gemeenten om actief beleid te voeren op het terrein van de volksgezondheid.	

			Deze actieve zorgplicht is niet verwonderlijk, want: is het niet de gemeente die DIRECT invloed heeft en zou kunnen hebben op de leefomgeving van haar inwoners. Medische milieukundige zorg (waarbinnen zaken vallen als geluidshinder en luchtverontreiniging) is onderdeel van deze wettelijk vastgelegde taak van de gemeenten. Ook de Provincie heeft VANZELFSPREKEND een zorgplicht jegens haar inwoners.	
7a.Voorzorgsbeginsel	Het voorzorgsbeginsel is vooral bedoeld om overheden de mogelijkheid tot handelend optreden te geven in gevallen waarin er nog wetenschappelijke onzekerheid bestaat over de gevolgen voor bijvoorbeeld milieu en gezondheid. Bijvoorbeeld bij de introductie van nieuwe producten of stoffen waarvan de effecten nog onderzocht worden.	Ban de Brom (7)	Wij vragen U het voorzorgsbeginsel te hanteren: <i>“Het voorzorgsbeginsel is een algemeen beginsel in het EU-recht. Dit beginsel maakt het mogelijk om vergaande maatregelen te nemen om mogelijke schadelijke gevolgen van een product of procedé te voorkomen. Bij een potentieel dreigend gevaar voor het milieu, consumentenbelangen of de</i>	Nee, antwoord op vraag/stelling

			<i>gezondheid van mensen, dieren en planten kunnen de Europese Commissie of de lidstaten op grond van dit beginsel maatregelen nemen om mens en omgeving te beschermen tegen risico's die nog onzeker zijn, maar wel mogelijk schade kunnen brengen.” (zie onder meer recht.nl)</i> Het hanteren van dit voorzorgsprincipe zorgt ervoor dat u niet langer hoeft te wachten tot er (nog meer) onomstotelijk bewijs van schadelijke effecten (op onze gezondheid) is geleverd, maar U kunt NU al met maatregelen komen en ervoor zorgen dat er op korte termijn wérkelijk iets verandert. Stuur ons niet langer met een kluitje in het riet.	
8. Doelstelling moet zijn gezonde leefomgeving en randvoorwaarden	Er is bewust gekozen voor een “gezondere” leefomgeving. Met een grote staalfabriek in de regio zal er altijd sprake zijn van hinder en effecten op de gezondheid.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat: Het doel van het programma moet zijn een <i>gezonde</i> leefomgeving en niet een <i>gezondere</i> leefomgeving.	zie 28 en 29

bevatten richting Tata	In het programma is op verschillende manieren aangegeven hoe wij randvoorwaarden scherper neerzetten (de vergunning) en daar toezicht op houden. Zie daarvoor verder bij 28 en 29. In het definitieve programma is dit concreter aangegeven.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	De insteek lijkt vooral de onrust over de schadelijkheid en niet de schadelijkheid zelf.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat: Er is sprake van een groeiende onbalans. Het is van belang dat na decennia van verwaarlozing gezondheid van omwonenden en het milieu meegewogen gaan worden in het Tata-beleid van de overheid.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Er wordt te veel wordt uitgegaan van de korte termijn (financiële) belangen van Tata. Gezondheid en milieu moeten randvoorwaarden zijn, Tata dient zich aan te passen binnen de randvoorwaarden. Maar de inzet van Tata Steel is de huidige productie te verhogen tot acht miljoen ton en mogelijk tien miljoen. Meer en groter betekent nog meer vervuiling en gezondheidsschade. De vergunde milieuruimte is nu nog gratis voor Tata Steel. Het bedrijf heeft daarom bedrijfseconomisch geen enkele prikkel om tot een andere strategie te komen.	

		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Dit plan moet een basis zijn voor een toekomstgerichte dialoog met o.a. het Rijk en dat dit plan duidelijk maakt wat de houding is van de Provincie en IJmondgemeenten richting Tata Steel en wat de gezamenlijke inzet is om een gezondere leefomgeving te creëren. Wij vinden dit een mooi streven, maar vragen ons af hoe u dit gaat borgen.	
9. Maatschappelijke gezondheidskosten en milieukosten dienen een plek te krijgen in Programma Staal	Het is niet duidelijk op welke wijze dit op enige termijn resultaten in termen van gezondheid op kan leveren. Er is bijvoorbeeld veelal geen wettelijke basis om beleid of een vergunning op dergelijke berekeningen te baseren. Zie ook punt 5, nieuwe ontwikkelingen en inzichten – ook bijvoorbeeld over de manier waarop gezondheidskosten of milieukosten worden berekend - kunnen op een later moment onderdeel worden van het programma.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Schade aan het milieu en de klimaatschade worden steeds beter kwantificeerbaar. De samenleving wordt steeds kritischer over de maatschappelijke kosten van vooral de industrie ('de vervuiler betaalt'). De CO2-heffing en het krimpscenario voor grote CO2 producenten bevestigen deze trend. In een beleidsstuk dat twee generaties moet kunnen meegaan, moet dit geadresseerd worden. Bij afwegingen voor de toekomst met betrekking tot Tata Steel op de locatie IJmuiden dienen de maatschappelijke	Nee, antwoord op vraag/stelling

			gezondheidskosten (voor zover te berekenen) EN milieukosten verplicht een plek te krijgen in het Programma Staal. En naarmate de tijd verstrijkt wegen deze steeds zwaarder.	
10. Doorwerking in de Omgevingsverordening	De provinciale Omgevingsverordening bevat verschillende regels over een veelheid aan onderwerpen. In zijn algemeenheid wordt met de Omgevingsverordening aangegeven welke functies waar mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. Er wordt ook aangegeven waar zware industrie zoals Tata Steel mogelijk is. De Omgevingsverordening heeft ten aanzien van Tata Steel in ieder geval een link via paragraaf 6.1.5 Industrierreinen van provinciaal belang. Tata Steel ligt op zo'n industrierrein. Het doel van deze paragraaf is tweeledig, zoals in artikel 6.15 (oogmerk) is beschreven. Enerzijds het behouden van voldoende milieuruimte zowel voor bestaande zware industrie zoals Tata Steel als voor nieuwe activiteiten ten behoeve van de energietransitie en circulaire economie. Anderzijds het beschermen van toekomstige gevoelige functies, zoals woningbouw, tegen overlast van industrierreinen van provinciaal belang, hierbij moet bij het bestemmen van gevoelige functies rekening	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	wij verzoeken u aan te geven hoe u ziet dat de Omgevingsverordening aansluit op dit programma.	Nee, antwoord op vraag/stelling

	worden gehouden met milieucontouren van de bedrijven. De huidige milieuruimte voor bedrijven wordt door deze artikelen niet vergroot om extra activiteiten mogelijk te maken. De milieucontour is namelijk gebaseerd op de vergunde en in bestemmingsplannen toegestane milieugebruiksruimte van de bedrijven op het industrieterrein. De provincie beoogt met de Omgevingsverordening dat de milieuruimte die er op deze industrieterreinen is, wordt ingezet voor de energietransitie, circulaire activiteiten en bedrijven, zware industriële activiteiten en havengebonden en havengerelateerde activiteiten. Gegeven het feit dat Tata Steel ruimtelijk mogelijk is op de plek waar het nu staat, is het doel van het programma Tata Steel om de negatieve effecten van Tata Steel voor de gezondheid zoveel mogelijk te verminderen.			
11. Hoe verhoudt Programma Tata Steel zich tot de Visie NZKG 2040?	Deze verhouding is beschreven in hoofdstuk 6 van het programma.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz.	Samengevat: De vraag is hoe u borgt dat de doelstellingen in dit programma om de leefomgeving gezonder te maken als de visie NZKG 2040 juist gericht is op het vinden van meer ruimte?	Nee, antwoord op vraag/stelling

12. Gezondheid niet alleen stoffen, ook geur en geluid.	Een afbakening is opgenomen in het definitieve programma. Zie punt 2. Geur en geluid maken daar ook onderdeel van uit.	Westertuinen Warande (8)	Blz.6 Gezondheid is niet alleen afhankelijk van stoffen, maar ook van geur en van geluid => toevoegen. Tata Steel emitteert ook stof, geluid en geur Blz.7 Niet alleen stof, maar ook geluid en geur hebben invloed op de gezondheid. De alinea schrijft alleen maar over stof / Schone Lucht, en dat is te weinig. Voorts: het stof bevindt zich niet alleen in de lucht, maar ook op voorwerpen, flora en fauna, de bodem, speelplaatsen, etc. De Ambitie reikt dus niet ver genoeg en moet uitgebreid worden.	Zie 2
---	--	--------------------------	---	-------

Nr. vraag/opmerking Spoor 1: Gezondheid	Voorstel reactie colleges GS en/of B&W IJmondgemeenten	Indiener	Opmerking/zienswijze/inbreng	Aanpassing in programma
13. Onafhankelijke 0-meting van de emissies	Veel zo niet alle onderdelen van een “0-meting” bestaan al. Een aparte “0-meting” is daarom niet nodig. In het definitieve programma Tata Steel is wel opgenomen dat wij alle beschikbare onderzoeken en metingen op een overzichtelijke manier gaan presenteren. Zie blz. 11. Zowel reeds afgeronde als lopende onderzoeken. Waar nodig doen wij dit in samenhang met de “aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond”. Waar nodig wordt aanvullend onderzoek gedaan. Zie verder hoofdstuk 4.	IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Stichting IJmondig wil graag meewerken aan het plan als de overheden akkoord gaan met een nulmeting (door een onafhankelijk bedrijf) van de emissies. Met behulp van de meting kan je een link maken tussen de bevindingen van de GGD en Tatasteel.	Ja
		Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Sluiten aan bij de opmerking van Stichting IJmond over een nulmeting.	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Breng de bestaande situatie in kaart brengen (nulmeting).	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	O-meting: Wat is de situatie nu, en wat wordt die? Op die manier wordt de ontwikkeling meetbaar.	
		Stichting IJmondig (3)	Een noodzakelijke nulmeting doen in het belang van omwonenden.	
13a. benchmark economische betekenis Tata	Tata Steel is van grote economische betekenis voor de regio. Wij willen werken aan een gezondere en veilige IJmond door de negatieve effecten van Tata Steel zoveel mogelijk te verminderen. Een benchmark naar de economische	Zeehaven IJmond/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Wat hij zich bij nulmetingen ook kan voorstellen is dat je een externe nulmeting naar de economische betekenis van Tata Steel laat uitvoeren, en gaat benchmarken.	Nee, antwoord op vraag/stelling

	betekenis draagt daar niet direct aan bij, dit is vooral aan Tata Steel zelf. Lessen trekken uit ervaring en toepassing van technieken door andere bedrijven in Europa kan van meerwaarde zijn. Dit is voor een groot deel geborgd in de Europese BBT systematiek. Zie verder hoofdstuk 5.		Benchmarken op Europees niveau over hoe andere staalregio's in Europa het doen, hoe andere bedrijven in dichtbevolkte regio's het doen en daar lessen uit trekken over BBT. Die dan toepasbaar zijn voor de IJmond.	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Kijk naar suggesties in andere markten, en andere staalregio's in Europa.	
14. KIO en doorwerking in beleid/acties	De uitkomsten uit het kankerincidentie-onderzoek van GGD Kennemerland fungeert als input voor aanpak gezondheid en luchtkwaliteit IJmond. De aanbiedingsbrief van de GGD is gepubliceerd op de website van de GGD . Hiernaast is in het definitieve programma Tata Steel opgenomen dat wij alle beschikbare onderzoeken en metingen op een overzichtelijke manier gaan presenteren. Zowel reeds afgeronde als lopende onderzoeken. Zie blz. 11.	Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het proces van de totstandkoming van de definitieve versie van de GGD rapportage inzake kankerincidentie wordt aangehaald. Er is teveel gesleuteld aan het rapport (sinds januari). In het postcodegebied met de hoogste uitstoot, is ook de hoogste kankerincidentie. Was 10 jaar geleden ook al zo. De GGD dient onafhankelijk te zijn en is te beïnvloedbaar.	Ja
		Julianaweg en omstreken/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Geschrokken van de uitkomsten van het KIO en de reactie hierop van de bestuurders. Het woord transparantie wordt herhaaldelijk genoemd, maar zo voelt het niet. Wij zien het niet terug in daden.	
		Julianaweg en omstreken/	KIO: wordt het KIO meegenomen in het programma? Welke invloed	

		bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	heeft Tata gehad op het KIO rapport, hoe hebben ze het voor elkaar krijgen om het woord Tata uit het rapport te krijgen?	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Leg een verbinding met het KIO, neem het mee.	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	GGD onderzoeken (KIO): Uit eerdere GGD en RIVM onderzoeken is al naar voren gekomen dat er meer kanker voorkomt rond Tata Steel. Dat werd en wordt toegeschreven aan rookgedrag, maar dat klopt niet.	
15. Houdt rollen feitelijk: Wat is bijvoorbeeld advies GGD en wat doen gemeenten met dit advies?	De GGD kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan de gemeenten over de inrichting van de leefomgeving. De GGD geeft o.a. advies over het bevorderen van gezondheid en het beschermen tegen gezondheidsrisico's in relatie tot de leefomgeving. De rol van de GGD Kennemerland is in het definitieve programma duidelijker benoemd (zie met name blz. 29).	Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het is belangrijk om koppelingen te leggen: wat is het advies van de GGD en wat doen de gemeenten hiermee? Hierbij is ook de koppeling met het RIVM onderzoek van belang. Houdt het bij de feiten is het advies.	Ja
16. Neem oude onderzoeken ook mee	Het programma Tata Steel benoemt verschillende onderzoeken die nog worden uitgevoerd of die een doorlopend karakter hebben. Wij zijn ook op de hoogte van eerdere onderzoeken en hier wordt ook gebruik van gemaakt. Zoals bij	Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Zoek verbinding met eerdere onderzoeken zoals bronnenonderzoek bij de nulmeting (en milieudialoog): pak deze input uit het verleden op om herhalingen te voorkomen.	Zie 13. Verder antwoord op vraag/stelling.

	13 vermeld gaan wij alle onderzoeken op een overzichtelijke manier presenteren. Het “bronnenonderzoek” DCMR is sinds enige tijd vindbaar op de website van de provincie Noord-Holland. Zie verder 13 en 16a.	Ban de Brom (7)	Verbijsterd zijn we dat in het programma de belangrijke onderzoeken, waaruit blijkt hoe ongezond en gevaarlijk de uitstoot van Tata is, niet eens zijn meegenomen (...).	
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Wij verzoeken u het bronnen onderzoek van 2010 onderdeel uit te laten maken van het programma. Dit bronnenonderzoek naar fijnstof in de IJmond (DCMR in opdracht van Provincie NH) was jarenlang niet te vinden, maar is gelukkig weer boven tafel gekomen. Dit is een belangrijk onderzoek omdat hier het hoge aandeel (88%) blijkt van de fijnstofuitstoot van Tata in vergelijking met andere lokale bronnen zoals wegverkeer (2,0%) scheepvaart (2,4%). Dit is relevant wanneer oorzaken in fijnstof worden gezocht en andere bronnen ook worden genoemd in het verleden). Ook van belang omdat Tata te pas en onpas roept dat fijnstof etc van de scheepvaart komt etc.	
16a. Handel op basis van bestaande	In verschillende gevallen is er behoefte en noodzaak voor aanvullend onderzoek. Het	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat: Niet nog meer onderzoek doen, we weten	Nee, antwoord op

onderzoeken en wacht niet nieuwe onderzoeken af	RIVM gezondheidsonderzoek wordt uitgevoerd om vragen van bewoners rond Tata Steel te beantwoorden en inzicht te geven in gezondheidseffecten. De inventarisatie van ZZS is een wettelijke verplichting. Naast deze onderzoeken worden andere acties uitgevoerd. De concrete acties daarvoor zijn met name te vinden in hoofdstuk 5. Deze wachten niet op de in hoofdstuk 4 genoemde onderzoeken. Er is en wordt reeds gehandeld op basis van eerdere onderzoeken. Voorbeelden zijn maatregelen tegen (fijn)stof zoals de doekfilterinstallatie Sinterfabriek tussen 2010 en 2013 en recenter de bouw van de hal voor rozaslakhal, o.a. n.a.v. het RIVM onderzoek naar de grafietregens. Onderzoek en maatregelen staan in een constante wisselwerking met elkaar.		genoeg. Schadelijkheid uitstoot is reeds bewezen. Uitstoot en effect van verschillende stoffen is bekend. Samengevat: Het is niet nodig om resultaten van (nog meer) onderzoek af te wachten, er is reeds voldoende aanleiding om actie te ondernemen. GGD geeft aan: Iedere verlaging van de emissies is gezondheidswinst.	vraag/stelling of reeds ondervangen in programma
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat: Alle eerdere gezondheidsonderzoeken moeten in het programma worden opgenomen.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Wij verzoeken u, zoals ook het RIVM aan u meldt in haar offertes en brieven, dat u in het voorwoord aangeeft dat er al voldoende onderzoek is waaruit blijkt dat de activiteit van Tata Steel ongezonde effecten voor de omgeving heeft. En dat u niet gaat wachten op de uitkomsten van verder onderzoek.	
		Milieuplatform Ijmuiden Noord (5)	Dit onderzoek wordt reeds door het RIVM in 2020 uitgevoerd. Het Milieuplatform Ijmuiden Noord is verre van voorstander naar nóg meer onderzoeken die alleen maar vertragend werken. Uit de	

			thans voorliggende stapels gezondheidsonderzoeken moeten nu conclusies worden getrokken. Het rookgedrag mag niet langer als kapstok worden gebruikt waar alle gezondheidsproblemen aangehangen kunnen worden.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Onder ambitie geeft u aan dat u nog bezig bent om een goed beeld te krijgen van alle gezondheidsonderzoeken en dat op basis daarvan overheden aanvullende maatregelen kunnen nemen. Waarom is het huidige beeld onvoldoende om al maatregelen te nemen? Waarom niet <i>gaan</i> i.p.v. <i>kunnen</i> ?	
17. Nadere duiding opdrachtgevers onderzoeken in tekst	Dit is toegevoegd. Zie blz. 12 en 13.	Westertuinen Warande (8)	Blz. 9. Tekstueel: In overzicht/tekst kan ook de initiator/facilitator genoemd/vermeld worden, Dat gebeurt in de volgende alinea's ook. Hier zijn dat de Provincie en de Waag (denk ik, graag verifiëren) Luchtmeetnet: Graag vermelden wie de eigenaar of beheerder van dit meetnet is.	Ja

			Is de Provincie de eigenaar en gebruiker van het neuzen-netwerk? Graag vermelden voor de volledigheid.	
18. Nader duiden Tata Steel grootste bron regio is	De tekst is geherformuleerd om deze verhouding beter weer te geven. Zie blz. 5.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	In de eerste alinea geeft u aan dat naast Tata Steel de luchtvaart, scheepvaart en emissies van andere bedrijven relevant zijn. Wij verzoek u hier te verwijzen naar het bronnenonderzoek waaruit blijkt dat Tata Steel als lokale bron voor 90% bijdraagt. Dit zet de genoemde relevantie in het juiste perspectief.	Ja
19. Wat gebeurt er met o.a. de jaarlijkse datarapportages luchtkwaliteit IJmond?	De jaarlijkse datarapportages van het luchtmeetnet zijn ten eerste bedoeld om inzicht te geven in meerjarige trends en om te monitoren of (waar van toepassing) wordt voldaan aan wettelijke immissienormen (grenswaarden). In formele zin (voor de vergunning) kan een overtreding van immissienormen invloed hebben op een af te geven vergunning. Deze immissienormen worden echter niet overschreden.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Wat doet u bijvoorbeeld met de resultaten uit de jaarlijkse rapportage luchtkwaliteit, hoe wordt dit nu al betrokken bij het maken van beleid en nog belangrijker, het uitvoeren? Hoe worden nu de resultaten van onderzoeken vertaald naar de vergunning. Wij zien dit niet gebeuren, zoals uit het voorbeeld van de wandeloven blijkt. Hoe kan dit en wat is er nodig om dit wel te doen?	Nee, antwoord op vraag/stelling
19a. Methodiek gaat uit van gemiddelden,	Gemiddelden kunnen anders zijn dan pieken of waarden op een specifieke dag. De wettelijke grenswaarden zijn	Dorpsraad wijk aan Zee, bijlage 2 (aanvullende	Een belangrijke kanttekening bij de grafieken over de luchtkwaliteit is dat de	Nee, antwoord op vraag/stelling

terwijl uitschieters meeste klachten geven	gebaseerd op een gemiddelde over een gedefinieerde periode. Daarnaast zijn voor sommige stoffen ook limieten gesteld in het aantal keer dat een bepaald daggemiddelde overschreden mag worden. Het programma Tata Steel is er op gericht om de negatieve effecten van Tata Steel voor de gezondheid zoveel mogelijk te verminderen, op de korte en op de lange termijn. De verwachting is dat dit op termijn ook een positief effect heeft op de hiervoor genoemde piekmissies. Verder kunnen bepaalde pieken (of klachten) wel aanleiding zijn om gericht toezicht te houden of met Tata Steel in gesprek te gaan.	vraag/opmerking die niet in bovenliggend document staat waar dit een bijlage bij is).(4)	meetrapporten altijd de gemiddelden presenteren; alle dagen worden bij elkaar opgeteld, d.w.z. de dagen en uren dat de wind niet en wel afkomstig is van Tata Steel. Het punt is dat juist de dagen en uren met (piek)uitstoot afkomstig van Tata ernstige overlast en acute gezondheidsklachten op leefniveau geven. Door de jaren heen leiden episoden van een hoge blootstelling tot chronische gezondheidsproblemen.	
20. Nadere onderbouwing afname emissies	Emissies die niet in het e-MJV staan, stonden daar in het verleden ook niet in. In het e-MJV staan de daadwerkelijke emissies bepaald op basis van berekeningen, onderbouwd door metingen en (internationaal) afgesproken kengetallen. De rapportages worden door het RIVM beheerd en kunnen worden ingezien door de OD NZKG. De rapportages zijn niet openbaar.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U geeft verder aan dat de emissies bij Tata Steel door de jaren heen zijn afgenomen. Kunt u hier bijlagen van opnemen waaruit dit blijkt? Bijvoorbeeld voor fijnstof? Hoe weet u dit als Tata Steel (en zeker Harsco) niet alle uitstoot hoeft te vermelden in de EMJV's (Elektronisch Milieu Jaarverslag)?	Nee, antwoord op vraag/stelling.
21. Verbetering luchtkwaliteit nuanceren:	Hoewel het fluctueert, blijkt uit het meest recente Datarapport luchtkwaliteit IJmond van 2019 voor de meeste stoffen een meerjarige dalende trend.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	In het voorwoord geeft u verder aan dat de luchtkwaliteit in de IJmond de afgelopen jaren sterk is verbeterd. Wij verzoeken u	Nee, antwoord op vraag/stelling

verslechtering vanaf 2016.			hierbij ook op te nemen dat de eerder ingezette verbetering sinds 2016 weer verslechtert, ondanks de inspanning van de gemeenten om de uitstoot van verkeer te verminderen. En wij verzoeken u hierbij het risico te vermelden dat indien er niks gebeurt, de situatie nog verder gaat verslechteren omdat Tata Steel van u nog een vergunning heeft gekregen om nog veel meer (ruim 1 miljoen ton extra) te gaan produceren.	
22. Mensen die dichterbij Tata Steel wonen/komen dan locaties meetnet blootgesteld aan hogere waarden	De immissieconcentraties zijn dichterbij een bron niet altijd per definitie hoger. Dit is afhankelijk van de kenmerken van de bronnen. Bijvoorbeeld de uitstoot (vracht), de snelheid, de hoogte van de schoorsteen, de warmte-inhoud (een warme rookpluim stijgt verder op), maar ook de meteorologie. Dit betekent dus niet altijd per definitie dat hemelsbreed gezien op leefniveau de concentratie dichterbij de bron hoger is.	Dorpsraad wijk aan Zee, bijlage 2 (aanvullende vraag/opmerking die niet in bovenliggend document staat waar dit een bijlage bij is). (4)	Net als in het eerder genoemde bronnenonderzoek bleek weer dat de gradiënt snel afneemt verder van het fabrieksterrein af. Dit betekent dat bewoners die dichtbij Tata wonen (dichter dus dan de officiële meetpunten) worden blootgesteld aan vele malen hogere fijnstofconcentraties dan bekend uit het meetnet.	Nee, antwoord op vraag/stelling
	Het is mogelijk dat concentraties op de ene plek anders zijn dan op de andere. Het meetnet is bedoeld om meerjarig trends inzichtelijk te maken, dat kan alleen als de meetpunten op een vaste	Dorpsraad wijk aan Zee, bijlage 2 (aanvullende vraag/opmerking die niet in bovenliggend document staat waar	Samengevat: Bij het onderzoek naar chroom 6 werd uitgegaan van de (gemiddelde) meetwaarden van de officiële meetpunten en de vraag is nog steeds of je (als volwassenen of	

	plek staan. Als de meerjarige trend neerwaarts is, dan is het aannemelijk dat deze trend geldt voor het omliggende gebied. Op aanraden van het RIVM zijn om een beter beeld te krijgen daarom in 2011 twee extra meetstations bijgeplaatst voor een optimalisatie van het meetnet IJmond.	dit een bijlage bij is). (4)	als kind) veilig bent wanneer je op het dichterbijgelegen fietspad fietst bij Oostenwind en deze stof binnenkrijgt. Hetzelfde geldt ook voor bewoners dicht bij de megavervuilende fabrieksinstallaties zoals de Kooksfabriek 2 maar bijvoorbeeld ook de Pelletfabriek. Wanneer de hoge concentratie snel verloopt zal er bij het meetpunt weinig aan de hand zijn (zeker niet als er gemiddeld wordt over een langere tijd) terwijl het in de huizen een paar honderd meter dichterbij de fabriek niet te harden is. Dit is een veelvoorkomend voorbeeld en is soms de reden dat een paar straten bij een bepaalde wind altijd extreem last hebben (en andere straten niet) van acute gezondheidsklachten.	
23. RIVM meer inzicht in ZZS	Er loopt een aparte ZZS inventarisatie, deze is benoemd in het programma Tata Steel.	Milieuplatform IJmuiden Noord (5)	Het lopende RIVM onderzoek zal hopelijk helderheid verschaffen v.w.b. de emissies naar de lucht van mogelijke ZZS.	Nee, reeds ondervangen in programma.
24. Zijn er risico's aan zelf schoonmaken?	Over o.a. handen wassen en andere stofadviezen worden sinds de "grafietregens" adviezen gegeven. Deze staan o.a. op de website van de GGD:	Stichting IJmondig (3)	Duizenden klachten omtrent stof en fijnstof buiten de industriegrens. Tot op heden is nog geen eenduidend advies	Nee, antwoord op vraag/stelling.

	https://www.ggdkennerland.nl/milieu-en-gezondheid/ijmond-en-gezondheid (onder: wat te doen bij overlast).		gekregen of dit gevaarloos zelf schoongemaakt kan worden. Voor stofmetingen en waarneming in de woon- en leefomgeving wordt door de ODNZKG structureel verwezen naar Tata steel.	
--	---	--	--	--

Nr. vraag/opmerking Spoor 2: VTH	Voorstel reactie colleges GS en/of B&W IJmondgemeenten	Indiener	Opmerking/zienswijze/inbreng	Aanpassing in programma
25. Toevoegen en concretiseren Programma VTH bij programma TS.	Alleen de provincie is bevoegd gezag voor de VTH taken. Het "Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022" is door GS vastgesteld.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U verwijst naar het programma VTH-taken als het gaat om acties. Kunt u dit programma als bijlage toevoegen?	Ja
26. Capaciteit en inzet OD niet genoeg	Het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 omvat ook aanvullende capaciteit en extra inzet vanuit de OD NZKG.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Vergunningverlening, toezicht en handhaving laat te wensen over.	Ja
		Westertuinen/Warande (8)	Blz. 11. Er is niet beschreven/vermeld of de OD de juiste meetinstrumenten en mensen heeft in voldoende hoeveelheden en de bijbehorende deskundigheid om de controlerende functie te kunnen waarmaken dan wel dat er meer mensen en materiaal moet worden "aangeschaft". Hierover dient iets vermeld te worden.	
		Westertuinen - Warande/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Wat voor middelen heeft de omgevingsdienst? De verdeling van de taken bij de omgevingsdiensten wordt niet als positief ervaren.	
		Milieuplatform IJmuiden Noord (5)	Toezicht, hoewel door de OD NZKG wordt tegen gesproken, komt dit regelmatig door personele tekorten in het gedrang. Een adequate en (van	

			Tata Steel) onafhankelijke handhaving is eveneens noodzakelijk. Zo bleek vorig jaar pijnlijk dat de sinterkoelers vijftien jaar lang heel veel extra fijnstof onvergund hebben uitgestoten. Ook handhaving ondervindt dezelfde juridische problematiek.	
27. Nadere duiding taken en bevoegdheden OD NZKG	De provincie Noord-Holland heeft in het voorjaar 2020 besloten de verbeuring en inning van dwangsommen voorlopig zelf uit te voeren. Er is onderzoek geweest naar de werkwijze, hier zijn aanbevelingen uit naar voren gekomen. Zie verder deze brief .	Westertuinen/Warande (8)	Blz. 11. Hoe is de actuele situatie? Heeft de provincie bepaalde taken/bevoegdheden niet teruggehaald?	Nee, antwoord op vraag/stelling.
28. Vergunning moet geactualiseerd worden	In hoofdstuk 5 van het definitieve programma Tata Steel en in het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 is uitgebreid beschreven hoe wij de vergunning van Tata Steel versnelt gaan aanscherpen en actualiseren (zie voor de hoofdpunten blz. 17 van het programma Tata Steel en verder het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022).	IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Hlsarna : er moeten voorwaarden aangesteld worden. Er komt steeds wat bij qua productie (omdat de te ruime vergunning dat toelaat), maar er gaat niets af.	Ja
		Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het streven naar een gezondere IJmond is mooi. Tata Steel heeft nog ruimte in de vergunningen en kan meer produceren. Dan kom je op de vergunning. Die moeten worden doorgelicht en aangepast. Tata zal zeggen dat er ook andere bronnen van	

			overlast zijn. De overheden moeten in actie.	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Actualiseer de vergunningen/scherp deze aan. Er zit teveel lucht in de vergunning.	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (1)	Waterlandakkoord: In het Waterlandakkoord zijn indertijd afspraken gemaakt tussenoverheden en Tata Steel, dat was een soort “niet-aanvalsverdrag”. Daardoor zijn woningen dichterbij Tata Steel gebouwd (gemeenten wilden woningbouw), maar de vergunning voor Tata Steel is toen ook te ruim geworden.	
29. Actualiseer en scherp vergunning aan	Zie 28. In het definitieve programma en in het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 is uitgebreid beschreven hoe wij de vergunning van Tata Steel versnelt gaan aanscherpen en actualiseren. Onderdeel is een prioritering per werkeenheid of fabriek. Kooksfabriek 2 krijgt daarin inderdaad prioriteit.	IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het kernpunt is dat het voor alle omwonenden gaat over het actualiseren van de vergunningen. Daar zit teveel lucht in. Prioriteiten leggen bij welke fabriek dit het meest knelt, dat is de Kooksfabriek 2. Actualiseren is hoofdpunt, aanscherpen. Dat is ook het enige wat de provincie wettelijk kan doen. Future proofing, temporiseren van de vergunningen.	Ja

		Milieuplatform IJmuiden Noord (5)	Met de getoonde emissies is onze gezondheid en veiligheid niet automatisch gewaarborgd. Hoogtijd om de vergunning voor de gehele inrichting onder de loep te nemen en aan de huidige milieunormen en wet- en regelgeving te toetsen. De geluidcontouren Industrierrein Tata Steel dienen niet berekend doch gemeten te worden. Reeds afgegeven vergunningen blijken veel te ruim bemeten te zijn. De werkelijk is vaak “schokkend” anders dan op papier is toegestaan. Herhaaldelijk is nu gebleken dat de OD NZKG bij de uitoefening van haar taken tegen juridische problemen oploopt. De in het verleden verstrekte vergunningen blijken in de praktijk een struikelblok en schreeuwen om herziening.	
		Ban de Brom (7)	<i>Doorlichten</i> Schrijnend dat het aanvragen en verstrekken van vergunningen aan Tata maar doorgaat, terwijl U weet dat de gezondheidsrisico's voor ons enorm zijn.	

			U, die de hoeder van onze gezondheid zou moeten zijn, laat Tata begaan: Tata krijgt 'zo nodig' zelfs een vrijstelling en de vergunningen aanscherpen gebeurt meestentijds niet.	
		Tata Steel (9)	Hoe zien de overheden de versterking / aanscherping van VTH-taken?	
29a. maximale loodemissie verlagen	Zie 28 en 29. Dit wordt meegenomen in de actualisatie van de vergunning.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Lood: Na het RIVM onderzoek van 2019 werd in twijfel getrokken dat gevonden lood van Tata Steel afkomstig is. De vergunning staat een emissie toe van 28.000 kilo. De emissie is nu een stuk lager, maar nog altijd komt de helft van de landelijke loodemissie van Tata Steel. Ook kan Tata als ze dat willen dus weer meer lood gaan uitstoten.	Zie 28 en 29
29b. Pas parapluvergunning aan	Zie 28/29	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	De huidige parapluvergunning van 2007 moet onmiddellijk op de schop. Huidige vergunning gaat voorbij aan nieuwe wetenschappelijke inzichten over milieu en gezondheid en beschikbare technologie. De ellende met Kooksfabriek 2 is daar onder andere het resultaat van. willen verminderen. Dat kan alleen met ingrijpen, een	Zie 28 en 29

			scherpere vergunning en adequate handhaving ervan. Het is onvoorstelbaar dat voortmodderen met de qua ontwerp verouderde cokesfabriek daarin past. Durf, wees concreet en neem de maatregelen die nodig zijn. En gun Tata de duidelijkheid die vereist is zodat zij echt duurzame plannen kunnen maken.	
29c. Geur	Zie 28/29. Zoals in het programma Tata Steel reeds is opgenomen verwachten wij in 2020 een definitief besluit te nemen over geur.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Te ruime vergunning: De vergunning is te ruim, deze moet worden aangescherpt. Of worden nageleefd, bijvoorbeeld het voorschrift voor geur (04.01.12).	Zie 28 en 29
29d. Concrete doelen en ambities door laten werken in vergunning	Zie 28 en 29. NB: De vergunning is gebaseerd op wet- en regelgeving. Wij mogen niet interveniëren in de bedrijfsvoering indien aan wet -en regelgeving wordt voldaan.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	De omschrijving van het herzien van de vergunning is buitengewoon vaag. Werk ook hier met duidelijke doelen en tijdsfasering. Waarom niet beginnen met een concrete doelstelling voor verlaging van de emissies binnen 5 jaar? Dat zou kunnen meewegen in het besluit van Tata over de revisie van HO6, en als het daarvoor te laat is die daarna van HO7.En samenhangend daarmee de Kooksfabriek 2 en andere grondstof voorbereidingsinstallaties. En	Zie 28 en 29

			waarom niet streven naar nul stofemissie in 2050? Er zijn genoeg landen waar nul emissie de eis is bij de opstart van een fabriek.	
29e. Pas bij vergunningverlening saldering toe ipv NIBM principe	Met het instrument NIBM wordt de wet -en regelgeving toegepast. Saldering wordt alleen toegepast indien niet aan de Europese grenswaarden (immissienorm) kan worden voldaan. Vergunningverlening geschiedt op basis van geldende wet- en regelgeving. Het aanpassen van wet- en regelgeving loopt via Europese of nationale besluitvorming. De OD NZKG kan daar niet zelfstandig eigen keuzes in maken. Zie verder 28/29. Er is continu gesprek en afstemming met de OD NZKG en de OD IJmond, ook voor het opstellen van dit programma en de uitvoering daarvan.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat: Wij dringen erop aan om bij de vergunningverlening per direct te werken met saldering in plaats van met het NIBM principe. Cumulatie van milieueffecten is een permanent probleem voor ons en het wordt totaal genegeerd in de vergunningverlening.	Zie 28 en 29
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Geef opdracht aan de Omgevingsdiensten om in nieuwe vergunningen uit te gaan van: - een scherpere fijnstofnorm - vaststelling door bewezen fijnstofemissie en niet berekend op basis van aannames - de NIBM niet zonder meer van toepassing verklaren en uitgaan van de gezondheidssituatie in de IJmond. Tot nog toe negeren de OD's, toch uitvoerders van uw beleid naar wij aannemen, domweg uw	

			voornemen tot een gezondere leefomgeving.	
29f. Stikstof	Tata Steel grenst aan twee stikstofgevoelige natuurgebieden (Noord-Hollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid). De provincie werkt voor deze en andere stikstofgevoelige gebieden aan een gebiedsgerichte aanpak. Tata Steel wordt net als andere belanghebbenden in deze gebiedsgerichte aanpak betrokken. Dit is benoemd in het definitieve programma Tata Steel.	Stichting IJmondig (3)	De huidige Coronacrisis heeft nog duidelijker gemaakt dat er geen prominente plaats kan zijn voor de grootste vervuiler en stikstofuitstoter van Nederland in deze hoedanigheid en tijd. Prominent in een drukbevolkte en -bezochte woonwijk, omringd door Natura2000-gebied met Grijze Duinen met een sense of urgency-status (EU) en een prachtige kust om te wonen en te bezoeken en te leven in een gezonde en veilige leefomgeving.	Ja
		Tata Steel (9)	Level playingfield van cruciaal belang. Idee: overheden brengen het gehele dossier Wet Natuurbescherming in kaart.	
30. Waarom wachten met actualiseren tot komst Omgevingswet?	Zie 28 en 29. Risico gestuurd wil zeggen prioriteren op de belangrijkste (veiligheids)risico's en activiteiten die de meeste impact hebben op milieu/gezondheid.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (1)	In onderdeel B geeft u aan dat u met het actualiseren van vergunningen wacht tot de Omgevingswet (naar verwachting in 2021) in werking treedt of dat er wordt geactualiseerd op een risico gestuurde wijze. Het is onduidelijk wat wordt verstaan onder 'risico gestuurde actualisatie'. Tot nu toe horen wij	Zie 28 en 29

			meestal dat de overheid niet ingrijpt in de vergunning omdat er een risico is dat Tata dit met succes juridisch aanvecht. Is dit wat u verstaat onder risico gestuurd? Zo niet, wat wordt er dan onder verstaan en hoe borgt u actualisatie linksom of rechtsom? Hoe wilt u met behulp van de Omgevingswet actualiseren? Is daar al zich op of moet dat proces vanaf 2021 gaan starten. Indien dit laatste het geval is, klinkt het als uitstel en vervolgens afstel.	
31. Geluid is onderbelicht c.q. cumulatie van geluid	In het definitieve programma Tata Steel is ten aanzien van geluid aanvullend opgenomen dat: • Er wordt gekeken naar het opnemen van werkvoorschriften bij het werken met schroot, een bekende bron van geluidsklachten. Dit stond	Westertuinen - Warande/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Geluid en geur blijven onderbelicht.	Ja
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (1)	Op pagina 11 wordt ingegaan op hinderaspecten stof, geur en geluid. Kunt u ook de laatste inzichten van RIVM over geluid toevoegen? De WHO spreekt over een aanvaardbaar geluidniveau van 45.	

	reeds in het concept programma. Deze inzet/werkwijze gaan wij waar mogelijk verbreden. • Wij gaan nadrukkelijk met Tata Steel in gesprek over aanvullende concrete geluidsmaatregelen. • In overleg met omwonenden wordt een onafhankelijke deskundige gevraagd het geluidzonebeheermodel te bekijken. Zie blz. 13, 17 en 20.	Ban de Brom (7)	Ban de Brom wil in dit commentaar met nadruk het thema GELUID en GEZONDHEID onder de aandacht brengen. En daarmee ook de ongezonde weerslag die de cumulatie van geluid heeft op onze gezondheid. + Samengevat: Wij vragen met klem het fenomeen ‘cumulatie van geluid’ wél op te nemen in het definitieve programma Tata Steel 2020-2050 (onder verwijzing naar brief provincie Noord-Holland aan de minister van I&W inzake geluid en de Ontwerp-Luchtvaartnota en laagfrequent geluid TenneT transformatorstation en Tata Steel). Verder verwijzing naar motie Schonis over Omgevingsgeluid.	
31a. Wie gaat over geluid?	Waar het Tata Steel betreft is de provincie het bevoegde gezag voor de vergunning, ook voor geluid. Daarbij moeten wet- en regelgeving (o.a. wet geluidhinder en de aanwijzing als gezoneerd industrieterrein voor geluid) in acht worden genomen.	Vondelkwartier/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Wie gaat er nu precies over de geluidsvergunningen? Dat is het Rijk, en we moeten het Rijk daarop ook durven aanspreken.	Nee, antwoord op vraag/stelling

	Het Rijk gaat wel over de ruimtelijke inpassing van het Tennet Transformatorstation. Vanuit de provincie (OD NZKG) heeft hier een toetsing aan de geluidsruimte via het zonebeheermodel plaatsgevonden.			
31b. Onafhankelijke berekening noodzakelijk (zonebeheermodel)	In het programma is opgenomen dat in overleg met omwonenden een onafhankelijke deskundige wordt gevraagd het zonebeheermodel te bekijken. Zie blz. 13.	Ban de Brom (7)	Tata zorgt té vaak voor té veel herrie, ook 's nachts. U kent vast het recente onderzoek van het RIVM, waaruit blijkt dat geluidsoverlast schadelijk is voor onze gezondheid, schadelijker dan eerder werd aangenomen. De geluidshinder van Tata komt onder meer door de schroetafhandeling (!), AOV, de Oxystaalfabriek, treinen, vrachtverkeer en de warmbandwalserij. NB de walserij, die ook nog eens uitgebreid gaat worden (!). De berekeningen en metingen, worden nu nog steeds gedaan met Tata als hoofdregisseur aan de meetknoppen - wéér de slager die z'n eigen vlees keurt. Die berekeningen en metingen moeten voortaan transparant én door een onafhankelijke partij gebeuren. Het huidige systeem is allesbehalve transparant,	Ja

			niemand die echt begrijpt hoe het in elkaar zit en hoe het werkt.	
31c. geluidruimte is vol	De geluidsruijnte in de zone is gesplitst in een zone voor Tata Steel en een zone voor overige bedrijven. De zone voor de overige bedrijven was inderdaad nagenoeg vol. Het Tennet transformatorstation kon worden ingepast omdat een reeds gereserveerde geluidsclaim voor een gasbehandelingsinstallatie is vervallen.	Milieuplatform Ijmuiden-Noord/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Heeft van de ODIJ al eens gehoord dat de milieuruimte en de geluidsruijnte in de IJmond vol is. Maar dat wordt met de komst van het Tennet transformatorstation alweer onderuit geveegd.	Nee, antwoord op vraag/stelling
31d. Geluid overschrijdt EU-regels en WHO-regels	Er is geen sprake van WHO normen, dit zijn richtlijnen of adviezen. Deze adviezen gaan over de geluidsbelasting van (bijvoorbeeld) woningen, niet zo zeer over emissie van een geluidsbron zoals bijvoorbeeld Tata Steel. Wij zijn bekend met de WHO richtlijnen voor omgevingsgeluid (oktober 2018) en met het rapport van het RIVM (2020) hierover in reactie op de motie Schonis. Voor zo ver het betreft het aanpassen van wettelijk maximaal toegestane geluidsniveaus en andere wettelijk bepaalde zaken is het RIVM rapport gericht aan het Rijk. het Rijk moet nog reageren. Op het gebied van geluid zijn ons geen BREF's of BBT's bekend die worden overtreden.	Stichting IJmondig (3)	Het geluid, gemeten in dB(a), geproduceerd en vergund vanaf het industrie- terrein is vele malen hoger dan de EU-regels (via de BREF/BAT) en WHO-regels toestaan.	Nee, antwoord op vraag/stelling
		Ban de Brom (7)	De WHO normen voor geluid worden NIET gehanteerd, ze worden in het concept plan niet eens genoemd. Laat staan dat Tata van plan is ze na te leven. Hoe kijkt U hiernaar en wat gaat U hieraan doen? Ook dit punt hoort thuis in het programma.	

31e. Nader duiding werkvoorschriften geluid van de OD NZKG	Dit onderdeel van het programma Tata Steel is bedoeld om snel en concreet overlast van een bekende geluidsbron (schrootveld 3) te verminderen. Het betreft een ambtshalve wijziging van de vergunning voor het handelen met schroot, deze is in procedure. Hierin worden voorschriften opgenomen om de geluidsoverlast beter te kunnen handhaven door de wijze van handelen vast te leggen. (bijvoorbeeld zaken als maximale valhoogte schroot, maximale hoogte opslag, etc.). De provincie (uitgevoerd door de OD NZKG) is hiervoor het bevoegde gezag. Zie verder 31 voor wat wij concreet willen doen aan het aspect geluid. Voor onze reactie op de vraag naar “de werking van het systeem”, zie ook 31b.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (1)	Onder het kopje geluid: u geeft aan dat de ODNZKG werkvoorschriften kan opleggen. De vraag is: is dat gebeurd? En zo nee, waarom niet? Wie bepaalt of de werkvoorschriften worden opgelegd? En waarom wordt dit in het kader van gezondheid niet standaard gedaan? Wat zijn de concrete doelen m.b.t. geluidvermindering? Kunt u een onafhankelijk onderzoek ondersteunen naar de werking van het systeem, zowel berekenen als meten?	Nee (maar zie 31 en 31b)
31f. Piekgeluiden	De manier waarop piekgeluiden moeten worden meegerekend in het geluidzonebeheermodel wordt voorgeschreven door de wet Geluidhinder. Tata Steel is niet vrij om piekgeluiden te produceren. Geluidpieken zijn via de vergunning gemaximeerd als een waarde die 10 dB(A) hoger is dan het	Ban de Brom (7)	Door piekgeluiden schrikken mensen wakker of ze worden erdoor in hun slaap gestoord, zonder dat ze zich daar direct bewust van zijn. De mensen in Wijk aan Zee lijden ernstig onder die piekgeluiden. Tata is nagenoeg vrij om piekgeluiden te mogen produceren. Ook wat dit	Nee (maar zie 31)

	langtijdgemiddeld beoordelingsniveau voor de etmaalperiode. Zie verder 31.		betreft staan de omwonenden als Klein Duimpje tegenover de herriemakende Reus. En de overheid blijft stil.	
32. Veel activiteiten zijn onvergund	Zie 28 en 29.	Stichting IJmondig (3)	Dag in-dag uit ongezonde overlast voor de leefomgeving, milieu en omwonenden van Tata Steel/Harsco. Deze vindt (on)vergund plaats. Adequaat toezicht en handhaving ontbreken tot nu toe. Wat zorgt voor een onveilige en ongezonde leefsituatie. In onze regio rond Tata/Harsco komt kanker meer voor dan in de rest van Nederland volgens de statistieken.	Zie 28 en 29
32a. Dakemissies Oxystaalfabriek	In het onderzoek van SPPS naar de vergunning van o.a. de Oxystaalfabriek wordt ook gewezen op emissies. Zoals aangegeven in de reactie op dit rapport onderzoekt de OD NZKG nu of het mogelijk is om het aantal dakemissies in de vergunning verder te begrenzen. Verder werkt Tata Steel aan een tertiaire afzuiging bij de Oxystaalfabriek om stofemissies te verminderen. De tertiaire afzuiging en de opvolging van de onderzoeken naar de vergunning zijn benoemd in	Stichting IJmondig (3)	Bij de Oxystaalfabriek, zijn meer dakemissies dan vergund. Het dak staat altijd te ventileren en daarbovenop komen nog eens procesverstoringen in de vorm van grote rookwolken (zeer zorgwekkend en veel meer dan vergund).	Ja

	het definitieve programma. Zie blz. 17 en 19.			
32b. rauwe Kooks emissies	Emissies door rauwe Kooks zijn niet toegestaan. De OD NZKG treedt hier sinds begin 2020 met een last onder dwangsom tegen op. Deze wordt bij overtredingen ook verbeurd.	Stichting IJmondig (3)	De - onvergunde - rauwe kooksemissies van Tata hebben een duidelijk negatief gezondheidseffect op de omwonenden in de omgeving zoals in Velsen.	Nee, antwoord op vraag/stelling
32c. Ventileren Hoogovens 6 en 7	Tata Steel heeft aangegeven door middel van "Smidse kappen" deze emissies te willen verminderen. In het programma Tata Steel is nu opgenomen dat wij in overleg gaan met Tata Steel om te onderzoeken of een snellere realisatie van deze maatregel mogelijk is. Zie blz. 19.	Stichting IJmondig (3)	Ontstopping Hoogovens 6 en 7. Structureel wordt er geventileerd naar de buitenlucht via het ovenhuis tijdens het wisselen van tapgaten (niet vergund). (Verzoek tot handhaving en zienswijze afgewezen, beroep bij (HAC) loopt.)	Ja
32d. Stof	De LOD's en het daarbij behorende verscherpte toezicht blijft zolang als nodig van kracht. In het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 wordt ook aandacht besteed aan de beperking van stofverspreiding.	Stichting IJmondig (3)	Het vrijkomen van grote hoeveelheden onvergund stof vindt nog steeds plaats bij Harsco. Diverse LOD van kracht, helaas te weinig toezicht.	Nee, antwoord op vraag/stelling en reeds opgenomen in programma
33. Handhaving Rauwe kooks	Emissies door rauwe kooks zijn niet toegestaan. De OD NZKG treedt hier sinds begin 2020 met een Last onder Dwangsom tegen op. Deze wordt bij overtredingen ook verbeurd.	Stichting IJmondig (3)	Kooks 1 en 2 gasfabrieken. Dit betreffen zeer zwaar verouderde afgeschreven fabrieken. Waarbij tijdens het garen en wisselen van de kooks zeer veel gevaarlijke stoffen vrijkomen in de leefomgeving en belendende beschermde natuurgebieden (door kierende wanden en	Nee, reeds opgenomen in programma.

			deuren) zoals PAK's. Tevens komen er tijdens dit proces zeer regelmatig ongare kooks uit de ovens (niet vergund). (Verzoek tot handhaving en inmiddels is een LOD hiervoor opgelegd.)	
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Wat betreft de handhaving op rauwe kooks: wat is de stand van zaken? Hoe vaak vindt handhaving plaats? De klachten nemen eerder toe dan af, maar voor zover wij het hebben begrepen is er geen enkele dwangsom opgelegd. Hoe borgt u dat een LOD geen doel op zich wordt?	
34. Meer handhaving en toezicht	In het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 van de OD NZKG wordt ook ingezet op intensivering en versterking van handhaving en toezicht. Hier wordt extra capaciteit voor beschikbaar gesteld.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Handhaving: Meer milieu inspecteurs en meer onverwachte controles. Bewoners constateren zelf vaak overtredingen (foto's). De OD NZKG komt niet vaak genoeg langs om dit zelf waar te nemen, daar is te weinig capaciteit voor. Dat wringt.	Ja
		Stichting IJmondig (3)	Duizenden geur-, stof- en geluidklachten in de woon- en leefomgeving rond Tata, waarbij tot op heden nooit een duidelijke verklaring komt omtrent de mogelijke gevaren voor de Volksgezondheid. Gerichte en	

			adequate actie m.b.t. toezicht en handhaving wordt niet ondernomen en is vereist in het belang van de gezondheid, leefomgeving en milieu van omwonenden en omgeving.	
35. Maatregelen ZZS/radioactiviteit	Zinkrijk hoogovengasstof wordt aangemerkt als Zeer Laag Radioactief Afval (ZELA). De bevoegdheid hiervoor ligt bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). Tata Steel heeft op 4 juli 2018 een vergunning gekregen van de ANVS om reststoffen van het staalproductieproces af te voeren naar de deponie Afvalzorg Nauerna. Daarnaast heeft Tata een complexvergunning KEW (medio 2013) waaronder o.a. alle rest- en afvalstoffen aanwezig op het terrein vallen. Op beide vergunningen wordt toezicht gehouden door de ANVS. De vergunningen en verdere technische toelichting zijn hier te vinden (onder het kopje “algemeen”, beantwoording technische vragen en bijlage 1 en 2).	Stichting IJmondig (3)	Zinkrijk Hoogovengasstof bevat radioactief Polonium, onbekend is waar de opslag nu is. Zijn er maatregelen getroffen ter voorkoming van verwaaiing van ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) tijdens met name harde wind? (Verwerking hiervan valt onder de Kernenergiewet).	Nee, antwoord op vraag/stelling
36. Milieujaarverslagen TS geven ander beeld dan overzicht incidentenmeldingen	Het overzicht incidentenmeldingen is een andere informatiebron dan het milieujaarverslag. De toezichthouder (OD NZKG) gebruikt beide bronnen	Stichting IJmondig (3)	Recentelijk overzicht van 1700 incidentenmeldingen door Tata aan de ODNZKG laat zien dat er zeer zorgwekkend veel meer	Nee, antwoord op vraag/stelling

	om te bepalen of toezichhoudende acties nodig zijn. Als beide informatiebronnen geen eenduidig beeld laten zien, kan dit aanleiding zijn om dit nader te onderzoeken.		vervuiling (stank en stoffen) de lucht 'ingeslingerd' wordt dan in de jaarlijkse Milieuraapportages genoemd wordt. Het Milieujaarverslag laat uitsluitend 'normale' bedrijfsvoering zien.	
37. Nadere duiding onderzoek Randstedelijke Rekenkamer	Op 17 juni 2019 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland een motie aangenomen om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de kwaliteit van de VTH-taken bij Tata Steel en Harsco, waarbij de Randstedelijke Rekenkamer expliciet wordt genoemd. Dit is voor de Randstedelijke Rekenkamer aanleiding geweest om een onderzoek te starten naar de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel en Harsco. Het onderzoek is thans nog niet opgeleverd en kan daarom geen onderdeel zijn van het programma. Zodra het onderzoek wordt afgerond zullen wij de aanbevelingen en conclusies bestuderen en waar van toepassing meenemen.	Westertuinen/Warande (8)	Blz. 12. Wat is de opdracht, wat wordt er verwacht van dit onderzoek, waar is dat alles te vinden? Eventueel link toevoegen, en anders tekst.	Nee, antwoord op vraag/stelling
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Met betrekking tot het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer. Wij verzoeken u op te nemen dat de resultaten ook onderdeel worden van het programma en niet beperkt blijven tot het programma VTH taken Tata Steel van de ODNZKG.	
38. Lozing ZZS in water	Rijkswaterstaat is bevoegd gezag en vergunningverlener voor Tata Steel voor diverse watervergunningen voor het lozen van gezuiverd afvalwater. Hierbij wordt voldaan aan de vereiste	Stichting IJmondig (3)	Het Milieujaarverslag laat duidelijk zien, dat er zeer zorgwekkend grote hoeveelheden zware metalen (meer dan 100.000 kg) via	Nee, antwoord op vraag/stelling

	ationale en Europese wet- en regelgeving. Door o.a. het uitvoeren van afvalwaterbemonsteringen, inspecties van installaties, inspecties in het veld en vanuit de lucht wordt hier door Rijkswaterstaat ook nauw op toegezien. Momenteel worden de watervergunningen geactualiseerd. Deze actualisatie wordt door Rijkswaterstaat aangegrepen om in samenspraak met Tata Steel te bekijken of er verdergaande maatregelen mogelijk zijn die de waterkwaliteit verder ten goede komen.		waterafvoer op de Noordzee worden geloosd. (De vergunning valt onder Rijkswaterstaat).	
39. Vermoeden dat TS niet alle incidenten daadwerkelijk meldt.	Tata Steel is verplicht alle incidenten te melden bij het bevoegd gezag, dat wil zeggen bij de OD NZKG en voor water bij Rijkswaterstaat. Het indienen van klachten, waaronder het toesturen van foto's is voor de OD NZKG een belangrijke informatiebron om bij Tata Steel opheldering te vragen of er zich mogelijk iets ongewoons heeft voorgedaan. Als blijkt dat er een incident heeft plaatsgevonden die niet gemeld is, kan Tata Steel hier formeel op aangesproken worden. Vervolgens kan als dat nodig is – als dit bijvoorbeeld vaker gebeurt - verdere handhaving volgen.	Stichting IJmondig (3)	Onze indruk is dat er niet consistent incidenten gemeld worden door Tata/Harsco. Diverse keren is Tata betrappt hierop. Waarvan foto's van overtredingen van de vergunning(en) getuigen, die niet bij het bevoegd gezag gemeld waren. Uit ons langdurig onderzoek blijkt duidelijk dat niet alle verantwoordelijke managers bij Tata/Harsco het nodig vinden alle milieudelicten te melden. Wat gemist wordt is een just culture en een reporting culture.	Nee, antwoord op vraag/stelling

40. Roadmap 2030 bestaat voor grootste deel uit achterstallig onderhoud	In onze eerdere reactie aan Tata Steel hebben wij aangegeven de Roadmap onvoldoende te vinden. Dat hebben wij in het conceptprogramma reeds nogmaals bevestigd.	Stichting IJmondig (3)	De Tata Roadmap 2030 bestaat voor het grootste deel uit achterstallig onderhoud en zal in deze huidige tijd zeker niet waargemaakt kunnen worden.	Nee, reeds opgenomen in programma
40a. Duidelijkheid gewenst	Het doel van het programma is om de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid zoveel mogelijk te verminderen.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Wat betreft de <i>roadmap</i> : kunt u aangeven dat niet alleen de inwoners duidelijkheid willen over de gezondheidseffecten van Tata Steel, maar dat de overheden dit ook willen. Sterker nog: kunt u expliciet aangeven dat al bekend is dat de uitstoot van Tata Steel negatieve effecten heeft op de gezondheid van inwoners. Het is al bekend dat Tata Steel stoffen uitstoot die ongezond zijn.	Nee, antwoord op vraag/stelling
41. NOx niet verlaagd om economische motieven	Er liepen twee rechtszaken over de uitstoot van NOx door Tata Steel tussen de provincie en de ILT. Eén zaak gaat over de windverhitters bij Hoogoven 7. De vraag daarbij is of de provincie zoals zij heeft gedaan mocht beslissen tot een hogere waarde voor de uitstoot van NOx op grond van de uitzondering voor de situatie dat 'de techniek het bereiken van gestelde (Europese) normen in de praktijk niet mogelijk maakt'. Wij wachten de uitspraak van deze zaak af.	Stichting IJmondig (3)	Noodzakelijke aanpassingen om de Nox-uitstoot te verlagen worden niet uitgevoerd wegens economische motieven. (ILT in beroep.)	Nee, antwoord op vraag/stelling of reeds onderdeel programma

	De andere zaak ging over de vraag of een kosteneffectiviteitsonderzoek bij de Pelletfabriek wel of niet verplicht kan worden gesteld. Nu dit onderzoek reeds is opgeleverd is deze rechtszaak door de rechter niet-ontvankelijk verklaard. Zie over de Pelletfabriek verder blz. 19 van het programma.			
42. Gemiste kans nieuwe oven warmbandwalserij	De vergunningaanvraag voor de warmbandwalserij is beoordeeld op basis van geldende wet- en regelgeving. Op basis van deze regelgeving was er geen mogelijkheid dit formeel af te dwingen.	Stichting IJmondig (3)	Gemiste kans - en niet in het belang van de gezondheid, leefomgeving en het milieu van omwonenden en omgeving gehandeld - bij de vergunningaanvraag van de nieuwe oven voor de warmbandwalserij. Het wordt namelijk geen HR++ ketel, maar er is gekozen voor installatie van hetzelfde verouderde type.)	Nee, antwoord op vraag/stelling
43. Pelletfabriek zonder doekfilter niet conform BBT	Zie ook 41. De betreffende BBT gaat over NOx, niet over een doekfilter. De vraag in de rechtszaak met de ILT was of een kosteneffectiviteitsonderzoek verplicht kan worden of niet.	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Pelletfabriek werkt zonder doekfilter, dat is niet conform BBT.	Nee, antwoord op vraag/stelling (zie ook 41)
44. Suggesties (fijn)stofuitstoot vermindering	Zoals in de brief over het onderzoek naar de vergunning van de Kooksfabrieken is aangegeven onderkennen wij ook dat de Kooksfabrieken zijn verouderd, dat niet de nieuwste technieken worden	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Fijnstofoverlast door lokale bronnen wordt in de IJmond voor bijna 90 procent veroorzaakt door Tata Steel. En het leeuwendeel daarvan komt van oppervlaktebronnen. De	Ja (deels)

	toegepast en dat met name Kooksfabriek 2 hinder veroorzaakt. De realiteit is echter ook dat wij vooralsnog niet in de (juridische) positie zijn om de nieuwste technieken af te dwingen dan wel Kooksfabriek 2 te sluiten. Zie ook punt 61. Onze inzet voor windschermen/overkapping/afdekken van belangrijke open stofbronnen is nu in hoofdstuk 5 van het programma opgenomen. Zie blz. 20. Ten aanzien van de Pelletfabriek, zie punt 41/blz. 19 van het programma).		Dorpsraad doet u enkele dringende suggesties waarmee juist deze stofuitstoot verminderd kan worden: - Sluiting van Kooksfabriek 2 - Plaatsing van windschermen of (nog beter) overkappingen - Sluiting van de Pelletfabriek - Het verplicht verlagen van de slakbergen of ze overdekken.	
45. Fijnstof is groter probleem dan nu geschetst wordt.	Dat de grootste bijdrage van (fijn)stof komt van open bronnen is gebleken uit het “bronnenonderzoek” uitgevoerd door de DCMR (2010). Maatregelen die de emissie van stof verminderen (in algemene zin) dragen daarom ook bij aan de vermindering van fijn stof. Op basis van deze ZZS inventarisatie kunnen, bij overschrijding van normen, minimalisatie-vereisten in de vergunning worden vastgelegd om de uitstoot van deze stoffen te beperken. Hiermee wordt tevens de	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Fijnstof is 1 van de grote problemen. Het is volstrekt onduidelijk hoe u het verminderen van de emissie van fijnstof bij Tata Steel als grootste bron gaat aanpakken. Als het resultaat een gezamenlijk afgestemde reactie betreft dat is dan bij het uitkomen van het ultrafijnstof rapport van RIVM al mislukt.	Nee, reeds onderdeel programma
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Onder het kopje fijnstof: waaruit blijkt dat de grootste bijdrage van stof komt van open bronnen op het terrein? Kunt u dat	

	emissie van deze stoffen in de vorm van fijnstof beperkt. Overigens blijkt, met fluctuaties, uit het meest recente Datarapport luchtkwaliteit IJmond van 2019 een meerjarige dalende trend van o.a. fijnstof in de omgeving van Tata Steel.		onderbouwen? Wat zijn de bijdragen van de fabrieken? En de onvergunde uitstoten, zoals bij de ontstopping van de Hoogovens? Of is daar geen zicht op? Waar komt deze stelligheid vandaan?	
46. Gezondheid door laten werken in VTH	VTH is één van de instrumenten van het programma Tata Steel die wordt ingezet om het doel van het programma Tata Steel te bereiken: Het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond. Zie hoofdstuk 5 van het programma. Allerlei wetten, regels en normen die in een vergunning concreet worden toegepast bij Tata Steel ontlener hun bestaansrecht aan de bescherming van milieu/gezondheid. Die zelfde wetten, regels en normen begrenzen tegelijkertijd de mogelijkheden om met een vergunning op emissies (gezondheid) te sturen. Wet- en regelgeving schrijft voor wat wij wel en niet met VTH kunnen doen.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Waarom wordt niet aangegeven dat ook in de nieuwe vergunning ingezet wordt op gezondheid? Op dit moment wordt gezondheid niet geborgd in de vergunningen, ook niet in nieuwe vergunningen. Steeds wordt aangegeven dat iets (juridisch) niet kan. Steeds worden handhavingsverzoeken afgewezen en verteld de ODNZKG ons dat zij alles doen wat ze kunnen. Het lijkt erop alsof er angst is voor het maken van fouten of het toegeven daarvan. Dit staat verscherping van regelgeving en vergunningverlening in de weg en daarmee de verbetering van de gezondheid van de inwoners van de IJmond. De recente bijeenkomsten bij de hoor- en adviescommissie n.a.v. afwijzing	Zie 15, 28 en 29.

	De GGD Kennemerland en de OD NZKG kunnen elkaar versterken. In het programma zijn hier verschillende voorbeelden voor genoemd. Zie verder bij 15.		van handhavingsverzoeken zijn hier voorbeelden van.	
47. Hinderaspecten ook gezondheidseffecten	Zie 2. Wij nemen dit mee in de afbakening van “gezondheid en veiligheid” in het kader van het programma Tata Steel.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz.(4)	In het kader noemt u het woord “hinderaspecten”. Kunt u daar aan toevoegen: hinderaspecten die een risico voor de volksgezondheid betreffen? Of op een andere wijze aangeven dat het hier gaat om meer dan alleen hinder.	Zie 2
48. Nadere duiding huidige geurvergunning.	Wij verwachten begin 2021 een definitief geurbesluit te nemen. Niet alleen gebaseerd op klachten, maar ook op basis van nader geuronderzoek. In het ontwerpbesluit van 2018 staat dat een bepaalde geurmaatregel bij Hoogoven 6 wordt ingetrokken omdat toen is gebleken dat die een marginaal effect oplevert tegen hoge kosten.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Onder het kopje geur: U geeft aan dat er in 2018 een ontwerpbeschikking is afgegeven voor een acceptabel geurniveau. Klopt het dat daarbij de geurcontour is verruimd omdat er minder klachten waren? Kunt u in dit programma besluiten dat minder ontvangen klachten nooit meer een reden mag zijn om een vergunning of contour te verruimen. Het aantal klachten zegt namelijk helemaal niets over de hinder en de schade voor de gezondheid. Mensen zijn klaagmoe of hebben andere redenen (angst voor represailles bv) om niet te klagen.	Nee, reeds onderdeel programma

		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Wat zijn de concrete doelen m.b.t. geur vermindering? En kunnen deze integraal opgenomen worden in dit programma zonder dat verwezen hoeft te worden naar andere plannen. Hoe worden de Kooksfabrieken aangepakt?	
		Tata Steel (9)	Hoe normstelling op geur?	
49. Nadere duiding kosteneffectiviteit	De manier waarop kosteneffectiviteit wordt berekend volgt uit het landelijk geldende Activiteitenbesluit, dat geeft de kaders aan. De OD NZKG beoordeelt dergelijke onderzoeken die door Tata Steel zijn uitgevoerd vervolgens om te controleren of deze volgens de geldende regels zijn uitgevoerd.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Op pagina 12 gaat u in op het onderwerp kosteneffectiviteit. Wie bepaalt of er sprake is van kosteneffectiviteit? Wij krijgen de indruk dat vooral Tata Steel zelf bepaalt dat een en ander niet kosteneffectief is. Vind u ook niet dat een dergelijke afweging door een onafhankelijk derde getoetst moet worden?	Nee, antwoord op vraag/stelling
50. Nadere duiding werking BREF/BBT	De betreffende overkapping in Italië is niet vanuit de BBT juridisch afdwingbaar maar is voor een belangrijk deel gefinancierd door de overheid. Onze inzet is de Europese Commissie te laten onderzoeken of een dergelijke overkapping in Europa als BBT kan worden opgevoerd. Dit is in het definitieve programma duidelijker beschreven. Zie blz. 19.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Hoe kan het zijn dat in Italië wel een maatregel mogelijk is om overkapping af te dwingen en het hier maar niet lukt? Wanneer wordt de BREF herzien? Is het verzoek aan de Minister al verstuurd? Hoe kunt u borgen dat er pro actief gehandeld wordt en niet re actief en afwachtend? Graag zien wij dergelijk acties is een activiteiten en planningsoverzicht opgenomen.	Ja

		Tata Steel (9)	Er wordt gerefereerd aan overkapping van mengvelden in Taranto, Italië. Hoe ga je om met ambities boven de huidige normering en de financiële consequenties daarvan?	
51. Nadere duiding pilot SLA.	De betreffende pilot industrie betreft het opstellen van beleid t.b.v. scherp vergunnen voor verankeren in provinciaal en gemeentelijk beleid. Daarnaast vindt een nadere juridische verkenning plaats naar scherp vergunnen. In deze verkenning worden de juridische mogelijkheden en houdbaarheid van een kader met als doel scherper vergunnen te verankeren in beleid onderzocht. Dat moet worden afgerond alvorens wij op een goede en houdbare wijze dergelijk beleid vast kunnen stellen. Afronding van de pilot wordt verwacht in 2021. Zie verder 28 en 29.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Waarom bepaalt u pas op basis van de uitkomsten van een pilot of aanvullend beleid vast te stellen in het kader van de <i>pilot</i> Schone Lucht Akkoord? Terwijl elke actie nu gezondheidswinst oplevert? Wanneer is de pilot Schone Luchten Akkoord gereed en hoe kunt u pro actief handelen?	Nee, antwoord op vraag/stelling

Nr. vraag/opmerking Spoor 3: lange termijn	Voorstel reactie colleges GS en/of B&W IJmondgemeenten	Indiener	Opmerking/zienswijze/inbreng	Aanpassing in programma
52. Samenwerken aan een Tata 2.0 (en NZKG)	Samen toewerken - ieder vanuit zijn rol en taak - naar een gezamenlijk beeld kan de lange termijn ambitie versnellen.	Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	De suggesties is om aan de slag te gaan met de feiten. Tata moet blijven, maar er moet een balans zijn. Samen werken aan een 'Tata 2.0', er kan iets moois ontstaan. Plannen laten maken door 'wijze' mensen, waarbij research belangrijk is (innovatie/technologie kennis van binnenuit benutten).	Nee, antwoord op vraag/stelling
		Ondernemersvereniging IJmond/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het Noordzeekanaal gebied: het is belangrijk om zicht te houden op de energietransitie en beschikbare ruimte. Als we een revitalisering in het hele gebied gaan doorvoeren, en aan een gezondere omgeving gaat werken, dan heb je meerdere bedrijven nodig. Hoopt dat de balans in acht genomen wordt. Financiën is hierbij van belang. Samen een plan maken.	
53. Concrete lange termijn afspraken met Tata Steel maken en	Toekomstplannen en de lange termijnstrategie zijn per definitie onzeker. Het is niet volledig te voorspellen op welke manier de techniek zich ontwikkeld in de komende decennia.	IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Afspraken maken met Tata Steel over prestaties/innovaties. Gebruik maken van de aanwezige technologische kennis: dit is slim voor Tata en levert winst voor de	Ja

kritisch beoordelen	Klimaat en Energie en een duurzame economie zijn belangrijke drijfveren achter de lange termijn strategie in het NZKG gebied. Op de lange termijn kunnen ontwikkelingen en ambities voor verduurzaming/energietransitie en gezondheid samen gaan omdat nieuwe technieken en fabrieken met minder emissies gepaard gaan. Hoe dit zich tot elkaar verhoudt en wat de inzet is vanuit de overheden voor de lange termijn is duidelijker verwoord. Zie hiervoor hoofdstuk 6 van het programma, vanaf blz. 23. NB: Het is niet aan de provincie of gemeenten om aan te geven welke technologie Tata Steel precies moet gaan gebruiken of hoe de bedrijfsvoering er precies uit moet zien. Dit is aan Tata Steel zelf.		gezondheid. Echter is dit wel afhankelijk van de bedrijfsvoering van Tata. Het is niet afdwingbaar.	
		Vondelkwartier/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Techniek is niet het probleem. Het gaat voornamelijk om bedrijfseconomie. De techniek moet zo snel mogelijk geïmplementeerd worden, waar geld voor nodig is.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Samengevat: Het programma gaat uit van de onzekere toekomstplannen van Tata Steel. Dat impliceert dat Tata Steel een groot bedrijf blijft. Door slappe houding overheid wordt Tata Steel hier toe verleidt, grenzen overheid zijn bepalend voor toekomstplannen Tata Steel. Er zijn andere scenario's voor Tata Steel denkbaar dan met stijging productie in huidige vervuilende setting. Het programma gaat mee in keuze Tata Steel, dat is een kortzichtige politieke keuze die uiteindelijk meer schade berokkent aan de IJmond (bijlage 3). Vraag is of onverantwoorde ruimte die bedrijf nu heeft niet de levensvatbaarheid van Tata Steel aantast.	

54. Winst investeren in omgeving	Als overheden stellen wij kaders, bijvoorbeeld via de vergunning. En via ander beleid en regelgeving wil de overheid o.a. bedrijven in een gewenste richting van verduurzaming te bewegen.	Vondelkwartier/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Tata moet blijven, maar er moet op een schone manier geproduceerd worden. We moeten van het aardgas: dit kost geld en ga je niet terug verdienen. Het gaat ons geld kosten als Tata moet blijven. Er is investering nodig. De winst gaat nu naar het buitenland, zou geïnvesteerd moeten in de omgeving. Hier hebben wij geen invloed op.	Nee, antwoord op vraag/ stelling
		Dorpsraad WaZ /bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Er hangt een prijskaartje aan klimaat. Maar ook aan gezondheid. Daar is men zich niet zo bewust van. Het realiseren van de doekfilters is door het werk van de dorpsraad gelukt, maar dat ging moeizaam.	
55. Focus en innovatie	Innovatie is van belang, met name voor de lange termijn. Deze innovatie is nodig voor de economische levensvatbaarheid, om te voldoen aan de eisen die worden gesteld aan CO ₂ uitstoot en om ook op de lange termijn de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid zoveel mogelijk te verminderen.	Dorpsraad WaZ /bijeenkomst 17 juni 2020 (4)	Innovatie zou zo mooi zijn. En richt je daarbij op de goede onderdelen bij Tata. Een beetje vervuiling accepteert de omgeving wel.	Nee, antwoord op vraag/ stelling
56. Benchmark /alternatieven	De overheden die het programma Tata Steel met elkaar opstellen stellen hebben primair de rol van kadersteller en hoeder van de gezondheid en het	IJmondig/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Een economische benchmark is interessant. Feasibility: hoe economisch vatbaar is Tata in de	Nee, antwoord op vraag/ stelling

lange termijn plannen	milieu, dat verbeteren is de doelstelling. Dit binnen de kaders van wet- en regelgeving die weer voor ons gelden. Hoe Tata Steel dat precies doet, met welke technologie en bedrijfsvoering en hoe dat economisch rendabel is te maken in internationaal verband is primair aan Tata Steel zelf. Zie verder hoofdstuk 6.		huidige staat? En: wat wordt er in de IJmond geproduceerd en hoe?	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Verduurzaming/Toekomst Tata Steel: Tata Steel heeft voor 2050 ambities en toekomst schetsen voor CO2 neutraal staal. Deze worden door overheden als waar en goed aangenomen, maar er zijn ook alternatieven. Daar moet ook over worden nagedacht i.p.v. aannemen wat Tata Steel naar voren brengt.	
		Individueel persoon (6)	Het concept programma zou aan waarde winnen als er een eigen visie over haalbare alternatieven voor de staalindustrie in Nederland beschikbaar zou zijn. Nu wordt slechts een extrapolatie van Tata zelf als uitgangspunt genomen (waarvan naar ik meen de haalbaarheid economisch gezien zeer twijfelachtig is).	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Balans beteken een verantwoordelijke overheid die de grens voor het bedrijf bijstelt en een bedrijf dat alternatieve toekomstscenarios onderzoekt. Tata Steel in IJmuiden van een vervuilend almaar doorgroeiend halffabrikaten exporterende onderneming tot een toekomstbestendig hoogwaardig	

			technologiebedrijf op een passende schaal maken. Passend in een leefbare omgeving; passend bij de Nederlandse klimaatbijdrage en passend bij de hoogwaardige markten in Europa.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee, bijlage 3 + aanvullend over de maatschappelijke gezondheidskosten van luchtverontreiniging (4)	Samengevat: Vraag aan de regionale overheden om zich te verdiepen in alternatieve toekomstscenario's voor Tata Steel. En met de wetenschap dat er alternatieven zijn moet de overheid de rug rechten en grenzen stellen aan de onverantwoorde inbreuk op gezondheid en milieu. En verder om te kijken of belasting op luchtverontreiniging een haalbare oplossing is.	
57. Meer duiding Hlsarna	De ruimte voor de productie moet Tata Steel zelf vinden binnen de voorwaarden van de vergunning en de vergunde (productie) ruimte. Dit betreft verder technische vragen die reeds langs andere weg zijn beantwoord aan de indieners.	Dorpsraad WaZ /bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Er is sprake van luchtfitserij voor de toekomst. Hlsarna zou leiden tot CO2-reductie. Dat is echter niet waar, er komt een extra fabriek bij die ook uitstoot. Nergens staat dat er dan ook iets afgaat. Als Hlsarna er komt moeten er voorwaarden komen over het afstoten van oude vieze fabrieken.	Nee, antwoord op vraag/stelling. Verder technische vragen die langs andere weg reeds zijn beantwoord.
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Hlsarna: Wordt gepresenteerd als een duurzame en goede	

			ontwikkeling, maar nu is het in ieder geval "extra" naast de Hoogovens die er reeds staan. Bovendien wordt deze technologie naar India verplaatst.	
		Stichting IJmondig (3)	Hlsarna, verzoek tot intrekking vergunning loopt.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Ook in de opzet met Hlsarna blijven de hoogovens nog steeds produceren, zeker in de proefopstelling waaraan u refereert met een productie van circa 1 miljoen ton. Tata Steel mag dit immers van u in aanvulling op de huidige productie maken.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Verder spreekt u over Hlsarna en dat dit belangrijke voordelen kent voor de gezondheid omdat er dan minder emissies zijn. Wij vragen u dit nader te duiden. Als Hlsarna komt en wordt gebruikt bovenop de al bestaande productie, dan is er niet minder, maar (totaal) meer emissie. Wij vragen ons ook af hoeveel minder emissie van bijvoorbeeld fijnstof een Hlsarna heeft ten opzichte van de huidige productiemethode. Heeft u daar inzicht in? En geldt dit ook voor de proefsituatie? Is de proefsituatie milieuneutraal? Wij	

			weten ook dat Hlsarna veel geluidsoverlast geeft. Heeft u daar inzicht in?	
58. Wat als lange termijn strategie TS niet realiteit worden?	Er is op een paar punten een begin van concretisering van de ambities van Tata Steel voor de lange termijn. Met het project Athos krijgt de afvang van CO₂ vorm, met het project Hermes wordt gewerkt aan een proefproject voor de productie van waterstof. En er wordt gewerkt aan de Hlsarna fabriek. Zoals in hoofdstuk 6 is beschreven vinden wij dat de plannen van Tata Steel voor de lange termijn concreter moeten in termen van tijd en investeringen.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Blz. 14: Wat is het scenario vanuit de overheid als deze ambities van Tata Steel, die nog op geen enkele wijze organisatorisch en financieel vertaald zijn geen realiteit worden? Hoe borgt u dan uw wettelijke taak om de gezondheid van de inwoners te beschermen? Kunt u de stelling dat fijnstof emissies zullen verminderen dan wel stoppen onderbouwen? Waar is deze aanname op gebaseerd?	Nee, reeds opgenomen in programma
		Individueel persoon (6)	het stuk ademt sterk de behoefte van de betreffende overheden om de gepercipieerde ambitie van Tata IImuiden mogelijk te maken. Dat is leidend.	
59. Is steun aan bedrijf gezien de huidige problematiek wel een optie?	Als het gaat om verduurzaming en energietransitie dan zijn er verschillende nationale en Europese financieringsmogelijkheden waar Tata Steel reeds een beroep op kan doen. Bijvoorbeeld de SDE++ regeling en Europese fondsen. Zoals in hoofdstuk 6 is opgenomen heeft overheid een rol in het realiseren van de benodigde infrastructuur voor de energietransitie. Dit zijn beleidsinstrumenten, waarmee op de langere termijn wordt gewerkt aan een gezondere IJmond.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Steun voor Tata Steel: Er zijn verschillende moties ingediend (gemeenteraden en Tweede kamer) die gaan over steun voor Tata Steel, gezien de huidige economische omstandigheden. Daar wordt de verduurzamingsopgave/ energietransitie van Tata Steel vaak aan gekoppeld. Vraag is of je dergelijke steun aan Tata Steel	Nee, antwoord op vraag/ stelling

			moet overwegen met de huidige problemen rond milieu, emissie en gezondheid.	
60. Hoort CO2 wel in dit programma?	Het klopt dat CO₂ reductie geen directe effecten heeft op de gezondheid of leefbaarheid in de omgeving van Tata Steel. Het is echter wel een belangrijke factor omdat er op landelijk en Europees niveau sterk wordt gestuurd op CO₂ reductie. Op de langere termijn hebben de stappen die door Tata Steel gezet moeten worden voor CO₂ reductie en de energietransitie als bijkomend voordeel minder emissies en daarmee minder negatieve effecten op de gezondheid. CO₂ is daarmee een belangrijke aanjagende factor, ook voor andere emissies en dus voor een gezondere leefomgeving. Dit is duidelijker beschreven in hoofdstuk 6 van het programma. Zie vanaf blz. 23. Ten aanzien van de gerapporteerde CO₂-uitstoot: De betreffende berekeningen van dhr. van Eck zijn ons bekend, deze zijn weerlegd. Zie de beantwoording van Kamervragen over dit onderwerp.	Stichting IJmondig (3)	Grote twijfel is er omtrent de juiste hoeveelheid gerapporteerde CO ₂ -uitstoot. Ergens tussen de 12 en 15 miljoen ton op jaarbasis. De Tata-berekeningen staan haaks op de berekeningen van dhr. Arie van Eck. Wij willen graag dat de Provincie dhr. Eric Wiebes vraagt dit nader te laten onderzoeken. Tot nu toe heeft hij geweigerd dit te doen.	Ja
		Individueel persoon (6)	CO ₂ is voor de directe omgeving en de gezondheid gewoon geen relevant onderwerp. Het hoort in dit concept overduidelijk niet thuis.	
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	Het afvangen van CO ₂ is prachtig maar doet niets voor de overlast door stof, stank en lawaai in de IJmond. En in die zin draagt het niet bij aan verbetering van onze gezondheid, zoals u abusievelijk veronderstelt.	
60a. Nadere duiding CO ₂	Zie de reactie bij punt 60	Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	U geeft verder aan dat de ambitie om CO ₂ neutraal staal te maken goed past in uw beeld van een gezondere IJmond. Kunt u aangeven wat de koppeling volgens u is tussen CO ₂ neutraal	Nee (maar zie punt 60)

			en gezondheid in de IJmond, mede in relatie tot de recente rapportages van RIVM en GGD? Wij willen ervoor waken dat het verminderen van CO2, wat op zich een hele belangrijke doelstelling voor een bedrijf is, een belangrijk doel voor de regionale overheid wordt. Wij willen dat de regionale overheid prioriteit geeft aan doelen die de inwoners van de IJmond direct gezondheidswinst opleveren zoals het verminderen van uitstoot van zware metalen en (fijn)stof bij Tata Steel. Verder: De focus ligt op Co2 neutraal. Kunt u aangeven waaruit blijkt dat de emissies dan gaan dalen in de omgeving? Of is dat een aanname? Hoe realistisch zijn deze ambities, ofwel hoe zeker is het dat de omgeving gezonder gaat worden en hoe gaat u dit borgen als de ambities van Tata niet realistisch blijken te zijn? Is er een risicoanalyse gemaakt? Is er een alternatief scenario?	
61. Wat betekent overgang huidige	Zie over de Kooksfabrieken punt 44.	Individueel persoon (6)	De gedachten over de toekomst van de kooksfabriek(en) zijn lijdzaam en volgend, terwijl	Nee, antwoord op vraag/stelling of

technologie naar nieuwe technologie voor Kooksfabriek, Pelletfabriek en Sinterfabriek?	Als de lange termijn ambities van Tata Steel tot wasdom komen zouden rond 2035 de Kooksfabriek 2 en de Sinterfabriek gefaseerd moeten verdwijnen. Zie verder hoofdstuk 6 van het programma. Ten aanzien van de Pelletfabriek, zie 41 en blz. 19 van het programma.		evident – ook indachtig de BREF – Tata met het Multi-jarige renovatieprogramma kooksfabriek 2 langdurige claim op gezondheid en milieu legt.	reeds onderdeel programma.
		Dorpsraad Wijk aan Zee (4)	De overheid zou moeten aansturen op de sluiting van Kooksfabriek 2 en ten minste een deel van de Pelletfabriek en de Sinterfabriek. M.b.t. de Kooksfabriek 2, Pelletfabriek en sinterfabriek kan de overheid met gerechtvaardigde milieueisen komen omdat Tata deze producten ook kan inkopen.	
		Milieuplatform IJmuiden Noord (5)	Bij investering door de overheid dienen dwingende eisen te worden gesteld. Zo dient de KGF 2, die vlgs. een oud vergunningverlener van de provincie “een zorgen kindje” werd genoemd, te worden gesloten. Het is een grote vervuiler van kankerverwekkende stoffen en had al vele jaren geleden vernieuwd moeten worden.	
62. Duiding Kooksfabriek tekstueel	Beide termen worden gebruikt. In het programma wordt nu overal “Kooksfabriek” gehanteerd.	Westertuinen/W arande (8)	Kooksgasfabriek: moet dit niet Kooksfabriek zijn? Immers Tata Steel heeft niet het doel om kooksgas te produceren, dat is in	Ja

			feite een bijproduct (van grote omvang). Tata Steel wil kooks maken.	
63. Gevolgen risicocontouren voor lange termijn	Nieuwe technologie betekent ook nieuwe fabrieken, die kunnen risicocontouren met zich meebrengen. Ook kunnen oude en nieuwe technologie tijdelijk tegelijkertijd bestaan in een overgangperiode. Het is van belang om deze dilemma's tijdig inzichtelijk te maken en hierop te anticiperen. Dit is daarom reeds onderdeel van het programma.	Tata Steel (9)	Risico contouren zijn een dilemma voor de CO2 strategie	Nee, reeds onderdeel programma
64. Meer duiding dilemma's richting lange termijn	Zie reactie bij punt 31 en 63.	Westertuinen Warande (8)	Blz. 14. Meer schroot heeft waarschijnlijk ook meer geluid van schroothandling tot gevolg: het aspect geluid is daarom in gehele document nodig. minder emissies: van stof, van gassen, van geur, van geluid? Of komt er juist meer geluid door andere technieken? Nader omschrijven welke emissie er vermindert/vermeerdert.	Zie 31 en 63

Nr. vraag/opmerking Samenwerking & dialoog	Voorstel reactie colleges GS en/of B&W Ijmondgemeenten	Indiener	Opmerking/zienswijze/inbreng	Aanpassing in programma
65. Kan niet 1 overheid de lead nemen?	Dit programma is bedoeld om meer samenhang aan te brengen in beleid en uitvoering van de verschillende overheden. Wij zien meerwaarde in deze gezamenlijke aanpak. Voor veel punten is de provincie Noord-Holland “in the lead”. De provincie is immers het bevoegde gezag voor de VTH taken.	Dorpsraad WaZ/bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	De verbintenis onderling tussen de overheden baart de dorpsraad toch zorgen. Ze missen iemand die in ‘the lead’ is.	Nee, antwoord op vraag/stelling
66. Uitvoerende diensten Veiligheidsregio ontbreken	Het programma is van de Ijmondgemeenten en de Provincie. De ODIJ, de ODNZKG, de GGD Kennemerland (als onderdeel van de veiligheidsregio) zijn onze uitvoerende diensten en maken daarmee onderdeel uit van de Ijmondgemeenten en de provincie. Al deze partijen worden genoemd en zijn weergegeven in het overzicht van betrokken overheden, ook de Veiligheidsregio Regio Kennemerland. Het RIVM heeft geen formele rol. Het RIVM kan wel worden ingehuurd om bijvoorbeeld onderzoek te doen.	Westertuinen/ Warande (8)	Blz. 17: Waarom worden de OD Ijmond en de OD NZKG niet genoemd? Zijn sommige taken/verantwoordelijkheden niet bij een OD gelegd? Wat is de rol/taak/verantwoordelijkheid van GGD, RIVM en Veiligheids Regio Kennemerland (VRK)? Verderop worden sommigen namelijk wel genoemd, dus waarom hier niet?	Nee, antwoord op vraag/stelling
67. Nadere duiding meer samenhang in beleid en uitvoering	Het definitieve programma is op verschillende punten aangepast en aangevuld. Ook op het gebied van samenhang in beleid en uitvoering.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U geeft in uw voorwoord aan dat het programma dient om samenhang te brengen in beleid en uitvoering van de verschillende overheden. Wij zien	Ja

			deze actie niet uitgewerkt in het verdere plan.	
		Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Zorg voor samenwerking: een gezamenlijke, op elkaar afgestemde aanpak.	
68. Nadere duiding adviesrol gemeenten	De Omgevingsdienst IJmond is wettelijk adviseur ten aanzien van de vergunningen die door de provincie/OD NZKG worden verleend aan Tata Steel. Bij vragen dan wel opmerkingen over de binnengekomen vergunningen neemt OD IJmond ten eerste ambtelijk contact op met ODNZKG. Indien na overleg door OD IJmond nodig wordt geacht kan er een advies dan wel zienswijze worden ingediend. De ODNZKG dient een inhoudelijke reactie op het advies dan wel zienswijze te geven, maar is niet verplicht deze op te volgen.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U geeft aan dat de gemeenten een adviesrol hebben bij belangrijke vergunningen aan Tata Steel en dat deze wordt ingevuld door de OD IJmond. Kunt u dat proces verder uitleggen? Wij horen regelmatig van wethouder(s) en raadsleden dat zij niks kunnen doen omdat de Provincie bevoegd gezag is voor de vergunningen aan Tata Steel. Nu blijkt dat er een adviesrol is. Hoe wordt deze ingevuld? Kunt u voorbeelden geven van de invulling van deze rol en de wijze waarop de ODNZKG daar dan mee omgaat? Wij vragen dit ook omdat in de milieudialoog en de Visie Luchtkwaliteit door de OD IJmond suggesties zijn gedaan die wij in het geheel niet terug zien bij de handelwijze van de ODNZKG. Kan de ODNZKG bijvoorbeeld een advies van de gemeenten zonder toelichting naast zich neerleggen?	Nee, antwoord op vraag/stelling.

69. Nadere duiding samenwerking GGD en OD NZKG	In het programma is aangegeven dat de samenwerking met de GGD wordt verbeterd, ook de samenwerking tussen de OD NZKG en de GGD. Het ZZS traject wordt als voorbeeld genoemd voor die samenwerking. In de voorbereiding richting de nieuwe Omgevingswet moet de samenwerking tussen de OD NZKG en de GGD verder gestalte krijgen. Het is nu daarom te vroeg om precies aan te geven welke rol en positie de GGD krijgt vanaf de invoering van de Omgevingswet. De rol van de GGD Kennemerland is in het definitieve programma op verschillende plaatsen wel duidelijker benoemd. Zie ook punt 15.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U verwijst naar het verbeteren van de samenwerking tussen GGD en ODNZKG en geeft als voorbeeld het ZZS traject. Kunt u aangeven hoe dit proces verloopt? Wat gebeurt er met adviezen van de GGD? Kunt u vaststellen in dit programma dat de adviezen van de GGD bij elke vergunning en rapportage noodzakelijk zijn, dat ze zichtbaar zijn en dat de OD's en u allen gefundeerd onderbouwd waarom er wordt afgeweken van het advies van de GGD als dit het geval is? Waarom neemt bijvoorbeeld de GGD geen monsters van neergedaalde stof in de omgeving?	Nee (maar zie punt 15).
		Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Op pagina 18 geeft u het organogram weer. De rol van een gezondheidkundig adviseur met mandaat is erg belangrijk in onze ogen. Nu is de GGD de enige partij en dan alleen in een adviesrol, op aanvraag. Hoe ziet u deze rol in de toekomst? Hoe verhoudt dit organogram zich met de eerdere opmerking dat er meer samenwerking komt tussen de ODNZKG en de GGD? Wat houdt	

			de toezichthoudende rol van de GGD in op Tata/Harsco? Waarom zijn de adviezen van de GGD niet openbaar of duidelijk vindbaar in stukken?	
		Dorpsraad WaZ /bijeenkomst 17 juni 2020 (4)	De GGD moet gevraagd en ongevraagd advies geven. En dat moet in elk voorstel van de OD worden opgenomen. Ook wil de dorpsraad graag zien wat er met de adviezen van de GGD is gedaan.	
		Ban de Brom (7)	Betrekt U vooral ook de GGD bij alle plannen, de GGD moet staan voor onze gezondheid en het monitoren daarvan.	
70. Zijn verslagen BO openbaar?	De verslagen van het BO Industrie & Gezondheid IJmond zijn niet openbaar.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Zijn de verslagen van het bestuurlijk overleg openbaar? Zo ja, waar kunnen wij die vinden?	Nee, antwoord op vraag/stelling.
71. Zit Tata ook in het Omgevingsoverleg?	Tata Steel kan ook worden uitgenodigd voor het Omgevingsoverleg, maar is geen vaste deelnemer. Dit is afhankelijk van de agenda en de te bespreken onderwerpen.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U geeft aan dat in het omgevingsoverleg ook regionaal bedrijfsleven zitting heeft. Bedoeld u daarmee ook vertegenwoordigers van Tata Steel?	Nee, antwoord op vraag/stelling
		Tata Steel (9)	Hoe komen we gezamenlijk tot het beste resultaat van het overleg? Wat is het doel van het Omgevingsoverleg Industrie &	

			Gezondheid IJmond en wat is de rol van TS hierin?	
72. Neem bewoners en klachten serieus/zorg voor betere klachtenafhandeling	Hoe de klachtenafhandeling wordt verbeterd is duidelijker beschreven in het definitieve programma, zie blz. 29. Het is ook genoemd in het Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 – 2022 van de OD NZKG. Waar je een klacht in moet dienen en hoe dit zich verhoudt tot stofmelder.nl en het indienen van klachten bij Tata Steel worden daar ook in meegenomen.	Julianaweg en omstreken/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Het gaat erom dat bewoners gehoord worden en dat er iets gedaan wordt aan onze klachten ten aanzien van stof, geur en geluid. Gezondheid bungelt in het programma onderaan.	Ja
		Stichting IJmondig (3)	Klachten worden heel onbevredigend afgehandeld en beantwoord door de verantwoordelijke ODNZKG.	
		Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Klachtenafhandeling en informatie: Klachten blijven bij Tata Steel “hangen”, stofmelder.nl werkt niet goed. Kan de provincie stofmelder niet overnemen? Het is nu niet altijd duidelijk waar je een klacht/melding in kunt dienen en wat daar vervolgens mee gebeurt. Informatie is niet goed vindbaar.	
72a. Maak bewijsmateriaal van burgers rechtsgeldig	Klachten en foto's van omwonenden zijn welkom en worden gebruikt bij de (prioritering van de) inzet van toezicht & handhaving door de OD NZKG. In de praktijk hebben door omwonenden gemaakte foto's ook bijgedragen aan het opleggen van een Last onder Dwangsom(LOD).	Milieuplatform IJmuiden Noord (5)	Door burgers ingediende klachten, met bijgevoegde foto's als bewijsmateriaal, dienen bij het bevoegd gezag het stempel van rechtsgeldigheid te verkrijgen. Zonder deze rechtsgeldigheid blijven wij roepende in de woestijn en te afhankelijk van het al dan niet	Nee, antwoord op vraag/stelling

	Als een LOD is opgelegd volgt de stap van het constateren (verbeuren) van een overtreding zoals beschreven in de LOD. Het is in het Nederlandse bestuursrecht wettelijk niet mogelijk om foto's van omwonenden te gebruiken als bewijsmateriaal voor het constateren van een overtreding en het verbeuren van een dwangsom. De OD NZKG verkent op landelijk niveau onder welke voorwaarden foto's mogelijk wel als (steun)bewijs kunnen dienen.		beschikbaar zijn van controleurs van de OD NZKG. Omwonenden zijn de ogen, oren en neus van de OD NZKG-gebruik ze dan ook en geef hen ook het "recht van spreken".	
72b.Klachten niet representatief	Eenzijds willen wij de klachtafhandeling verbeteren (zie 72) om dit tegen te gaan. Anderzijds zijn klachten zeker niet onze enige informatiebron.	Ban de Brom (7)	Belangrijk is ook dat het aantal klachten NIET als referentie wordt genomen: mensen klagen immers vaak niet meer omdat het niks uitmaakt of je klaagt of niet. Bovendien kost het elke keer weer moeite en energie om klachten te melden.	Nee, antwoord op vraag/stelling.
73. Inzet wisselend klachtenpanel in kader van klachtenafhandeling	Naast de ingediende klachten gaan wij op een aanvullende manier in kaart brengen hoe de omwonenden van Tata Steel de leefomgeving c.q. Tata Steel ervaren. Zie blz. 30. Hoe dit precies wordt uitgevoerd werken wij later in overleg met bewoners uit, nu is in het definitieve programma opgenomen dat wij dit gaan doen.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	In het kader van de klachtenafhandeling hebben wij het verzoek om een (wisselend) panel per straat in te richten waarin dagelijks op een driepunt schaal kan aangegeven worden wat de overlast van stank, stof en lawaai was. Dit geeft meer inzicht in de werkelijke situatie dan het aantal klachten.	Ja

74. Richt een denktank op, met ook inwoners er in	Het Omgevingsoverleg kan als “denktank” fungeren. In het Omgevingsoverleg kan gezamenlijk het gesprek worden gevoerd, ook tussen bewoners en Tata Steel. De functie van het Omgevingsoverleg is duidelijker omschreven, zie blz. 30.	Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Zet een denktank voor scenario's voor de toekomst op. Maak hier gebruik van voor innovatie, en richt je op de goede onderdelen. Verzamel hiervoor slimme mensen om je heen ('wijze mensen').	Ja.
		Julianaweg en omstreken/ bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Voelt ook voor een denktank: een plek en ruimte creëren voor inwoners om mee te denken.	
75. Maak een nieuwsbrief over voortgang programma	De voortgang van het programma wordt inzichtelijk gemaakt. De website wordt hier ook voor gebruikt. Zie verder hoofdstuk 8 (blz. 32).	Bijeenkomst 17 juni 2020 (1)	Digitale nieuwsbrief voor de betrokkenen om het proces te duiden/volgen.	Nee, reeds onderdeel programma.
75a. informeer meer over voortgang ZZS	Zie punt 75. Als er rond ZZS belangrijke ontwikkelingen zijn dan kan dit ook op de website worden vermeld.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	ZZS: Vaker over informeren (voortgang).	Zie 75.
76. Ombudsman voor de omgeving ter ondersteuning van de inwoners	Wij beschouwen deze opmerking vooral als een oproep om de dialoog en verbinding tussen de omwonenden en de overheden te verbeteren. In het definitieve programma is het belang van een goede dialoog tussen omwonenden en de overheid uitgebreider opgenomen. Bijvoorbeeld door het organiseren van het Omgevingsoverleg, het verbeteren van de informatievoorziening en door de aanstelling van een Omgevingsmanager bij de OD NZKG. Zie verder hoofdstuk 7, blz. 29 t/m 31.	Bijeenkomst 11 juni 2020 (2)	Ombudsman voor de omgeving: Een door de provincie gefinancierde ombudsman/ondersteuner o.i.d. voor de omwonenden. Het is nu lastig voor omwonenden om de juridische en technische inhoud te doorgronden, daar is hulp bij nodig.	Ja

	Wij gaan met omwonenden in gesprek om te onderzoeken waar nog behoefte aan is naast de in hoofdstuk 7 genoemde zaken.			
77. Ontwikkel een systeem dat waarschuwt voor slechte luchtkwaliteit volgens de WHO-normering	Er bestaan reeds verschillende apps en websites die deze functie aanbieden. Ook is de luchtkwaliteit in de IJmond realtime te volgen via luchtmeetnet.nl .	Stichting IJmondig (3)	Er is onder de huidige situatie grote behoefte onder de omwonenden een systeem voorhanden te hebben met pro-actieve waarschuwing. En wel op het moment dat er, en als er in de voorspelling een luchtkwaliteitverslechtering optreedt. Volgens de WHO-normering.	Nee, antwoord op vraag of stelling.
78. Nadere duiding proces richting Omgevingswet	De invoering van de Omgevingswet is nu voorzien voor 01-01-2022. De Omgevingswet zelf wordt op Rijksniveau vastgesteld (regering/Tweede Kamer). Provincies en gemeenten bereiden zich voor op de Omgevingswet. Belangrijke onderdelen daarbij zijn een Omgevingsvisie en een Omgevingsverordening. De Omgevingsvisie van de provincie Noord-Holland is eind 2018 vastgesteld. De vaststelling van de Omgevingsverordening zit in de laatste fase. Eerder dit jaar kon er op de ontwerp- Omgevingsverordening worden gereageerd, dit is ook veelvuldig gedaan. Zie verder hier .	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	Als het gaat om de Omgevingswet en plannen: hoe worden de inwoners op de hoogte gehouden? Hoe kunnen wij invloed hebben? Kunt u inzicht geven in het proces, zowel van provincie als gemeenten? Het is al bijna 2021.	Nee, antwoord op vraag of stelling.
		Tata Steel (9)	Hoe zorgen we dat de betrokkenheid van alle stakeholders wordt verankerd, bijvoorbeeld de Omgevingswet?	

	De IJmondgemeenten hebben elk hun eigen Omgevingsvisie en volgen hierin elk een eigen (participatie) traject en planning. De communicatie naar de inwoners is afhankelijk van het stadium waarin de visie zich bevindt. De voorbereiding op de komst van de Omgevingswet is reeds onderdeel van het programma, de hier geformuleerde vraag (van Tata Steel) wordt daar in meegenomen.			
79. Wie monitort de doelen en ambities van het programma?	Zie hiervoor hoofdstuk 8 (blz. 32), dit is daar in het definitieve programma duidelijker verwoord.	Dorpsraad Wijk aan Zee/bijlage 1 reactie per blz. (4)	U geeft verder aan dat het programma deels een verwijzing zal zijn naar andere documenten zoals het programma VTH taken waarover wordt gerapporteerd aan de Provincie. Onze vraag is: wie monitort dat de gestelde, concrete doelen, worden behaald? Kunt het proces van monitoring, dat ingewikkeld lijkt, visualiseren?	Ja
80. Afstemming en samenwerking met TS voor bijeenkomsten en klachtenafhandeling	Door continu in dialoog met elkaar te blijven wordt gezorgd voor de juiste afstemming en samenwerking om dubbelingen te voorkomen. In het Omgevingsoverleg komt dergelijke samenwerking ook tot uitdrukking. Tata Steel kan in veel gevallen inderdaad een concrete bijdrage leveren bij het versneld behandelen van klachten. Zie verder hoofdstuk 7 (blz. 30), daar zijn deze punten nu duidelijker verwoord.	Tata Steel (9)	Integratie afstemming bestaande overlegstructuren Gezamenlijke informatie bijeenkomsten Tata Steel kan de OD NZKG ondersteunen bij het sneller en gerichter beantwoorden van klachten.	Ja

